MØTEINNKALLING

Utval: **Kontrollutvalet i Lærdal kommune**
Møtedato: **10.04.2013 kl. 13:00**
Møtestad: **Rådhuset – møterom 2. etasje**

SAKLISTE

06/2013 Godkjenning av møtebok
07/2013 Skriv og meldingar, orienteringssaker
08/2013 Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen 2012 for Lærdal kommune
09/2013 Oppfølging av skriv til kontrollutvalet om ugildskap i plansaker
10/2013 Oppfølging av skriv til kontrollutvalet om økonomireglement

Eventuelle forfall meldast til kontrollutvalssekretariatet v/Richard Nesheim, tlf: 95 26 13 18 eller e-post richard.nesheim@no.pwc.com.
Varamedlemar møter etter nærare avtale.

Lærdal, 03.04.2013

Olav Grøttebø
Leiar (sign)

Richard Nesheim
Sekretariat

Kopi:
Ordførar
Rådmann
Oppdragsansvarlig revisor

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 6/2013 Godkjenning av møtebok

Sakshandsamar	**Møtedato**	**Saknr**
Richard Nesheim	10.04.2013	06/2013

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Møteboka frå møtet 13.02.2013 vert godkjend.

VEDLEGG

Nr.	Dok. Dato	Avsendar/Mottakar	Tittel
1			Møtebok frå møtet 13.02.2013

SAK 6
VEDLEGG 1

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Møtebok

Møtedato: 13.02.2013 **Møtetid:** Kl. 13:00 – 15.00.

Møtestad: Rådhuset **Saksnr.:** 1/13 – 5/13

Følgjande medlem møtte	Parti
Olav Grøttebø	
Siv Rysjedal	
Guri Olsen	
Kari Blåflat	
Anders Haugen	

Forfall meldt frå følgjande medl.	Parti	Følgjande varamedlem møtte	Parti

Ugilde	Sak	Følgjande varamedlem møtte

Møteleiar:	Olav Grøttebø
Frå sekretariatet møtte:	Richard Nesheim
Frå kommunen møtte:	Rådmann Alf Olsen jr. og tenesteleiar Margun Thue møtte i sak 2
Frå SF Revisjon møtte:	
Andre:	
Dokument utlevert i møtet:	- 2 skriv frå Arne Sanden til kontrollutvalet innkomne til sekretariatet før møtet - Vurdering av oppdragsansvarleg revisor sin uavhengigheit i høve til Lærdal kommune
Synfaring:	
Merknader:	

Underskrifter:

_______________ _______________ _______________

_______________ _______________

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel	Gradering:	Ope/unnateke off.
01/2013	Godkjenning av møtebok		O
02/2013	Skriv og meldingar		O
03/2013	Budsjett kontrollutvalet 2013		O
04/2013	Årsmelding for kontrollutvalet 2012		O
05/2013	Oppfølging i høve til plan for forvaltningsrevisjon		O

Møtebok Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 01/2013 Godkjenning av møtebok

Sakshandsamar	Møtedato	Saknr
Richard Nesheim	13.02.2013	1/2013

Framlegg til vedtak:

Møtebok frå møtet 14.11.2012 vert godkjent

13.02.2013 KONTROLLUTVALET

KON-1/13 VEDTAK:

Møtebok frå møtet 14.11.2012 vert godkjent

Samrøystes

Møtebok Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 2/2013 Skriv og meldingar

Sakshandsamar	Møtedato	Saknr
Richard Nesheim	13.02.2013	2/2013

Refererte skriv og meldingar:

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	18.01.2013	Skatteoppkrevjaren i Lærdal	Årsrapport 2012
2	18.01.2013	Den interkommunale arbeidsgjevarkontrollen	Årsmelding 2012
3		Lærdal kommune	Oversikt over samla sjukefråvere 2012
4	21.11.12	SF Revisjon	Protokoll representantskapsmøte i SF Revisjon
5		Innkjøpstenesta til fylkeskommunen	Utkast til avtale om kjøp av sekretariatsfunksjon for kontrollutvala
6		Sekretariatet	Revidert møteplan 2013

Skriv som var innkomne til sekretariatet dagane før møtet vart delt ut til orientering. Dette gjaldt:
- vurdering av oppdragsansvarleg revisor sin uavhengigheit
- skriv frå Arne Sanden: økonomireglement
- skriv frå Arne Sanden: Likskap for lova

Orienteringssaker i møtet:

1. Tenesteleiar Margun Thue orienterte om status på oppfølging av sjukefråvere innanfor pleie og omsorg. Ein har arbeidt med omorganisering av tenesta og har tilsett to avdelingsleiarar på sjukeheimen for å få ei tettare oppfølging av dei tilsette. Ein er no i ein prosess der ein køyrer eit opplegg i saman med Sogn Bedriftshelseteneste kalla «Trivsel i eit positivt arbeidsmiljø». Så langt er det positive tilbakemeldingar frå dei tilsette på dette. Prosjektet skal gå i løpet av våren. Det er framleis for tidleg å seie om dette vil verke positivt inn på sjukefråveret over tid.

2. Rådmannen orienterte kort om førebels resultat for 2012. Slik det ser ut no vil ein kome ut med eit positivt resultat. Dette er ei betydeleg betring sidan 2. tertial 2012. Resultatbetringa skuldast god styring på kostnadane på dei ulike einingane, samt at ein har fått høgare inntekter enn budsjettert. Pleie og omsorg har fått auka inntekter med om lag 800.000 og rammetilskotet vart høgare enn budsjettert.

3. Sekretæren orienterte om vedtak i kontrollutvalet i Luster, der dei ber sekretariatet samordna ein førespurnad til styret i Simas om gjennomførte tiltak i høve til oppfølging av selskapskontrollrapporten frå 2010.

Framlegg til vedtak:

Skriv og meldingar, samt orienteringar i møtet vert tekne til orientering.

Sekretariatet får fullmakt til å retta ein førespurnad til styret i SIMAS om gjennomførte tiltak i høve til selskapskontrollrapporten frå 2010.

13.02.2013 KONTROLLUTVALET

KON-2/13 VEDTAK:

Skriv og meldingar, samt orienteringar i møtet vert tekne til orientering.

Sekretariatet får fullmakt til å retta ein førespurnad til styret i SIMAS om gjennomførte tiltak i høve til selskapskontrollrapporten frå 2010.

Kontrollutvalet ber sekretariatet førebu saker knytt til innkomne skriv frå Arne Sanden til neste møte.

Samrøystes

Møtebok kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 3/2013 Budsjett kontrollutvalet

Sakshandsamar	Møtedato	Saknr
Richard Nesheim	13.02.2013	3/2013

Framlegg til vedtak:

Busjettet vert teke til orientering. Kontrollutvalet konstaterer at vedteke budsjett ikkje har tilstrekkelege midlar til sekretariatsfunksjonen og føreset at det vert gjort budsjettjustering ved første passande høve.

13.02.2013 KONTROLLUTVALET

KON-3/13 VEDTAK:

Busjettet vert teke til orientering. Kontrollutvalet konstaterer at vedteke budsjett ikkje har tilstrekkelege midlar til sekretariatsfunksjonen og føreset at det vert gjort budsjettjustering ved første passande høve.

Samrøystes

Møtebok kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 4/2013 Årsmelding frå kontrollutvalet 2012

Sakshandsamar	Møtedato	Saknr
Richard Nesheim	13.02.2013	4/2013

Framlegg til vedtak:

- Kontrollutvalet vedtek vedlagde årsmelding for 2012, med eventuelle korrigeringar som kjem til i møtet.
- Årsmeldinga vert sendt til kommunestyret til orientering

13.02.2013 KONTROLLUTVALET

Handsaming i møtet: det vart gjort ei mindre tilføying til årsmeldinga.

KON-4/13 VEDTAK:

- Kontrollutvalet vedtek vedlagde årsmelding for 2012
- Årsmeldinga vert sendt til kommunestyret til orientering

Møtebok kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 5/2013 Oppfølging i høve til plan for forvaltningsrevisjon

Sakshandsamar	Møtedato	Saknr
Richard Nesheim	13.02.2013	5/2013

Framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding, til drøfting i kontrollutvalet

13.02.2013 KONTROLLUTVALET

KON-5/13 VEDTAK:

Til neste møte vi kontrollutvalet be om ei orientering frå administrasjonen knytt til status på oppfølging av vedtak i kommunestyret i 2012.

Kontrollutvalet vil til neste møte be administrasjonen om ei orientering knytt til status på arbeid med ei eigarskapsmelding for Lærdal kommune og drøfting av kommunen sin strategi for eigarskap i selskap. Kontrollutvalet viser her til kommunestyrevedtak 88/10.

Kontrollutvalet vil til møtet i juni be om ei statusorientering knytt til korleis omorganiseringa frå 2 til 3-nivåmodell fungerer.

Kontrollutvalet vil til møtet i september be om ei orientering knytt til korleis innkjøpsordninga til kommunen fungerer etter at nye retningsliner er komne på plass.

Samrøystes

Møtet slutt

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 7/2013 Skriv og meldingar , orienteringssaker

Sakshandsamar	**Møtedato**	**Saknr**
Richard Nesheim	10.04.2013	07/2013

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Meldingane vert tekne til orientering slik dei ligg føre.

VEDLEGG

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	07.03.13	Lærdal kommune – kommunestyret	Møtebok sak 10/13 i kommunestyret – kjøp av revisjonstenester
2	20.03.13	SF Revisjon	Oppseiing av samarbeidsavtale
3	02.04.13	FKT	FKT Invitasjon fagkonferanse 2013
4	07.03.13	Lærdal kommune – kommunestyret	Møtebok sak 17/13 i kommunestyret – avtale om kjøp av sekretariatsfunksjon for kontrollutvalet
5	08.02.13	Kommunal- og regionaldepartementet	Pressemelding om opne møte i kontrollutval og kommunale føretak

Ein må i møtet drøfte eventuell deltaking på FKT sin fagkonferanse.

Orienteringssaker i møtet:

1. Administrasjonen er bedt om å orientere om status på oppfølging av kommunestyrevedtak frå 2012
2. Administrasjonen er bedt om å orienterer om status knytt til arbeid med ei eigarskapsmelding for Lærdal kommune. Vidare er administrasjonen bedt spesielt om ei orientering om korleis kommunen utøver sitt eigarskap i høve til Lærdal Energi AS.

SAK 7

Vedlegg 1

Lærdal kommune

Sakspapir

Saksnr	Utval	Møtedato
033/13	Formannskapet	26.02.2013
010/13	Kommunestyret	07.03.2013

Sakshandsamar: Reidar Johnsen **Arkiv:** K1- **Arkivsaksnr.** 12/605 - 11

Kjøp av revisjonstenester

Kort samandrag

Lærdal kommune hadde oppe sak om oppseiing av revisjonsavtale for Sogn og Fjordane revisjon IKS i kommunestyret 23. august 2012 (KS 085/12). Saka vart då utsett. Lærdal kommune har etter det sendt melding om utmelding av SF-revisjon på linje med dei fleiste andre medlemane. Dette er gjort

innan fristen som gjer at ein kan gå ut frå 31.12.2013. Hovudgrunnen for Lærdal kommune for utmelding er for å spare kostnader og det er difor dei kostnadsmessige konsekvensane det er lagt vekt på i saksutgreiinga. Med dei økonomiske utfordringane kommunen har og med dei sparetiltaka som er budsjettert vil det vere naturleg at også dette området blir vurdert økonomisk. Samanlikningstal viser at det er store skilnader og og at det dermed kan vere mykje å hente på å gå ut på anbod med revisjonstenestene.

I representantskapsmøte i SF-revisjon vart det vedteke ei endra kostnadsfordeling for betaling av revisjonstenestene. Dette vil først og fremst bety at dei største medlemane (Fylkeskommunen og Sogndal kommune) vil få ein mindre andel av totalkostnadane og at dermed dei minste vil få ein større andel. Pr i dag er Lærdal den nest minste av medlemane.

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret seier opp revisjonsavtalen med SF – revisjon IKS. Utmeldingsdato vil vere i samsvar med tidlegare varsel sendt 28.9.2012 og vil gjelde frå 1.1.2014.

Kommunestyret gjev administrasjonen fullmakt til å starte anbodsprosess så snart som muleg.

26.02.2013 FORMANNSKAPET

FS-033/13 TILRÅDING:

Formannskapet sluttar seg samrøystes til tilrådinga frå rådmannen .

Gro Stadheimseter gjekk ifrå som ugild under behandling av saka.

Anders Voll Eltun møtte.

07.03.2013 KOMMUNESTYRET

KS-010/13 VEDTAK:

Tilrådinga frå formannskapet vart samrøystes vedteken.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
18.01.2013	Protokoll frå møte i representantskapet 21 nov 2012.pdf	64918

Saksutgreiing

Vi viser til saksutgreiinga til førre handsaming i august 2012:

I samband med at Lærdal kommune er i ein krevjande økonomisk situasjon, må me sjå på fleire mulege sparetiltak. Me har gått gjennom revisjonsavtalen med SF-revisjon IKS, samanlikna med andre kommuner, og finn at me har mulegheiter for å spare eit betydeleg beløp ved å kjøpe dei same tenestene frå andre selskap.

Aurland kommune melde seg ut av samarbeidet med SF revisjon i 2007 og har sidan kjøpt tenester av private revisjonsselskap.

I 2011 betalte Lærdal kommune tilsaman kr 362 000 for finansiell revisjon og attestasjonar. Til samanlikning betalte Aurland kommune (som har omtrent same bilagsmengde som Lærdal kommune) totalt kr 194 800 (jmf note 12 i rekneskap 2011) Våren 2012 hadde Aurland kommune ny anbodsrunde på kjøp av desse tenestene. Dei valde ny leverandør til ein enno lågare pris.

Revisjon- og attestasjonsavtalen må seiast opp pr. 31.12, og eigarane skal varslast seinast.30.9, jmf Selskapsavtale for Sogn og Fjordane Revisjon IKS, §12:

"Ein deltakar kan med eit års skriftleg varsel seie opp sitt deltakarforhold i selskapet, og krevje seg utløyst av selskapet. Uttreden kan berre skje pr.31.12. Krav om uttreden skal varslast dei andre eigarane seinast 1 år og 3 månadar før uttredningsdato slik at alle deltakarane får høve til uttale, før deltakaren kan seie opp sitt deltakarforhold"

Etter at saka var handsama i august har representanskapet i SF – revisjon hatt saka oppe. Det har der kome vedtak om ny kostnadsfordeling. Den nye kostnadsfordelinga vil først og fremst bety at dei største aktørane (Fylkeskommunen og Sogndal kommune) vil få ein mindre andel av kostnadane, medan dei minste (Balestrand og Lærdal er dei to minste) vil få ein desto større andel. Sjølv om det blir ein reduksjon i tal tilsette kan vi ikkje sjå at dette endrar på saksframlegget frå sist, snarare tvert i mot med tanke på kostnadsfordelinga som gjer at ein større andel blir flytta frå dei største til dei minste kommunane.

Med å gå ut på anbod vil ein uansett kunne samanlikne pris og SF – revisjon kan vere med i anbodsrundar på lik linje med andre selskap.

Når det gjeld kvalitet på tenestene innan finansiell revisjon og attestasjonar er det ingen grunn til at det skal vere nokon skilnad i og med at forskrifter gir krav til kva revisjonen skal gjere. Det er også grunn til å merke seg at mange kommunar i Hordaland har gått over til private revisjonsselskap dei seinare åra..

Økonomiske konsekvensar

Kommunen vil ut frå erfaringstal betale ein monaleg lågare pris for revisjons- og attestasjonstenester. Ved utmelding av SF-revisjon IKS får Lærdal kommune att sin eigenkapital på kr 60.000.

Aurland og Lærdal er ganske like i storleik og har same rekneskapssystem og blir ført av dei same og vil difor vere samanliknbare prismessig:

Sidan 2007 då Aurland melde seg ut av SF – revisjon har kostnadane i Aurland og Lærdal hatt følgjande samanliknbare tal gjennom dei 5 åra (tala er henta frå dei offentlege rekneskapa)

År	Aurland	Lærdal
2008	154.500	471.900
2009	160.200	448.406
2010	181.250	417.900
2011	194.800	362.211
2012	173.540	426.480
Sum 5 år	**847.580**	**1.700.417**

SAK 7

VEDLEGG 2

SF revisjon
SOGN OG FJORDANE REVISJON IKS

Vår referanse: Marianne Vara

Dato: 20.03.2013

Til
Lærdal kommune
Postboks 83
6886 LÆRDAL

OPPSEIING AV SAMARBEIDSAVTALE

Viser til motteke brev frå dykk datert 13.03.2013 om utmelding av SF revisjon.
Med vising til fleire eigarmøte i haust om selskapets framtid kom dette som ei stor overrasking på dei andre eigarane. I tillegg til arbeidet med å få på plass ein ny kostnadsfordelingsmodell var framtidig samarbeid og felles tankegang viktige stikkord under drøftingane på møta.

Eit viktig dokument er protokollen frå møte i representantskapet 21.11.2012 der også ordføraren frå Lærdal kommune møtte. Den ferdig signerte protokollen vart sendt ut til alle eigarane 16.01.2013.

Vi vil samstundes gjere dykk merksam på at utmeldinga fyrst vil vere gjeldande frå 01.01.2015.

Viser til selskapets vedtekter § 12 sitat:

«§ 12. Uttreden
Ein deltakar kan med eitt års skriftleg varsel seie opp sitt deltakarforhold i selskapet og krevje seg utløyst av selskapet.
Uttreden kan berre skje pr. 31.12. Utløysingssummen skal vere andelen sin nettoverdi ved oppseiingsfristen sitt utløp. Utløysingssummen kan likevel ikkje overstige verdien av deltakaren sitt innskot.
Krav om uttreden skal varslast dei andre eigarane seinast1 år og 3 månadar før uttredingsdato, slik at alle deltakarane får høve til uttale, før deltakaren kan seie opp sitt deltakarforhold.»

Utmelding kan berre skje pr. 31.12. Det betyr at dykkar oppseiing av samarbeidsavtalen vedteke i kommunestyre 07.03.2013 fyrst vil vere gjeldande frå 31.12.2013 med eitt års oppseiingstid.

Med helsing

Olav Lunden

Olav Lunden
Leiar i representantskapet

Kopi til: Sogn og Fjordane fylkeskommune, Leikanger kommune, Høyanger kommune, Balestrand kommune, Vik kommune, Sogndal kommune, Luster kommune og Årdal kommune

SAK 7
VEDLEGG 3

FAGKONFERANSE KONTROLL OG TILSYN

GARDERMOEN 5.-6. JUNI 2013

ÅRSMØTE I FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN 5. JUNI 2013

09.00 – 10.00	REGISTRERING "Noe å bite i"
10.00 – 10.15	**Åpning av konferansen.** **Per Rune Vereide** Styreleder i FKT / Nestleder i Sogn og Fjordane fylkeskommunes kontrollutvalg.

POLITISK LEDELSE I KRD - TANKER OG FORVENTNINGER.

Møteleder: Per Rune Vereide, styreleder i FKT

10.15 – 10.45	**Nytt fra KRD, forventninger og fremtidstanker.** **Anja Kristin Salte Hjelseth** Politisk rådgiver i Kommunal- og regionaldept.
10.45 – 11.00	Spørsmål og kommentarer fra salen.
11.00 - 11.15	PAUSE

KORRUPSJON, MISLIGHETER OG ANTIKORRUPSJONSARBEID

Møteleder: Wencke Sissel Olsen, nestleder i FKT

11.15 - 11.35	**Foreleser presenteres senere**
11.35 - 11.55	**Korrupsjon og misligheter – fokusområde i finansiell revisjon?** **Harald Brandsås** Fagdirektør i Den norske Revisorforening (DnR).

11.55 - 12.15	**Foreleser presenteres senere**
12.15 – 13.00	PANELDISKUSJON Spørsmål og kommentarer fra salen.
13.00 – 14.00	LUNCH

BUDSJETTEST i KOMMUNENE – HVA KAN MAN FORVENTE AV STYRINGSDOKUMENTER?

Møteleder: Kirsten Emilie Aasen, styremedlem i FKT

14.00 – 15:00	**Budsjettest for kommunene** **Bjørn Brox** - Cand. polit. og bedriftsøkonom. Arbeider som konsulent i Agenda Kaupang - Skribent på siste side i Kommunal Rapport, med budsjett og årsmeldingstest
15.00 – 15.30	**Spørsmål og kommentarer fra salen.**

15.30 – 15.45	KAFFEPAUSE / Registrering av årsmøtedeltagere

ÅRSMØTE I FKT.

15.45 – 16.30	ÅRSMØTE I FKT – Se informasjon på baksiden

UTFLUKT

17.30	SOSIALT ARRANGEMENT. Sosialt arr. Kreativ planlegging pågår.

TORSDAG 6. JUNI 2013.

BESTILLERKOMPETANSE OG MEDIAHÅNDTERING

Møteleder: Siri Holm Lønseth, styremedlem i FKT

09.00 – 10.00	**Gode bestillinger av revisjon.** **Stein Ove Songstad** - Hovedansvarlig for forvaltningsrevisjon i Deloitte AS - Medforfatter av Kontrollutvalgsboken og av Veileder i forvaltningsrevisjon
10.00 – 10.15	PAUSE
10.15 – 11.00	**Økt oppmerksomhet om kontrollutvalgssakene – hvordan håndtere media?** **Ole Petter Pedersen** Redaktør i Kommunal Rapport
11.00 – 11.30	PAUSE / utsjekking
11.30 – 12.30	LUNCH

HØRING I KONTROLLUTVALGET.

Møteleder: Per Rune Vereide, styreleiar i FKT

12.30 – 13.00	**Ja – vi har gjennomført høring!** **Erfaringer fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.** **Liv Tronstad** Kontrollsjef i KomSek Trøndelag IKS.
13.00 – 13.30	**Hva må vi være oppmerksom på ved høringer?** **Wencke Sissel Olsen** - Nestleder i FKT - Sekretariatsleder i Rogaland kontrollutvalgssekretariat IKS
13.30 – 13.45	PAUSE
13.45 – 14.15	PANELDISKUSJON Spørsmål og kommentarer fra salen.

SKRÅBLIKK

Møteleder: Wencke Sissel Olsen, nestleder i FKT

14.15 – 14.45	**Med skråblikk på kommunesektoren** **Siri Gedde-Dahl** - Journalist I Aftenposten. - Var bl.a. med på avsløring av korrupsjon ved Nedre Romerike vannverk.
14.45 – 14.50	**Avslutning av konferansen.** **Per Rune Vereide** Leder i FKT

MÅLGRUPPE FOR KONFERANSEN

Kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariatene. Alle som er opptatt og interessert i kontroll og tilsynsarbeid i offentlig sektor.

PRAKTISK INFORMASJON

- Konferansehotell: Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen (Tlf. 63949494)
- Adresse: Hans Gaarderveg 15, 2060 Gardermoen
- Grå buss fra flyplass til hotell ca. 3 ganger pr. time fra pkt. B25, overfor taxiholdeplassen.
- Gratis parkering. Kontakt resepsjon eller konferansebord for bevis.

INFORMASJON OM ÅRSMØTE

- Årsmøtet er kun for medlemmer i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
- Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet innen 6 uker før årsmøtet, altså innen 24. april 2013.
- FKT`s handlingsplan 2014 er en av sakene som spesielt ønskes innspill til innen 24. april -13.
- Styret sender ut sakspapirene innen 2 uker før årsmøtet, altså innen 22. mai 2013.
- Dersom din kommune / ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 22. mai -13.

- Leder i valgkomiteen: Einar Ulla , KUV-sekretariatet i Sogn- og Fjordane fylkeskommune. Kan kontaktes på mobil 97190734 eller e-post **einar.ulla@sfj.no**
- Ønske om mer info / bli medlem i FKT? Se hjemmesiden **www.fkt.no** eller kontakt sekretariatet.

Kontaktinfo til sekretariat:

Tlf: Hogne Haktorson tlf: 55 23 94 53 / 91 10 59 82 / Roald Breistein: 55 23 94 47 / 97 50 51 52
E-postadresse: **fkt@fkt.no**

DELTAGERAVGIFT

FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).

Deltagelse med overnatting:	Kr. 5.400,- (Ikke medlem kr. 5.800,-)
Deltagelse uten overnatting, sosialt arr. & middag:	Kr. 4.300,- (Ikke medlem kr. 4.700,-)
Ekstra overnatting 4 – 5. juni 2013	Kr. 1.300,-

PÅMELDING

Påmelding via FKT sin hjemmeside **www.fkt.no**

Bindende påmelding, **innen 18. april 2013.**
Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgebyr på kr. 500,- + FKT sine eventuelle kostnader til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltageravgift.

Sak 7
Vedlegg 4

Lærdal kommune

Sakspapir

Saksnr	Utval	Møtedato
032/13	Formannskapet	26.02.2013
017/13	Kommunestyret	07.03.2013

Sakshandsamar: Lasse Sælthun **Arkiv:** K1- **Arkivsaksnr.** 13/68 - 4

Avtale om kjøp av sekretariatsfunksjon for kontrollutval.

Kort samandrag

Avtalen om kjøp av sekretariatsfunksjonen for kontrollutvala frå PricewaterhouseCoopers gjeldande frå 01.01.2009 , går ut 28.02 .2013. Det har no vore ny anbodsrunde om kjøp av tenesta og PricewaterhouseCoopers var einaste tilbydar. Det har vore forhandlingsmøte mellom PricewaterhouseCoopers og kommunane/Innkjøpstenesta der ein er kome fram til eit framlegg til avtale som no er sendt kommunane til godkjenning.

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret godkjenner føreliggande framlegg til avtalen om kjøp av sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalet frå PricewaterhouseCoopers.

26.02.2013 FORMANNSKAPET

FS-032/13 TILRÅDING:

Formannskapet sluttar seg samrøystes til rådmannen si tilråding.

07.03.2013 KOMMUNESTYRET

KS-017/13 VEDTAK:

Tilrådinga frå formannskapet vart samrøystes vedteken.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
19.02.2013	Avtale	65658

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.

1. Kommunelova § 77, pkt.10
2. Forskrifter for kontrollutval § 20

Saksutgreiing

Kommunane i Sogn regionråd, Høyanger kommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune etablerte frå 01.01.2005 ei ny organisering av kontroll og tilsynsordninga i kommunane/ fylkeskommunen. Bakgrunnen var endringar i kommunelova om at revisjon ikkje lenger kunne vere sekretariat for kontrollutvala. I forskrifter for kontrollutval § 20 heiter det som følgje

" Kommunestyret eller fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget.
Den som utfører sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir. Administrasjonssjefen har innenfor kontrollutvalgets myndighetsområde ikke instruksjons- eller avgjøringsmyndighet overfor sekretariatet."

Det vart då inngått avtale om kjøp av desse tenestene hjå Sogn og Fjordane fylkeskommune. Denne avtalen gjaldt fram til 01.01.2009. Etter anbodsrunde om kjøp av sekretærtenester i 2008 ,vart PricewaterhouseCoopers valt som leverandør av sekretariatstenester frå 01.01.2009. Honoraret til PricewaterhouseCoopers var på kr.130 000,- pr. år pr. kommune. Avtalen gjaldt til 01.01.2011, men er forlenga fram til 0 28.02.2013.

I regi av Innkjøpstenesta i Sogn og Fjordane Fylkeskommune, var det hausten 2012 gjennomført ein ny anbodskonkurranse for tenesta med anbodsfrist 30.11.2012.
Det melde seg berre ein tilbydar, PricewaterhouseCoopers, altså same leverandør som har hatt tenesta sidan 2009. Det har vore forhandlingsmøte mellom PricewaterhouseCoopers og kommunane/Innkjøpstenesta, der også representantar frå kontrollutvala tok del. Det er utarbeidd eit avtaleframlegg for desse tenestene som no vert lagt fram for kommunane til politisk godkjenning.

Økonomiske konsekvensar:

Kr 137 800,- pr. år pr. kommune + reisekostnader.

Vurdering

Ordninga med kjøp av sekretærtenester for kontrollutvala frå privat firma har altså vore praktisert i over 4 år og dei tilbakemeldingar ein har fått om ordninga er i det alt vesentleg positive. Den nye avtalen byggjer i alt vesentleg på innhaldet i den tidlegare avtalen med prisjustering. Avtalen gjeld fram til 28.02.2017 og kan prisjusterast i samsvar med konsumprisindeksen pr. 01.01.2015. Det er i avtaleframlegget innarbeidd i eit årleg fellesmøte for leiarane i kontrollutvala som er omfatta av avtalen, ei ordning som og har vore praktisert etter den tidlegare avtale.

Rådmannen tilrår at føreliggande framlegg til avtale, som gjeld fram til 28.02.2017, vert godkjent.

SAK 7
VEDLEGG 5

KOMMUNAL- OG
REGIONALDEPARTEMENTET

Pressemelding, 08.02.2013

Opne møte i kontrollutval og kommunale føretak

Frå 1. juli 2013 skal det vere opne møte i kontrollutval og kommunale føretak. - Lovendringa vil gje innbyggjarar og media betre innsyn i kommunal verksemd, seier statsråd Liv Signe Navarsete.

Lovendringane er eit resultat av arbeidet i Kommunal- og regionaldepartementet for ein endå betre eigenkontroll i kommunane. Det er òg ei oppfølging av arbeidsgrupperapporten *85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane*.

- Kontrollutvalet er kontrollorganet til kommunestyret. Dei handsamar viktige saker som handlar om kommunale tenester, økonomi og måloppnåing. Eg meiner det er viktig og rett at desse møta som hovudregel er opne, seier Navarsete.

Også styremøta i kommunale føretak skal som hovudregel vere opne.

- Kommunale føretak er ein del av kommunen. Dei bør i stor grad vere opne for innsyn, seier Navarsete.

Kommunelova er samstundes endra slik at kontrollutvala og revisorane får rett til innsyn i alle interkommunale samarbeid etter kommunelova § 27 og i alle aksjeselskap som direkte eller indirekte er eigde av kommunen.

- Styrkt eigenkontroll er viktig for å sikre tilliten innbyggjarane har til kommunen. Det sikrar også effektiv og rett ressursbruk i kommunen, seier Navarsete.

Statsråden peiker òg på samanhengen mellom eigenkontrollen og statleg tilsyn.

- Eg ser det slik at i kommunar med aktiv forvaltningsrevisjon og eigenkontroll bør statlege tilsynsetatar ta omsyn til det og redusere tilsynet sitt, seier Navarsete.

Kommunal- og regionaldepartementet sin pressetelefon: 22 24 25 00.

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 8/2013 Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen 2012 for Lærdal kommune

Sakshandsamar	**Møtedato**	**Saknr**
Richard Nesheim	10.04.2013	08/2013

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Kontrollutvalet vedtek fråsegn til årsrekneskapen 2012 for Lærdal kommune slik den ligg føre. Fråsegna vert oversendt kommunestyret, med kopi til formannskapet.

VEDLEGG:

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	10.04.13	Kontrollutvalet	Fråsegn frå kontrollutvalet, rekneskap, årsmelding og revisjonsmelding (utkast).
2	03.03.13	Lærdal kommune	Årsmelding 2012
3		Lærdal kommune	Rekneskap 2012

Revisjonsmeldinga vil bli delt ut i møtet 10.04.13

BAKGRUNN

I samsvar med kommunelova og forskrift om kontrollutval kap. 4, § 7 skal kontrollutvalet gje ein uttale til kommunerekneskapen. Uttalen skal sendast til kommunestyret, med kopi til formannsskapet. Uttalen skal vere formannskapet i hende tidsnok til at formannskapet kan ta omsyn til den før formannsskapet gjer innstilling til kommunerekneskapen.

Lærdal kommune har lagt opp til at årsrekneskapen skal handsamast i formannskapet den 16. april og i kommunestyret den 2. mai.

AKTUELLE LOVER, FORSKRIFTER, AVTALER MV.

Kommunelova
Forskrift om kontrollutval
Forskrift om revisjon

SAKSUTGREIING

Sekretariatet mottok kommunen sin årsrekneskap den 21. mars og årsmeldinga torsdag 4. april. Revisjonsmeldinga er ikkje motteken, men vil truleg bli lagt fram til møtet 10. april.

Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen for Lærdal kommune i 2012 er basert på årsrekneskapen 2012, samt årsmelding 2012 frå rådmann og vil og bli basert på revisor si revisjonsmelding.

I fråsegna er det teke omsyn til følgjande punkt:

Netto driftsresultat
Netto driftsresultat viser kva kommunen sit igjen med av løpande inntekter etter at alle løpande utgifter er trekt i frå. I tillegg til inntekter og utgifter vedrørande den ordinære drifta, det vil seie til administrasjon og tenestetilbod, inngår også finansinntekter (renteinntekter, mottatt utbytte og eventuelle kursgevinstar på finansielle omløpsmidlar) og finansutgifter (renteutgifter, avdrag på lån og eventuelle kurstap på finansielle omløpsmidlar) i resultatomgrepet. I tillegg er indikatoren korrigert for avskrivingar slik at desse ikkje gjev resultateffekt. Netto driftsresultat vert og brukt som samanlikningsgrunnlag mellom kommunar. Netto driftsresultat kan nyttast til finansiering av investeringar eller avsettast til seinare bruk, og gir dermed ein indikasjon på kommunen sin økonomiske handlefridom. For Lærdal kommune var netto driftsresultat for 2012 **positivt med kr 1 172 016** medan ein i 2011 hadde eit positivt driftsresultat med kr 4 479 178. Det er vert å merke seg at om lag 2,9 millionar av resultatet i 2011 kom fram som fylgje av føring av eit tilskot som var øyremerka og såleis ikkje var eit reelt positivt resultat for året. Korrigerer ein for dette er det små skilnader på resultatet i 2011 og 2012.

Rekneskapsmessig mindreforbruk i 2012 var på kr 2 346 305.

KS og Kommunal- og regionaldepartementet har sett opp eit mål på 3 % for nøkkeltalet "netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene". Skal kommunen ha økonomisk handlingsrom og kunne avsetje til investeringar, tiltak som kjem utanom planane og ivareta formuesbevaringsprinsippet i kommunelova, bør netto driftsresultat opp på 3 % av driftsinntektene over tid. I Lærdal kommune var netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene **positivt med 0,5 %**. Til samanlikning var forholdstalet 1,9 % i 2011. I 2010 var forholdstalet negativt med 0,7%. Før dette hadde ein positive tal på 7,5 %, i 2009 , 0,7 % i 2008, 2,4 % i 2007 og 12,2% i 2006.

Kommunen har såleis fått eit dårlegare resultat i 2012 enn ein hadde i 2011. Men betre enn ein hadde i 2010. Resultatet er samstundes betydeleg lågare enn det svært gode resultatet i 2009. Ser ein den langsiktige trenden frå 2006 har den, med unntak av 2009 vore klart nedadgåande fram til 2010, med ein mindre oppgang i 2011 som no har snudd ned att i 2012.

Resultatet er om lag 3,3 mill kr dårlegare enn året før (men reellt ikkje så mykje dårlegare, jamfør omtale ovanfor). I tillegg til den interne drifta i kommunen, er kommunen sin økonomi avhengig av utviklinga i kraftprisen og rentenivået. Oppnådd netto inntekt på sal av kraft er i følgje årsmeldinga om lag som budsjettert. I budsjettet (regulert) var det budsjettert med eit negativt netto driftsresultat på 1,5 mill kr. I høve til regulert budsjett er det såleis eit positivt

avvik på om lag 2,7 mill kr. I høve til opprinneleg budsjett er det derimot eit negativt avvik på om lag 1,8 mill kr.

Ansvarsområda har isolert sett eit mindreforbruk i høve til regulert budsjett på om lag 0,2 mill kr. Ein har vidare lågare netto finanskostnader med om lag 0,3 mill kr. Øvrige avvik kjem som fylgje av høgare netto inntekter enn budsjettert.

Arbeidskapital
Arbeidskapitalen gir uttrykk for likviditeten i kommunen, dvs deira evne til å betale gjeld ved forfall. Arbeidskapitalen omfattar bankinnskot, verdipapir og fordringar etter frådrag for kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen har gått opp frå kr 16.289.092 i 2011 til kr 20.792.839 per 31.12.12. Dette skuldast ein oppgang i omløpsmidlar, medan kortsiktig gjeld har hatt ein mindre reduksjon. Oppgangen i omløpsmidlar kjem i hovudsak av auke i balanseført premieavvik. Bokføring av premieavvik er ei teknisk føring av pensjonskostnadane som kommunane har fått løyve til for å jamne ut pensjonskostnader over tid. Sidan betringa i arbeidskapitalen skuldast auke i bokført premieavvik er det viktig å vere klar over at rekneskapen gir eit litt missvisande bilete på dette punktet i høve til utvikling i reell arbeidskapital. Held ein premieavvik utanom har arbeidskapitalen gått ned frå om lag 5,7 mill kr per 31.12.11 til om lag 5,0 mill kr per 31.12.12.

Langsiktig gjeld:
Låneutvikling
Langsiktig lånegjeld har gått ned med om lag 2,1 mill kr. Forholdstalet langsiktig gjeld i høve til driftsinntektene viser ei svakt positiv utvikling. Langsiktig lånegjeld utgjer i 2012 105% av driftsinntektene, mot 109% i 2011 og 102% i 2010. Ser ein på KOSTRA-statisikk er netto lånegjeld per innbyggar i Lærdal kr 44.198 høgare enn for kommunane i kommunegruppe 3, som skal vere samanliknbare kommunar. Ser ein netto lånegjeld per innbyggar opp mot landsgjennomsnittet vert differansen endå større. Her er netto lånegjeld per innbyggar i Lærdal kr 71 783 over snittet. Differansen mellom Lærdal kommune og samanliknbare kommunar/landssnittet er vorte noko redusert per 31.12.12 samanlikna med tala året før.

I vedtaket som gjaldt økonomiplan 2011 – 2014 er det lagt inn eit prinsipp om at lånegjelda maks skal utgjere 50 – 60 % av samla inntekter. Skal dette målet nåast må ein halde fram med å halde investeringsnivået på eit minimum.

Pensjonsforpliktingar:
Pensjonsforpliktingane til kommunen aukar framleis og dei utgjer no 268,2 mill kr mot 242,8 mill kr året før. Ein auke på 25,4 mill kr. Pensjonsmidlane til kommunen har på same tid auka med 18,1 mill kr til samla 205 mill kr. Denne utviklinga illustrerer at pensjonsforpliktingane kan bli ei tung belastning for kommunesektoren i åra framover.

Samla langsiktig gjeld som inkluderer pensjonsforpliktingane utgjorde per 31.12.12 **216%** av driftsinntektene, mot 213% i 2011.

Til samanlikning var gjennomsnittet for kommunane i fylket på 206,9% for 2012 og landsgjennomsnittet var 188,3% (førebelse Kostratal).

Budsjettoverskridingar
Det er i hovudsak mindre avvik frå regulert budsjett på dei fleste tenesteeiningane. Dei einingane som har hatt størst meirforbruk er:

Tenesteeining	Meirforbruk	Forklaring:
Rådmannsfunksjonane	2,45 mill kr	Avviket skuldast i hovudsak stor bruk av innleigde tenester, knytt til mellom anna: - Forhandlingar om overtaking av og offentleg anbod på drift av Stuvane Kraftverk - Helse – og omsorgsplan - Utvikling av næringsselskapet Det har og mellom anna vore meirkostnader ved rekruttering av leiarar. Sjå omtale i årsmeldinga side 17.
Barnevern	0,36 mill kr	Overskridinga er ikkje spesielt kommentert i årsmeldinga
Folkevalde organ	0,26 mill kr	Overskridinga er på sentrale folkevalde organ (om lag 350' over budsjett, jamfør tabell på side 13 i årsmeldinga), men er ikkje nærare kommentert i årsmeldinga.

Den eininga som har størt innsparing i høve til regulert budsjett er teknisk drift som har eit underforbruk på vel 1,5 mill kr i høve til regulert budsjett. Hovudårsaka til innsparinga er redusert bemanning, samt at kommunen fekk tilbakebetalt over kr 800.000 i for mykje betalte straumkostnader frå tidlegare år (sjå omtale i årsmeldinga side 42)

Revisjonsmeldinga
Revisor har på tidspunktet for utsending av saka ikkje avlagt avlagt revisjonsmeldinga. Så langt er tilbakemeldinga at revisor ikkje vil ha merknader til årsrekneskapen for 2012 for Lærdal kommune. Målsetjinga er at revisjonsmeldinga vil bli lagt fram for kontrollutvalet i møtet 10.04.12.

Konklusjon:
Med bakgrunn i denne saksutgreiinga, årsrekneskap, årsmelding og tilbakemeldingane frå revisor om at det ikkje vil vere merknader i revisjonsmeldinga er det utarbeidd eit utkast til fråsegn til Lærdal kommune sin årsrekneskap for 2012.

SAK 8
VEDLEGG 1

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Kommunestyret i Lærdal Kommune

Lærdal 10.04.13

UTKAST

Fråsegn frå kontrollutvalet: Årsrekneskap, årsmelding og revisjonsmelding 2012

Kontrollutvalet har i møte 10.04.2013 handsama Lærdal kommune sin årsrekneskap for 2012.

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen, rådmannen si årsmelding for 2013 og revisjonsmeldinga, datert xx.04.2013. I tillegg har revisor og økonomisjef supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar. Revisor har ikkje merknader til årsrekneskapen for 2012 for Lærdal kommune.

Kontrollutvalet har merka seg at Lærdal kommune sin rekneskap viser eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 2 346 305, medan netto driftsresultat er positivt med kr 1 172 016. For 2011 var netto driftsresultat positivt med kr 4 479 178.

Utviklinga i netto driftsresultat er negativ i høve til året før. Til neste år vil ein kunne nytte ein endå mindre del av den mva-kompensasjonen ein får att ved investeringar i drifta. Med høg lånegjeld er kommunen utsett for ein auke i rentenivået. Det er difor viktig av kommunen held fram og jobbar aktivt med å tilpasse kostnadsnivået til ei berekraftig økonomisk utvikling på sikt.

Kontrollutvalet registrerer at det er bra samsvar mellom revidert budsjett og endeleg rekneskap for dei enkelte tenesteeiningane. Det er større eller mindre overskridingar på nokre ansvarsområde. Det er spesielt meirforbruk innanfor ansvar 110 Rådmannsfunksjonane. Desse avvika skuldast i hovudsak at det ikkje er teke høgde for innleige av tenester ved budsjetteringa. Det er gjort greie for dei vesentlege avvika i årsmeldinga for 2012.

Ut frå dette og det som kjem fram i saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskapssaka og revisjonsmeldinga av xx.04.2013 har kontrollutvalet ikkje merknadar til Lærdal kommune sin rekneskap for 2012.

Lærdal, 10. april 2013

Olav Grøttebø
Leiar i kontrollutvalet

Kopi til: Formannsskapet

SAK 8
VEDLEGG 2

LÆRDAL KOMMUNE

Årsmelding 2012

Innhald

1 Overordna kommentarar frå rådmannen 4
2 Folketal – økonomi – personal – sjukefråvære 6
2.1 Utvikling i folketal 6
2.2 Økonomi 6
2.2.1 Korrigerte brutto driftsutgifter pr.innbyggjar 7
2.2.2 Utvikling av disposisjonsfond 7
2.2.3 Netto lånegjeld pr. innbyggjar i kommunen 8
2.3 Personal 9
2.3.1 Bemanning/likestilling: 9
2.3.2 Alderssamansetjing 10
2.3.3 Seniorpolitikk 10
2.3.4 Løn 10
2.3.5 Deltid/heiltid 10
2.3.6 Sjukefråvære 10
2.3.7 Kurs, opplæring og anna 11
3 Tenesteeiningane 12
3.1 100 – Folkevalde 12
3.1.1 Kontrollutvalet 13
3.1.2 Råd for eldre og funksjonshemma 14
3.1.3 Jeriko 15
3.2 110 – Rådmannsfunksjonane 15
3.2.1 Skatteoppkrevjarkontor 16
3.2.2 Felles landbrukskontor ÅLA 17
3.2.3 Næring 17
3.2.4 Reiseliv 18
3.2.5 Kyrkja 20
3.3 120 – Oppvekst Borgund 21
3.4 121 – Oppvekst Ljøsne 23
3.5 122 – Lærdalsøyri skule 24
3.5.1 Kostra-tal skule 26
3.6 123 – Lærdalsøyri barnehage 27
3.6.1 Kostra-tal barnehage 29
3.7 131 - Helse 29
3.8 132 – Sosiale tenester – NAV 31
3.9 133 – Pleie og omsorg 33
3.10 134 – Barnevern 35

30

3.11 151 – Kultur og formidling 37
3.12 162 – Teknisk drift 37

1 Overordna kommentarar frå rådmannen

Det har skjedd svært mykje i Lærdal kommune i 2012. Me gjekk ut med eit driftsmessig overskot på 2,3 millionar kroner ved utangen av året. Dette er langt betre enn prognosane før sommaren indikerte. Dette kjem som eit resultat av godt arbeid og auka fokus på økonomistyring særleg i andre halvår. Økonomien er framleis svært stram, og me har småe reservar for å handtera uførutsette hendingar.

Alle ungdomsskuleelevar er no samla på Lærdalsøyri. Politisk var saka krevjande. Fylkesmannen stadfesta at administrasjonen sitt arbeidet ligg innafor dei rammer og reglar som gjeld for slike saker. Vedtaket er sett i verk og det er lagt til rette for best muleg undervisning innafor dei rammer skulen har til rådvelde. Tilbakemeldingar frå skulen er at elevane finn seg til rette. Det har også vore ei flytting av lærarkrefter frå Borgund til Øyri. Dette er ei stor endring både for dei som flytte arbeidsstad og dei som vart att.

Tilsette i skulane har gjennom skuleåret gjennomført kurs i klasseleiing gjennom samlingar, føredrag, gruppe- og individuelt arbeid. Dette er eit stort kompetanseløft. Midt oppe i dette har me hatt full utskifting av leiinga på skulen på Øyri. Tildeling av ressursar til skular og barnehagar er knytt opp mot felles normtal for å sikre likehandsaming.

Innafor helse og omsorg er det vedteke ein plan for korleis me skal utvikle tenesta i åra framover. Det har vore ein omfattande prosess med aktiv medverknad frå fagfolk, tillitsvalde og representantar for brukarane. Avvik i høve ernæring og medisinering er lukka og rutinar er på plass. Tenestene har fått ny leiarstruktur med leiar for heimetenester og to avdelingsleiarar inne på "heimen", leiar for særskilt tilrettelagde tenester og leiar for kjøken. Overtidsbruken er redusert og ressursane betre utnytta gjennom endra turnusar. Tildeling av tenester skjer i faste møte. Det er sett i verk tiltak for å sikre at søkarane får det dei har krav på, men ikkje noko meir. Dette er ei innstramming i høve tidlegare praksis, men er naudsynt av omsyn til tilgjengelege ressursar og lik handsaming av søkarane.

Me starta arbeidet med å greie ut og planlegge bygging av lokalmedisinsk senter (LMS) for befolkninga i Sogn knytt til Lærdal sjukehus i 2011. Fyrste steg var ein forstudie som vart lagt fram for politisk handsaming i juni 2012. Helse Førde og fagfolk i eigen og andre kommunar har vore positive bidragsytarar og det er teke politiske avgjerder som grunnlag for vidare arbeid. Andre steg er forprosjektet som tok til hasuten 2012. Dette er ei nærare konkretisering av innhald i LMS og kva me skal gjere. Målet er at forprosjektet skal avsluttast med nye politiske vedtak før sommaren 2013. Då er det hovudprosjektet eller gjennomføringa som står att. Målet er å gje trygge og gode tenester basert på dei mulegheiter sjukehuset og kommunane sin kompetanse og ressursar gjev.

Frå august månad vart ei rekke leiarar i barnehage, skule, pleie og omsorg mellomleiarar. Det er knytt ei mindre leiargruppe på tre til rådmannen. Gruppa vart komplett frå 18 mars 2013 då Torun Liltved tok til i stillinga som leiar for kultur og oppvekst. Målet er at gruppa skal klare å tenke meir heilskap og utvikling. Me opplever at starten har vore god.

På kultursida kom Gjesme i eige hus i mars månad, me har hatt "Gjesmekonsertar", kontakt med Riksantikvaren og auka merksemd kring stoda på Gamle Øyri. Samstundes har me ført vidare dei tradisjonelle marknadene . "Kom Heimatt" er eit positivt arrangement der drivkrafta er ungdommane våre.

På den tekniske sida førte stormen Dagmar si vitjing til omfattande etterarbeid. Dette kom i tillegg til stor innsats då dama herja som verst i romjula året før.

I løpet av året vart det gjort freistnad på å selje gamle bygg og eigedomar for å finansiere investeringar. Dette lukkast me ikkje med. Det var ingen interesse i marknaden for dei bygga

32

som vart lagt ut. Areal på Håbakken vart seld, og det melde seg interessentar til ei tomt på Øyri.

Å ta vare på næringslivet vårt og legge til rette for ny utvikling er avgjerande for Lærdalssamfunnet. Lærdal næringsutvikling (LNU) er etablert i samarbeid med næringslivet for å utføre dette arbeidet på ein profesjonell måte. Etter endleg vedtak i kommunestyret hausten 2012 har det vore arbeidd med å få på plass ein dagleg leiar og ein styreleiar med "profesjonell" bakgrunn. I påvente av rekruttering har ordføraren fungert som styreleiar og styret har vore eit arbeidande styre. Det har også vore handsama søknader fortløpande. Her er det lagt ned eit omfattande arbeid frå dei involverte.

Lærdal har også fått status som omstillingskommune, noko som tilførerer oss større økonomiske ressursar. Dette skal komme som eit tillegg til det "vanlege" nærings-utviklingsarbeidet. Her samarbeider me med Årdal. Omstillingsprogrammet har eit eige styre sett saman av styret i LNU i tillegg til ordførarene i Årdal og Lærdal. Politiske føringar vert lagt gjennom vedtak av program for omstilling og strategisk næringsplan. Engasjementet er høgt. Resultata vil komme med tida. Kva me oppnår er meir avhengig av kva me gjer sjølve og kva strategiar me vel, enn kor mykje pengar me har til rådvelde.

Me har fått positiv merksemd med "Gøy på landet". Fjernsynsprogrammet løfta fram sider ved Lærdal som me kan vere stolte av.

Skuta har byrja å dreie i rett retning og me har god styringsfart vidare framover, men den økonomiske stoda er framleis svært stram. Me har mindre reservar enn det me bør ha for å møte uføresette hendingar i 2013. Kommunen brukar langt meir pengar pr innbyggar på å produsere dei samla kommunale tenestene enn samaliknbare kommunar, men avstanden i kostnader minkar. Det er såleis viktig å halde trykket oppe og redusere kostnadsnivået i kommunen også dei kommande åra.

Tenesteleiarane og funksjonsansvarlege har skrive kommentarar til sine ansvarsområde, med fokus på økonomi, brukarar og personalressursar. Det er også laga ein del grafar ut frå kostra-tal der me har samanlikna med tidlegare år, og kommunegruppe 03.

Med dette vert årsmelding for 2012 lagt fram til politisk handsaming frå administrasjonen si side.

Lærdal, 3. april 2013

Alf Olsen Jr
Rådmann

2 Folketal – økonomi – personal – sjukefråvære

2.1 Utvikling i folketal

Frå 2006 til 2010 auka folketalet i Lærdal med vel 70 personar. Denne trenden vart broten i 2011. I 2012 hadde Lærdal kommuen ein nedgang i folketalet på 29 personar. Bak dette ligg noko lægre fødselstal enn før, og netto utflytting. Det er rimeleg å tru at dette har ein samanheng med endringar i arbeidsmarknaden.

Det er fleire negative signal i høve vidare utvikling på arbeidsmarknaden. Det er dette som er grunnlaget både for utvikling i folketal og økonomi og er den store utfordringa til kommunen.

2.2 Økonomi

Økonomisk sett har 2012 gjeve eit netto driftsresultat på kr 1,2 millionar. Dette er ca kr 3,3 mill mindre enn 2011.

	2012	2011
Brutto driftsresultat	6 992 858	9 594 364
Finansinntekter	1 224 195	2 083 987
Finansutgifter	20 029 606	19 022 615
Resultat finanstransaksjonar	**-18 805 411**	**-16 938 628**
Motpost avskrivingar	12 984 569	11 823 442
Netto drftsresultat	**1 172 016**	**4 479 178**

Etter at midlane er disponert er det reelle "overskotet" på 2,3 mill. Administrasjon rår til at dette vert sett på fond.

ÅR	2012	2011
Bruk av avsteningar	10 418 609	11 483 921
Overført investering	641 127	5 270 000
Avsett til disp fond	669 025	-
Avsett til bundne fond	7 934 168	10 651 972
Sum avsetningar	**9 244 320**	**15 921 972**
Rekneskapsmessig overskot	**2 346 305**	**41 127**

Det økonomiske resultatet ved utgangen av året er langt betre enn prognosane før sommaren indikerte. Auka kvalitet i og fokus på økonomistyring har betra stoda i andre halvår.

2.2.1 Korrigerte brutto driftsutgifter pr.innbyggjar

Korrigerte brutto driftsutgifter er eit mål på kommunen sine samla utgifter til å produsere våre tenester. Korrigeringar vert gjort for m.a. interne overføringar og lån til vidareformidling. Tala seier ikkje noko om korleis utgiftene vert finansierte. Lønnsutgifter i prosjekt med eiga finansiering er med på lik line med andre lønnskostnader.

I høve kostnadsnivået er dette sikraste talet me har. Dette talet kjem direkte frå rekneskapen vår og kan ikkje vere feil. Når me kjem ned på teneste og funksjonsnivå er det alltid rom for feilkjelder og individuelle skilnader mellom kommunane.

Kostnadsnivået på tenestene våre samenlikna med kommunegruppe 03 viser at me driv dyrt, men tala for 2012 viser at me over tid har gradvis nærma oss kostnadsnivået for kommunegruppe 03. Dette er positivt.

	2009	**2010**	**2011**	**2012**
Lærdal	79 632	80 970	85 112	88 595
KG 03	68 540	71 781	75 027	79 790
Differanse	**-11 092**	**-9 189**	**-10 085**	**-8 805**

Kommunegruppe 03 er små kommuner med middels bundne kostnader pr innbygger, høge frie disponible inntekter i Kommunar i Sogn og Fjordane som er med i kommunegruppe 03: Høyanger, Vik, Lærdal og Luster.

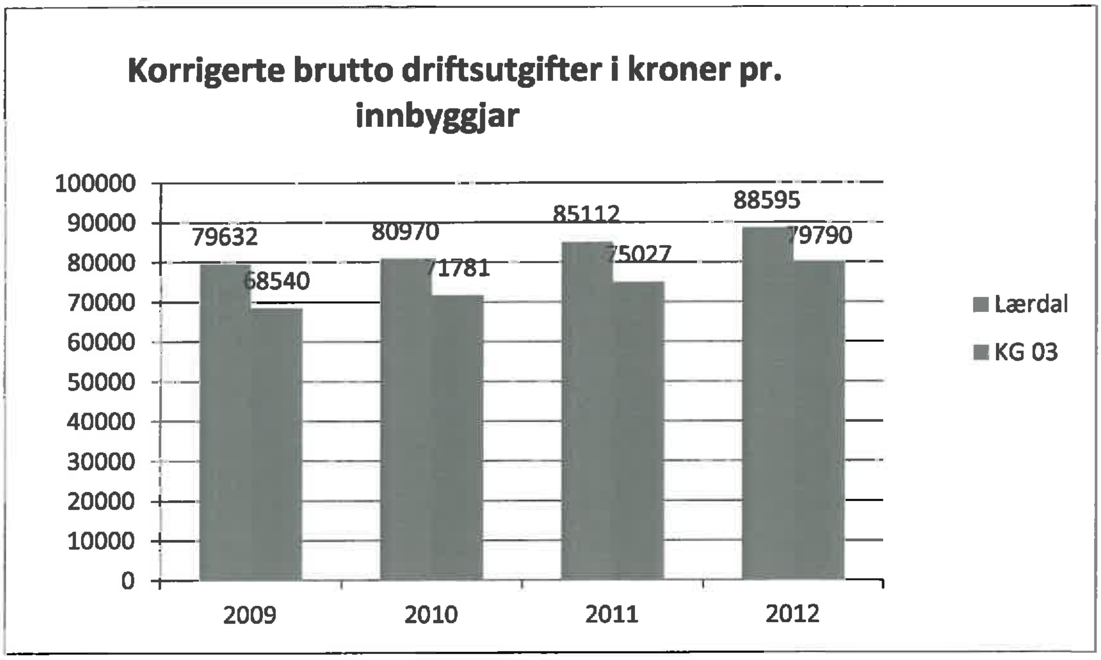

2.2.2 Utvikling av disposisjonsfond

35

Lærdal kommune har pr 31.12 eit disposisjonsfond på kr 890.000,-. Dette betyr at kommunen ikkje har reservar til å møte uførutsette hendingar. Administrasjon tilrår at overskotet for 2012 på ca kr 2,3 mill vert sett på fond.

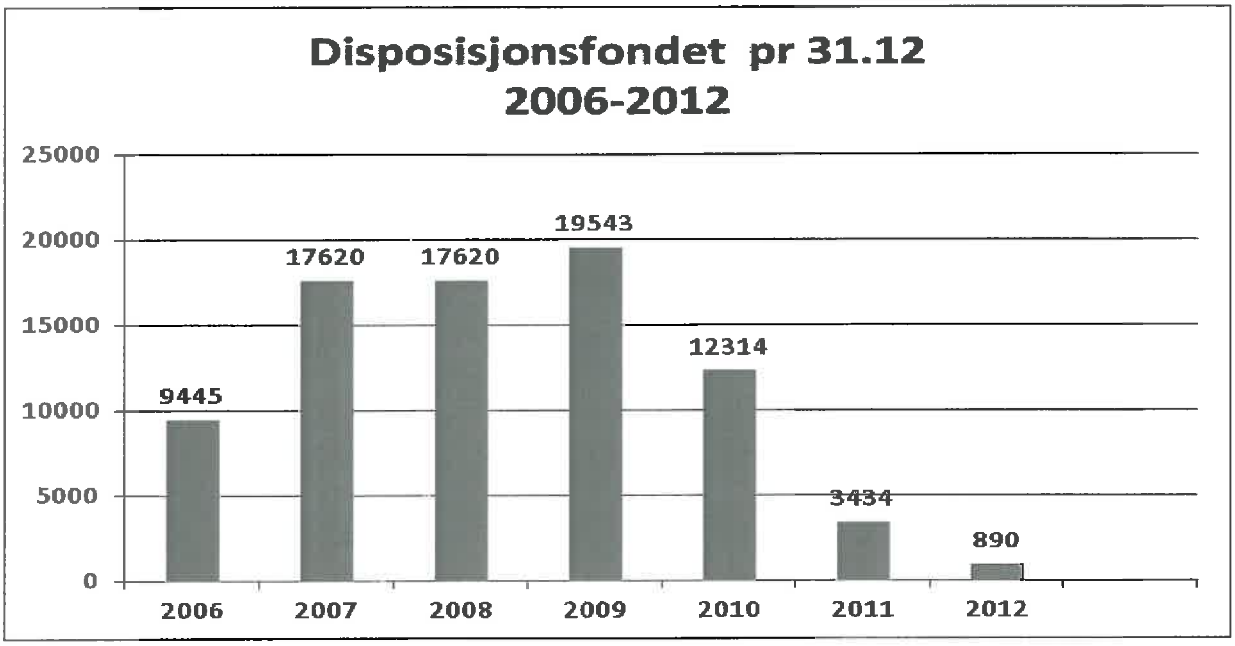

Tal i heile tusen

2.2.3 Netto lånegjeld pr. innbyggjar i kommunen

Kommunen har hatt ein sterk vekst i lånegjelda. Samla låneportefølje er på vel 240 millionar kroner. Frå KS vert det tilrådd ei netto gjeldsgrad på maks 50-60%.

Lånegjelda til kommunen ligg på 100% og me har pr 31.12.12 ca 170 mill på flytande rente. Ein prosent i auke vil medføre 1,7 mill i ekstra kostnader i drifta, noko som kan gje store utslag for basisfunksjonane.

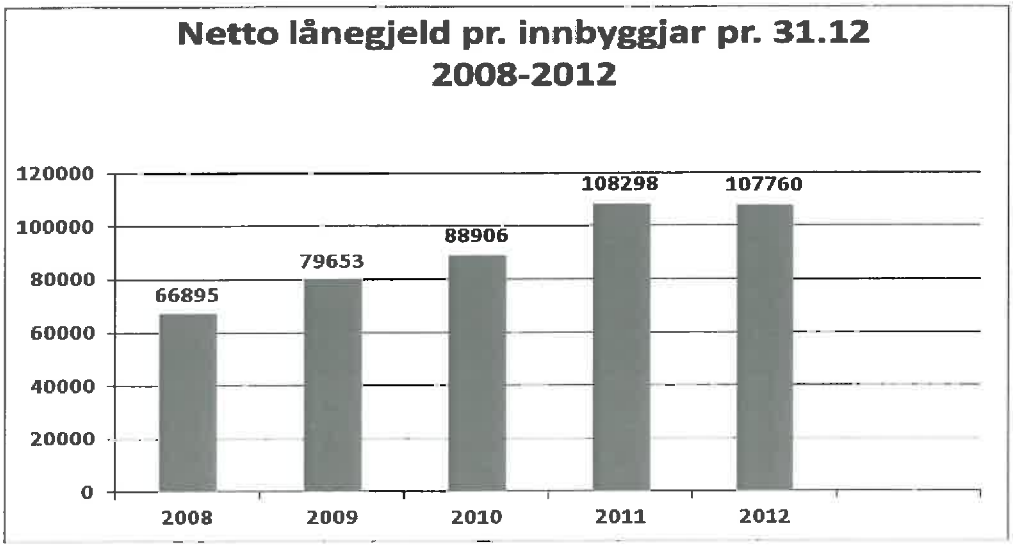

Lånegjelda pr innbyggar er nær dobla frå 2008 til 2011. Samstundes ser me at trenden med auke år for år vart broten i 2012 med ein liten nedgang i høve året før.

2.3 Personal

2.3.1 Bemanning/likestilling:

Per 31.12.2012 hadde Lærdal kommune 254 tilsette 202 kvinner og 52 menn. Samla årsverk i kommunen var 242.

Leiargruppa i Lærdal består av to menn og to kvinner. Når det gjeld arbeidsplassane i Lærdal kommune er alle, med unntak av tenesteeining for teknisk drift avd. uteseksjon, kvinnedominerte arbeidsplassar, då særleg barnehagane og pleie- og omsorg.

	Årsverk						
Ansvar/År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
110 Rådmannen	11,46	15,06	20,73	19,88	24,56	20,40	**16,0****
100 Folkevald/htv	(12,70)					2,20	**2,2**
120 Oppvekst Borgund	11,95	10,33	11,40	11,81	13,28	13,34	**10,3**
121Oppvekst Ljøsne	10,61	10,06	10,40	11,33	10,06	9,65	**10,7**
122 Lærdalsøyri skule	27,58	30,03	29,00	33,03	31,89	31,75	**34,2**
123 Lærdalsøyri barnehage	26,90	28,20	29,40	34,70	33,60	24,60	**27,9**
131 Helse	10,16	10,11	11,66	13,80	11,16	9,56	**14,0**
132 Sosiale tenester - NAV	9,91	10,66	6,71	6,79	5,82	7,17	**5,0**
133 Pleie og omsorg	57,29 ?	71,00	74,9	75,83	74,43	77,26	**87,9***
141 Landbruk	2,90	3,3					
134 Barnevern			2,75	1,05	1,25	1,00	**1,0**
151 Kultur og formidling	8,27	7,87	7,18	8,08	8,07	7,40	**6,8**
162 Teknisk drift	12,1	23,80	27,80	27,50	27,25	23,85	**24,75**
170						1,00	**2,0**
Sum	204	220	237	244	241	229	**242**

- Grønebakken 9,5 årsverk * *To stillingar flytta til 162 og ein til 170

	Tal tilsette				**Kvinner**				**Menn**			
Ansvar	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
110 Rådmannskontoret	23	26	23	**22**	10	15	16	**14**	13	11	7	**8**
120 Oppvekst Borgund	13	17	18	**15**	10	14	15	**13**	3	3	3	**2**
121 Oppvekst Ljøsne	15	12	16	**11**	12	10	15	**10**	3	2	1	**1**
122 Lærdalsøyri skule	39	38	36	**33**	32	34	30	**28**	7	4	6	**5**
123 Lærdalsøyri barneh	38	40	31	**28**	37	37	30	**27**	1	3	1	**1**
131 Helse	16	14	13	**16**	10	11	10	**12**	6	3	3	**4**
132 NAV	10	9	11	**7**	9	7	8	**6**	1	2	3	**1**
133 Pleie og omsorg	100	96	97	**104**	94	91	92	**91**	6	5	5	**13**
134 Barnevern	2	2	1	**1**	2	2	1	**1**	0	0	0	**0**
151 Kultur og formidl.	16	15	16	**12**	7	6	6	**4**	9	9	10	**8**
162 Teknisk drift	31	33	33	**26**	17	21	16	**16**	14	12	13	**10**
170 Nøytrale utgifter				**2**								**2**
Lærdal kommune	303*	302	295	**277**	240	248	243	**222**	63	54	52	**55**

*Nedgang i tal tilsette skuldast rydding i systemet – timeløna og korte vikariat som er ute er avslutta og fjerna.

2.3.2 Alderssamansetjing

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnittsalder	45,06	42,87	43,58	43,04	41,08	41,84	45,08	46,1

Tabellen viser at ein aukande gjennomsnittsalder i organisasjoen frå 2009. Samstundes ligg me likevel under gjennomsnittet i fylket.

2.3.3 Seniorpolitikk

Med verknad frå 01.01.2008 vedtok Lærdal kommune tiltak for å halda på stabile, lojale seniorar utover 62 år. Eit tilbod er å arbeida 80%, men motta 100% løn, samtidig som ein kan avvikla ei veke ekstra ferie. I 2012 var det fire personar som nytta tilbodet.

2.3.4 Løn

Lærdal kommune er oppteken av at likestilling er ein del av verdigrunnlaget vårt. At kvinner og menn skal ha like mogelegheiter, rettar og plikter, lik fordeling av makt, innflytelse og omsorg – og at kvinner og menn med like lang utdanning skal ha tilnærma lik løn.

I 2012 reviderte me lokal lønnspolitikk i Lærdal kommune. Ein plan Likestillingslova med likelønnsbestemmelsen var med å forma.

Lærdal kommune som arbeidsgivar er oppteken av at begge kjønn skal vera økonomisk uavhengige og at lønnsforskjellar ikkje skal auka i foreldrefasen. Dette er kriterium som vert vektlagt ved lønnsforhandlingar.

Me har registrert dei tilsette sin formal- og realkompetanse i ein database. Dette er eit viktig verktøy for å måla kommunen sin kompetansebeholdning, kvaliteten på tenestene våre, avdekka kommunen sin kompetansetrong og oppnå aksept for tilsette sine eigne mål og ønskjer for utvikling. Det vil og gi oss viktig informasjon ved lønsforhandlingar i å nå målet om ei rettferdig løn og at like lang utdanning skal gi tilnærma lik løn.

Sentral lønsutvikling

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
4,5%	4,8%	6,7%	4,3%	4,7%	3,7%	4,2%	4,0%

2.3.5 Deltid/heiltid

Lærdal kommune jobbar kontinuerleg med å gi alle størst muleg stilling. Spesielt innafor pleie og omsorg er dette ei utfordring.. Det er likevel slik at ein del ikkje ønskjer full stilling. Det er og studentar som arbeidar helgar og difor har små stillingsbrøkar. Dette er etter eige ønskje. Med ny bemanniningsplan vedt des 2009 samt innføring av elektronisk turnusplan, fekk me betre oversikt over kven som kan få utvida stillingsstorleik. I 2012 vart det sett i gang eit stort arbeid med å legga om turnusane for å m.a. unngå små stillingsbrøkar – inndekking av helgar har vore ei stor utfordring.

2.3.6 Sjukefråvære

Sjukefråvære fordelt på einingane

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
110 Rådmannen	6,0	3,0	1,2	1,4	5,2	2,6	3,1	15,6
115 Reinhald	4,0	3,0						
120 Oppvekst Borgund	8,9	4,0	9,1	3,1	0,6	0,5	1,5	6,8
121 Oppvekst Ljøsne	10,1	6,6	1,8	0,9	6,6	9,6	3,6	7,7
122 Lærdalsøyri skule	4,8	8,9	5,0	6,5	8,4	6,0	6,1	6,2
123 Lærdalsøyri barnehage	6,7	6,9	10,4	9,1	10,2	8,2	10,3	15,6
131 Helse	12,9	5,3	7,5	8,3	12,3	3,3	1,5	5,4
132 Sosiale tenester/NAV	2,6	11,4	5,9	8,7	5,2	4,6	10,3	2,3
133 Pleie og omsorg	7,4	11,1	11,1	11,8	12,0	9,6	9,4	11,7
134 Barnevern				17,9	6,7	1,2	0	0,8
141 Landbruk	0,4	1,6	0,7					
151 Kultur og formidling	1,9	2,3	2,5	2,6	2,0	1,9	0,9	1,9
161 Teknisk forvaltning	4,4							
162 Teknisk drift	4,9	1,5	2,0	2,8	6,3	4,2	6,9	2,9
Lærdal kommune	**6,5**	**7,1**	**7,0**	**7,4**	**8,5**	**6,5**	**6,8**	**9,3**

2.3.7 Kurs, opplæring og anna

Lærdal kommune har i 2012 gjennomgått ei omorganisering frå to til tre nivå. Dette har vore ein stor jobb og det har vorte lite tid til anna utviklingsarbeid i organisasjonen.
Lærdal kommune har gjennom året hatt kontinuerleg kursing i interne system (Acos, Visma Ansatt/Rekruttering/Økonomi)
Me har i tillegg kursa oss i IA avtalen – oppfølging av sjuke og rapportering til NAV.

Personal har elles jobba med innføring av

- Elektroniske reiserekningar
- Regelverk for bruk av heimekontor
- Retningslinjer for trussel og vold mot arbeidstakarar

Felleskurs

- Førstehjelpskurs
- Arbeidsmiljøkurs for leiarar
- 40 timars kurs i arbeidsmiljø
- Pensjon

For kompetanseheving elles – sjå årsmelding frå einingane.

HMT

Som eit fellesprosjekt i ÅLAV-kommunane, vart det i 2007/2008 utarbeidd nye HMT-systemhandbøker i kommunane. Lærdal og Årdal har same HMT system og eit nært samarbeid om HMT. Handbøkene har ein felles mal, men er sjølvsagt individuelt tilpassa den einskilde kommune og einskilde eining. Systemhandboka gjev ei oversikt over organiseringa av vernearbeidet i kommunane, og er eit oppslagsverk når det gjeld lover og forskrifter, kartlegging, instruksar, opplæring, varsling, avvikshandtering og rapportering.

Det er gjennomført brann- og vernerundar med oppfølgingsplan for alle bygg i kommunen.
Me har særleg fokus på avvikshåndtering.
Alle tilsette har vore på informasjonskurs i bruk av HMT systemhåndboka.

Lærdal kommune brukar ECO-online som sitt stoffkartotek

Etnisitet og nedsett funksjonsevne
Med verknad frå 01.01.2009 er det etablert aktivitets- og rapporteringsplikt for etnisitet og nedsett funksjonsevne – etter Diskrimineringslova §3a og Diskriminerings- og tilgjengelegheitslova § 3.

Lærdal kommune har ved utlysing av stillingar ikkje aktivt gått ut for å rekruttera personar frå andre kulturar eller personar med nedsett funksjonsevne.

Me har lagt inn rutine på at me tek ein telefon til alle med ikkjenorsk bakgrunn – for å få sjekka ut norskkunnskapane. For tilsetjing i ein del yrke er det naudsynt å kunna gjera seg forstått på norsk.

Ved intervju og tilsetjing har alle fått same sjanse.
Språk har i ein del stillingar vore eit hinder for tilsetjing.
Det er mange søkjarar som er svært godt kvalifiserte, men språket hindrar dei i tilsetjing.
Norskundervisning er difor eit svært viktig virkemiddel for å komma inn på arbeidsmarknaden.

Me har i 2012 tilsett fleire med ikkje norsk bakgrunn.

Me har personar på opplæring – språktrening som me har søkt autorisasjon for og personar me har inne søknad om arbeidsløyve for.

Lærdal kommune har vore med og arrangert norskkurs for framandspråklege for eigne tilsette, familiemedlemmar og andre som arbeidar i Lærdal.

Lærdal kommune har kontinuerleg kontakt med NAV for å gi arbeidstrening til personar med nedsett funksjonsevne.

3 Tenesteeiningane

3.1 100 – Folkevalde

	Hovutal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011
Ansvar:	**100 Folkevalde organ**			
10001	SENTRALE FOLKEVALDE ORGAN	2 332 756	1 981 000	2 369 022
10003	KOMMUNEVAL/STORTINGSVAL	9 103	-	156 252
10004	STØNAD POLITISKE PARTI	53 804	100 000	48 087
10005	HOVUDTILLITSVALD	421 749	438 578	251 576
10006	KONTROLLUTVAL OG REVISJON	645 083	780 000	709 368
10007	TILLEGGSLØYVINGAR	12 240	100 000	82 480
10013	INTERNASJONALT ARBEID	27 080	10 000	14 155
18002	OVERFORMYNDERI	41 701	36 000	28 072
18003	RÅD FOR ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	62 396	68 000	42 268
18005	RÅD FOR FUNKSJONSHEMMA	7 200	18 000	-
	TOTALT	**3 613 112**	**3 531 578**	**3 701 280**

Det er eit meirforbruk i høve budsjett på kring 80 000 kroner.

	Møte	Saker	Møte	Saker	Møte	Saker
	2012		2011		2010	
Kommunestyret	9	111	11	152	12	97
Formannskap	16	165	18	181	26	203
Administrasjonsutval	13	40	8	22	14	36
Forvaltningsutval	7	33	8	48	10	39

Forvaltningsutvalet er vedteke lagt ned, siste møte var 12.12.2012

3.1.1 Kontrollutvalet

Kommunelova (KL) kapittel 12 omhandlar internt tilsyn og kontroll samt revisjon. Kommunestyret har det øvste tilsynsansvaret med den kommunale forvaltninga, jfr. KL § 76. Kommunestyret vel eit kontrollutval til å stå føre det løpande tilsynet med den kommunale forvaltninga, j fr. KL § 77.

Etter kommunevalet i september 2011 valde kommunestyret følgjande kontrollutval for perioden 2011 —2015:

Olav Grøttebø (leiar)
Kari Blåflat (nestleiar)
Anders Haugen
Siv Rysjedal
Guri Olsen

Olav Grøttebø er også representant i kommunestyret.

Kontrollutvalet er direkte underlagt kommunestyret og dette gjer at kontrollutvalet har ein uavhengig ståstad i høve til andre politiske og administrative organ. Det er følgjeleg berre kommunestyret som kan instruere kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sitt hovudmål er å medverke til at kommunen sine oppgaver vert løyste på emn best mogleg måte i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Kontrollutvalet sine oppgaver er heimla direkte i kommunelova kapittel 12 og i forskrift om kontrollutval fastsett av Kommunal og regionaldepartementet.

I 2012 vart det halde 5 møte i kontrollutvalet, og det vart gjort vedtak i til saman 26 saker. Dei viktigaste sakene har vore:

- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten om offentlege innkjøp (sak 2/12)
- Årsmelding for kontrollutvalet i Lærdal kommune 2011 (sak 04/12)
- Ny plan for forvaltningsrevisjon vedteken i sak 19/12.
- Tertialrapportar
- Økonomireglementet (sak 15/12)
- Organisasjonsutviklingprosjekt
- Budsjett for kontrollutvalet (sak 20/12)
- Kontrollutvalet si fråsegn i høve mogeleg utmelding av SF revisjon (sak 21/12)
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon Pleie- og Omsorg
- Sjukefråvere i kommunen
- Opne møte i kontrollutvalet (sak 26/12)

3.1.2 Råd for eldre og funksjonshemma

Råd for eldre og funksjonshemma er heimla i eiga særlov; Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd og Lov om råd eller annan representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for mennesker med nedsett funksjonsevne. Lovene seier at det skal vera eit eldreråd og ein representasjonsordning for mennesker med nedsett funksjonsevne i alle kommunar og fylkeskommunar. Desse lovene kan slåast i saman til eit råd, slik det er gjort hjå oss.

Medlemmar:

Leiar: Knut O. Aarethun	Personleg Vara: Håkon D. Kvamme
Inger Stokke	Øyvind Hamre
Aslaug Grøttebø	Audun Takle
Mia Karlsen	Ingrid Bjørkum
Jermund Bosheim	Børre Klingenberg
Solfrid Sanden (n.leiar)	Marit Steinheim
Anders E. Mo	Agnar Berge

Frå November bytta Inger Stokke plass med Øyvind Hamre.
Møte- saker:
Rådet hadde i 2012 7 møter og handsama 13 saker.
Rådet i 2012 brukt mest tid på medverknad i og handsaming av helse- og omsorgsplan. Rådet har vore representert i prosjektarbeidet ved rådsmedlem Aslaug Grøttebø.
I møte 21. Mai 2012 gav rådet fylgjande uttale til helse- og omsorgsplan – høyringsutkast:
"Kapittel 7 - mål og tiltak.

7.2 – Hovedmål - andre avsnitt, fyrste setning, bør lyde slik:
Tenestene skal minst vere i tråd med nasjonale føringar, og til ei kvar tid tilpassast brukaranesine ynskjer/krav .

7.3 – delmål – punkt fem:
Brukarane skal sikrast reell brukarmedverknad.
Rådet er svært opptekne av, saman med kommuneleiinga, å finna gode og praktiske løysningar for korleis reell brukarmedverknad kan fungere. Rådet vil seinare ta initiativ til åkoma i saman for å drøfta og løysa dette.

7.4 – Tiltak.

7.4.1 - Tiltak knytt til å realisera ei framtidig helse- og omsorgstrapp.
Rådet har merka seg aktuelle tiltak under dette kapittelet.
Rådet vil spesielt peike på trongen for å prioritere bruk av "Gamle Hjelpepleiarskulen", vidare vil rådet peika på trongen for å etablere eit bufellesskap for funksjonshemma
Dette for – som planen seier – styrke mellom anna psykisk helsearbeid - etablering av eit kraftsenter.

Interkommunalt samarbeid:
Rådet meiner at kommunen må arbeide sterkt for å kunne framstå som helsekommune for region Sogn. Jamfør mellom anna Samhandlingsreformen.

Utover ovanemde har ikkje rådet særlege merknader."

Rådet fann grunn til å gjenta denne uttalen til budsjettsaka 2013.

Rådet har også vore representert i arbeidsgruppe vedkommande ny Kommunal plan for idrett og friluftsliv 2013-2016 ved rådsmedlem Agnar Berge.

Tilskipingar:
Eldredagen 1. Oktober vart arrangert på Lindstrøm Hotel med 61 deltakarar. Dette var ei særs hyggeleg samkome med god mat, underhaldning ved Kristen Olav, Steinar og Magne.Tonefølgje til sangane på trekkspel, Audun Takle.
Ordførar og rådmann var til stades og orienterte om ma. den økonomiske stoda i kommunen,og svara på spørsmål.

3.1.3 Jeriko

Vennskap Jeriko - Lærdal
Lærdal har i 15 år hatt vennskapsavtale med Jeriko i Palestina. Vennskapsarbeidet blir drive av organisasjonen Vennskap Jeriko – Lærdal, som har om lag 80 medlemmer. Sidan Jeriko er Lærdal sin offisielle vennskapsby, har kommunen to representantar i styret, ordførar Jan Geir Solheim og Guro Eri Jakobsen. Å utvikla kontakten og med jamne mellomrom arrangera besøk er viktige føremål med vennskapsavtalen. I 2012 var det lærdølene sin tur til å reisa til Jeriko, og det skjedde i veka 1.-7. november. 26 sogningar, dei fleste frå Lærdal men òg nokre frå nabokommunane, fekk då store opplevingar i verdas eldste by. Programmet spente frå skulebesøk og kommunale møte til omvisingar på Jerikos murar, bading i Daudehavet og guida tur til byane Betlehem, Hebron og Nablus. Høgtideleg feiring av 15 års vennskap vart det også, og ikkje minst fleire heimebesøk hjå venner i Jeriko. Det siste er kanskje den aller viktigaste sida av vennskapsavtalen, at stadig fleire av innbyggjarane i Jeriko og Lærdal opplever å bli verkelege venner, sjølv om vi lever under så ulike forhold som vi gjer.

Nokre av deltakarane hadde offisielle oppgåver på turen, medan dei fleste i gruppa reiste som turistar. Ungdom, skule og 15-årsjubileet var sentrale tema for dette besøket. Helge Evensen Bjørkum, Anna Gjesdal, Maritha Tønjum Skjerdal og Tor Sælthun var offisielle ungdomsrepresentantar og fylte rolla si på ein flott måte. Dei har også etter besøket gjort ein stor innsats med å formidla inntrykk frå turen. Det same gjeld Ingebjørg Voll, som representerte skulane i Lærdal. Ho har vore rundt på skulane og barnehagane i Lærdal og fortalt om Jeriko og overrekt julekrubber, utskorne av oliventre, som gåve frå Vennskap Jeriko – Lærdal. Jan Geir Solheim var også med på turen, og det var viktig. Han er den femte lærdalsordføraren som har besøkt Jeriko, og han bidrog sterkt til at vi fekk god kontakt med den nyvalde Jeriko-ordføraren, Muhammed Jalaisa. Reiseleiarar var Lasse Sælthun og Anna Jorunn Avdem, som også er leiar i Vennskap Jeriko – Lærdal.

3.2 110 – Rådmannsfunksjonane

Ansvar 110 – rådmannsfunksjonanen omfattar sentraladministrasjonen, Servicesentralen, skatteoppkrevjar, næring, reiseliv, landbruk og tilskot kyrkja. Dei ansvarlege for funksjonane har skrive kommentarar til årsmeldinga.

Bemanning:

Det er 16 årsverk knytt til denne eininga. Nedgangen skyldast blant anna at 2 stillingar er flytta til ansvar 162 og 1 stilling til ansvar 170.

Det er interkommunalt samarbeid innan IKT, skatt, rekneskap og landbruk.

Økonomi:

Hovudtal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avik 2012
Løn (kto10000-10999)	11 347 687	11 378 976	14 266 001	-31 289
Andre Driftsutgifter	22 145 759	19 570 634	23 121 044	2 575 125
Sum driftsutgifter	33 493 446	30 949 610	37 387 045	2 543 836
Driftsinntekter	-15 831 196	-15 746 000	-16 789 806	-85 196
Sum driftsinntekter	-15 831 196	-15 746 000	-16 789 806	-85 196
Totalt	17 662 250	15 203 610	20 597 239	2 458 640

Tabellen viser at eininga held lønnsbudsjettet, men at det er eit stort meriforbruk på andre postar.

Bak dette ligg ei rekke forhold. Ein stor post er bruk av advokattenester knytt til forhandlingar om overtaking av og offentleg anbod på drift av Stuvane kraftverk.

Ein annan stor post er bruk av konsulentar knytt Helse og omsorgsplan i ÅLA-kommunane, Norconsult i samband med Stuvane og Raudbergsbukti, PWC i samband med utvikling av næringsselskapet. For Raudbergsbukti får me kompensert nokre av kostnadene frå ECO. Dette vil komme inn i 2013.

Det er også ei overskriding på Landbruk knytt til å få inn naudsynt hjortefagleg kompetanse. Samla meirforbruk er her på kring 250 000 kroner. Vidare har me teke ein tap på fordringar, om lag 350 000 kr.

På næringssida har me hatt ein uføresett avtale med ein kostnad på kring 300 000 kroner.

Det er også meirforbruk på kontingentar på om lag 100 000 kroner.

Det har og vore meirkostnader ved rekruttering av leiarar. Dette har samanheng med lange tilsettingsprosessar, mange nyrekrutteringar og auka vekt på kvalitetssikring av dei medarbeidarane som vert rekrutterte.

3.2.1 Skatteoppkrevjarkontor

I 2012 har samarbeidet mellom Lærdal, Aurland og Vik kommunar halde fram. Det felles skatteoppkrevjarkontoret mellom desse tre kommunane kom på plass frå mai. 2010. Fram til 1. november 2011 var kontoret bemanna med 4 stillingar, der tre årsverk arbeidar frå kontoret i Lærdal, og eitt årsverk var tilknytt samarbeidet med kontorstad Vik. 1. november 2011 gjekk medarbeidaren i Vik av med pensjon. Kontoret har såleis i 2012 vore bemanna med tre årsverk plasserte i Lærdal.

Me prøver heile tida å få med oss Skatteetaten sine kurs og informasjonsmøte for kompetanseutvikling, slik at me held oss àjour fagmessig og i større grad kan spesialisera oss noko meir. Når det gjeld skatteoppkrevjaren sine hovudområde skatterekneskap, innfordring og arbeidsgjevarkontroll har kontoret no etablert eit lite fagmiljø med kompetanse på dei fleste områda.

Når det gjeld arbeidsgjevarkontrollen er kommunen medlem av den interkommunale arbeidsgjevarkontrollen i Sogn. Dette samarbeidet består av alle 9 kommuane i Sogn.

Samarbeidet har 2 kontrollørar tilsett og vert administrert av skatteoppkrevjaren i Årdal kommune.

Kontoret har frå 2010 utarbeidd felles rutineskildring for dei tre kommunane. Me prøver heile tida å holda rutineskildringa àjour og utvikla vår internkontroll knytt opp mot våre rutinar. Føremålet med internkontrollen er sjå til at oppgåvene på kontoret vert løyste på ein forsvarleg måte i samsvar med gjeldane lover og reglar. Me skal føra kontroll av resultatkrava, og at avvik vert førebygd, avdekka og korrigert.

Me vil kontinuerleg utdjupa og utvikla rutinane for internkontrollen i rutineskildringa for å kvalitetsikra arbeidsoppgåvene.

Skatteoppkrevjarkontoret viser elles til eigen årsrapport for 2012. Dette er ein rapport som vert sendt Skatteetaten v/Skatt Vest, med kopi til Lærdal kommunestyret og Kontrollutvalet i Lærdal kommune.

3.2.2 Felles landbrukskontor ÅLA

Kontoret har ansvar for landbruksforvaltninga i Årdal, Lærdal og Aurland etter inngått avtale om interkommunalt samarbeid.

Med landbruksforvaltning er her meint forvaltning og handtering av spørsmål knytt til fylgjande lover med forskrifter: konsesjonslova, jordlova, skogbrukslova, viltlova, hundelova, forureiningslova, lov om forpakting, motorferdslelova, naturmangfaldlova, lov om ymse beitespørsmål.

I tillegg kjem saker som gjeld landbruksfaglege spørsmål for fylgjande lover med forskrifter: **vassressurslova, plan- og bygningslova, lakse- og innlandsfiskelova og odelslova.**

Kontoret har ansvar for statlege og lokale tilskotsordningar. Dette arbeidet er omfattande, viktig og tidkrevjande.

Kontoret er og med i utarbeiding av ulike planar og kjem med landbruksfaglege innspel til planar og andre dokument som kommunane har til uttale. Mykje av detta er omfattande og tidkrevjande arbeid.

Kontoret har no ein tilfredsstillande bemanning for å løysa arbeidsoppgåver som kontoret har ansvar for.

Det er utarbeida eiga årsmelding for Felles Landbrukskontor ÅLA, den er å finne på heimesida til Lærdal kommune.

3.2.3 Næring

Å ta vare på næringslivet vårt og legge til rette for ny utvikling er avgjerande for Lærdalssamfunnet. Lærdal næringsutvikling (LNU) er etablert i samarbeid med næringslivet for å gjere dette arbeidet på ein profesjonell måte. Etter endleg vedtak i kommunestyret hausten 2012 har det vore arbeidd med å få på plass ein dagleg leiar og ein styreleiar med "profesjonell" bakgrunn. I påvente av rekruttering har ordføraren fungert som styreleiar og styret har vore eit arbeidande styre. Det har også vore handsama søknader fortløpande.

Lærdal har også fått status som omstillingskommune, noko som tilførerer oss større økonomiske ressursar til å drive omstillingsarbeid. Dette skal komme som eit tillegg til det "vanlege" næringsutviklingsarbeidet. Her samarbeider me med Årdal. Omstillings-programmet har eit eige styre sett saman av styret i LNU i tillegg til ordførarene i Årdal og Lærdal. Politiske føringar vert lagt gjennom vedtak av program for omstilling og strategisk næringsplan. Engasjementet er høgt. Resultata vil komme med tida. Kva me oppnår er meir

avhengig av kva me gjer sjølve og kva strategiar me vel, enn kor mykje pengar me har til rådvelde.

Konto: 25120001 NÆRINGS-OG KONSESJONSAVG.FON	-2 512 313		
22258 22262 08.01.13 12 Renter ktro 68.72365 2012		-6 271	
22343 22343 30.01.13 12 Avsett til auka kulturarr.		500 000	
22344 22344 30.01.13 12 Bruk av fond ihht budsj veteri		200 000	
22379 22379 05.02.13 12 Avsetn kons.sj.avgift		-6 210 239	
22379 22380 05.02.13 12 Bruk av næringsfond ansv 110		823 315	
22379 22380 05.02.13 12 Bruk av næringsfond ansv 110		4 082 000	
22418 22418 10.02.13 12 Avs avdrag innbet. lån k.fond		-152 597	
22418 22418 10.02.13 12 Avs innbet renter kons.fond		-34 560	
22423 22423 11.02.13 12 Kommunestyresak 32/12		300 000	
SALDO		-498 352	-3 010 664

3.2.4 Reiseliv

Drift av "Villakssenteret " inkluderer i 2012 Norsk Villakssenter og Lærdal Turistinformasjon. Det vart gjort avtale med Aurland og Lærdal Reiselivslag om bidrag til drift av Turistinformasjonen, og med Sogn Kunstsenter vart det avtalt felles bemanning og eit mindre beløp til felles driftskostnadar. Åpningstid i 2012 var kl 10 – 17 i perioden 15.mai til 30. juni og kl 10 – 18 i perioden 1.juli til 15. august.

Besøkstalet i 2012 enda på 11.600 . Dette er noko lågare enn forventa. Ein har og hatt nedgang i grupper. 70% av bilettinntektene er frå vaksen- og familiebillettar. Grupper utgjer 26 %, resten er studentar og skuleelevar. Senteret hadde også sal av diverse varer; som bøker, kort, veg-og turkart, gåveartikler og souvenirar.

I 2012 samabeidde me med Borgund Stavkyrkje, der begge har seld kombibillettar til grupper med reduserte prisar. Dette har gjeve gode resultat for begge partar.

Laksen Cafe

Laksen Cafe vart leigd ut til SUVL AS frå 15. mai. Dei sto for kafedrifta med same åpningstid som senteret.

Personale

Norsk Villakssenter, Sogn Kunstsenter og Lærdal Turistinformasjon har hatt felles skrankepersonell i resepsjonen. Dagleg leiar vart engasjert i 100% stilling fra midten av april og ut september. Borgund Stavkyrkje tok seg av sal mot turoperatørar og gruppebestillingar fram til dagleg leiar var på plass. 7 personar var engasjert i ulike stillingar i sesongen. Sesongpersonale utgjer totalt 0,75 årsverk.

Berekraftprosjektet

Hausten 2012 kom Lærdal inn som nr 2 på Topp 15 lista til Stiftinga Miljøfyrtårn over verksemder som er sertifisert i forhold til innbyggartal og Lærdal er den kommune med flest miljøsertifiseringar i reiselivnæringa i Sogn og Fjordane

Det vart arrangert kurs for verksemder som ville jobbe Miljøfyrtårn. I 2012 blei tre nye verksemder sertifisert.

I 2012 har Fjord Norge blitt plukka ut som ein av seks reisemål i verda av Global Sustainable Tourism Council til noko som heiter "Early Adopter Program". Lærdal var ein av tre område han besøkte under sitt Fjord Norge besøk.

Prosjekt sykle og gå i Lærdal: Her er det ein del underprosjekt som det har vore mange møte og arbeidssamlingar med.

Kongevegsprosjektet er eit særs spennande prosjekt for Lærdal der konseptet er ein vandreveg frå Vang i Valdres til Gamle Lærdalsøyri på deler av Kongevegen frå 1793. Konseptet går gjennom nesten heile kommunen og det gjer at store deler av næringslivet kan "hekte seg på" og utvikle sine produkt deretter. Det er positive signal om ei vidareføring av prosjektet i regi av Statens Vegvesen men at begge kommunar og fylkeskommunar lyt vere aktivt med. I tillegg jobbar me lokalt med "reiselivsdelen" og målet er å få plass eit eige fleirårig prosjekt som kan utvikle fellesgodene kring Kongevegen. Bla infrastruktur og marknadsføring.

Styringsgruppa har vedteke at Berekraftpiloten skal søke på nytt 3 årig prosjekt med Kongevegen som tema.

Merke – og graderingsprosjektet inngår som ei kvalitessikring av turvegane våre og skal vere til glede både for innbyggarar, tilreisande og tilflyttarar. Gjensidigestiftinga og Sogn og Fjordane fylkeskommune lyste ut midlar til merking av turstiar i 2012 og me fekk tildelt noko meir i 2012 enn i 2011. Målet for 2011/2013 er å få merka ti løyper (Lærdal Topp Ti).
I 2012 har ein fått ferdig og oppdatert handlingsplan for skiltarbeidet, samt at ein har laga tekst og bilete til tre tavler.

Vidare har ein merka Green Walk rundt Borgund Stavkyrkje som eit særs lett tilbod for dei med dårleg tid og fine sko. Tilbakemeldinga frå Borgund Stavkyrkje er at det fungerar bra. Vidare har ein halde på med finansieringsarbeid til dette prosjektet bla med Alr som ein av dei store aktørane.

Under berekraftig produktutvikling har me hatt ei rekkje underprosjekt. Vertskap Gamle lærdalsøyri er vidareført frå 2011, men i 2012 fekk vertskapet ny resepsjon og "startplass" - gamle Telegrafen.

Arbeidet med Grunnlovsjubileet 2014 har halde fram i 2012 – og Statens Vegvesen har bestemt seg for å markere sitt 150 års jubileum i Lærdal ved same høve i 2014. Arbeidsgruppa har hatt tre møter og ein har konkludert med fleire markeringar i 2014. I slutten av mai skal Bergen kystlag ro frå Bergen til Lærdal og då vil ein arrangere noko på Lærdalsøyri.

Midt Ljøsne Gard: I 2012 har fokuset vore å få bygt om stabburet til steinomnsbakeri og det er gjort. Bakeriet vart ferdig på seinsommaren og me nytta det til kurs i september. Kari Sigrun Lysne samarbeider også med prosjektet "Gamle Lærdalsøyri" der ho tilbyr bakevarer i gamle bakeriet, ho har og kjøpt inn ein spesialsykkel med plass til bakevarer som ein kan selje i sentrum om sommaren.

Lund Hjortefarm har i 2012 hatt eit forprosjekt der ein har testa ut besøk på garden med fôring til dyra osv. Det kom i gang forholdsvis seint i sesongen men var suksess! God mottaking hjå gjester – både turistar og hyttegjester (fritidsboligar). Mål med eit hovedprosjekt i 2013 er å vidareutvikla serveringsdelen/butikken.

Gjennom Lærdalskademiet får verksemder tilbod kurs. Kursa vil variere frå år til år med unntak av kurs i miljøfyrtårnsertifisering. Målet er å auke kompetansen i næringa og legge til rette for nye satsingsområde.

Drift av eininga har gått greitt gjennom 2012 men ei utfordring er at prosjektet ikkje har tilknyting til liknande næringar. Det kan vere arbeidsmiljø, tilgang til kompetanse, tilgang til marknadsarbeidet og turoperatørar osv. Samstundes er det viktig å få fram at prosjektet har godt samarbeid internt i organisasjonen.

Det har ikkje vore sjukefråvær i 2012.

I tillegg til prosjektleiar har prosjektet nytta sesongtilsette – blant anna i prosjektet Vertskap Gamle Lærdalsøyri. I tillegg har det vore noko innleige av personale og konsulentar.

Prosjektet er finansiert av Lærdal kommune, reiselivsnæringa samt Innovasjon Norge.

3.2.5 Kyrkja

I 2012 har Lærdal kyrkjestyre hatt 8 møte og handsama 44 saker.

Kyrkjeleg administrasjonsutval
Lærdal kyrkjestyre har vedteke at representantane for tilsette møter i kyrkjestyre ved handsaming av administrasjonsutvalssaker.

Kyrkjeleg forhandlingsutval
Det har vore gjennomført lokale lønsforhandlingar for tilsette i 2012.

Utval for trusopplæring
Utvalet er felles for Aurland og Lærdal. Utvalet har vide fullmakter i høve økonomi, stillingar og planar for trusopplæringa for born og unge 0-18 år.

Personale 2012
Lærdal kyrkjestyre er arbeidsgjevar for tilsamen 3,65 % årsverk. Trusopplæringsleiarstilling deler vi med Aurland kyrkjestyre og vi kjøper 0.50 % årsverk (kantor) frå Årdal kyrkjeleg fellesråd. Vi har tilsette som har vore stabilt lenge i stillingane sine.

Sokneprest; Helene Langeland i 100% stilling (Bjørgvin bispedøme er arbeidsgjevar).

Plenstell på Hauge og Tønjum kyrkjegard vart lyst ut i 2012, ei ordning som òg har synt seg å fungere godt. Vi har avtale med Ola Myrmel om maskinell graving på kyrkjegardane i Lærdal.

I tillegg har vi over 150 namn på frivillig lista vår, dette er personar som utfører frivillig arbeid for kyrkja. Arbeidsoppgåvene er alt frå å vere kyrkjevert, rådsmedlem, bake til kyrkjekaffi/trusopplæringsaktivitetar, vere ungdomsledarar, medhjelparar på trusopplæringsaktivitetar og liknande. Kvart år arrangerer Aurland og Lærdal frivilligfest, der alle frivillige får invitasjon i posten. I 2012 var det Lærdal som arrangerte frivilligfest på besøkssenteret på Borgund med avslutning i Borgund kyrkje.

Kyrkjer og kyrkjegardar
Vi har tre eldre kyrkjer frå 1831, 1868 og 1869 med kvar sin kyrkjegard. Vi ser at det er kostnadskrevjande å drifte desse bygga. I 2012 søkte vi kommunen om å få midlar til å måle

Tønjum kyrkje. Kommunen løyvde ikkje midlar før i 2013 og vi ser no fram til å få utført arbeidet.

Lærdal kyrkjestyre vedtok plan for kyrkjer- og kyrkjegardar i 2012, samt plan for brannsikring av kyrkjene. Desse planane vert det jobba vidare med i 2013.

Driftsrekneskapen
Driftsrekneskapen til kyrkjestyret gjekk i 2012 med eit overskot på kr. 25.453. Eit resultat vi kan seie oss nøgde med.

3.3 120 – Oppvekst Borgund

Borgund skule
Fram til 01.08.2012 var Oppvekst Borgund ei tenesteeining som omfatta ein 1-10 skule og barnehagen. Etter omorganisering i kommunen frå denne datoen vart ungdomsskulen flytta til Lærdalsøyri skule, og skulen og barnehagen på Borgund vart to separate einingar.
Borgund skule vart dermed ein to-delt 1-7 skule med 16 elevar.
SFO tilbodet for Borgund skule er lagt til barnehagen.

Plan for eininga
Samarbeidet mellom heim og skule har vore eit prioritert satsingsområde. Dette har skjedd gjennom månadlege undervegsvurderingar med attendemelding til heimen om eleven si utvikling fagleg og sosialt.

Skulen har nulltoleranse for mobbing. Me nyttar oss av antimobbeprogramma "Zippys venner" og "Steg for steg".

Samarbeid gjennom ulike prosjekt mellom einingane har hatt prioritet (fellesturar, leirskule, DKS, fiskeprosjekt, ekskursjonar). Spesielt har det vore fokus på overgangane barnehage/skule/ungdomssteg/vidaregåande.

Spes.ped ressursane ved eininga har vore nytta i hovudsak i barnehagen og på dei låge klassestega. Me har sterkt fokus på tidleg innsats.

Drift av eininga
Etter at ungdomsskulen vart flytta til Lærdalsøyri opplever me at det pedagogiske miljøet ved skulen er blitt mykje svekka. Barnehagen og skulen er gjort om til to uavhengige einingar.

Skulen har trong for nye datamaskiner, kopimaskin og skrivar.

Skulen har store og tenlege undervisningsrom med gode luft og lysforhold.

Skulen leverar gode tenester til brukarane.

Skulen skårar over landsgjennomsnitt på elevundersøkingane og eksamen 2012.
På nasjonale prøvar skårar me på landsgjennomsnitt.

Personale/tilsette
Det var eit krevjande vårhalvår for dei tilsette ved eininga på grunn av omorganisering, innsparingstiltak og flytting av ungdomsskulen. Det var usikkerheit omkring arbeidsforholdet

i kommunen og det sette preg på kvardagen. Hausthalvåret har gått greitt, sjøv om me opplever eit sterkt innskrenka fagmiljø.

Kjønns og alderssamansetning ved eininga er jamt fordelt på kvinner og menn i ulike aldrar.

Sjukefråværet ved eininga har gått opp. Årsaka til dette er langtidssjukemeldingar. Korttidsfråværet er framleis lågt. Fråværet ved eininga er ikkje relatert til forhold på arbeidsplassen.

Det var planlagt etterutdanning i "Vurdering for læring". Dette gjekk ut grunna personalstoda ved sentraladministrasjonen. Dette bør kome i gang haust 2013 eller vår 2014

Økonomi

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Løn (kto10000-10999)	3 390 396	3 174 195	4 286 048	216 201
Andre Driftsutgifter	416 417	441 000	482 846	-24 583
Sum driftsutgifter	3 806 813	3 615 195	4 768 894	191 618
Driftsinntekter	-282 486	-42 000	-468 440	-240 486
Sum driftsinntekter	-282 486	-42 000	-468 440	-240 486
Totalt	3 524 327	3 573 195	4 300 454	-48 868

Eininga leverar ein rekneskap med eit mindreforbruk på 48 868,- .

Borgund barnehage

Barnehagen er ein 1-avdelings barnehage med barn i alderen 1-6 år. I tillegg er skulefritidsordninga lokalisert og tilknytt barnehagen. Leksehjelp er ein del av skulefritidsordninga.

Plan for eininga

Rammeplanen med sju ulike fagområde gjev ei forpliktande ramme om kva innhald barnehagen skal ha:

- å gje eit godt tilbod med omsorg, leik og læring tilpassa aldersgruppa 1-10 år.
- "teikn til tale" har vore eit viktig fokusområde
- inkludering i fellesskapet gjennom samspel / leik
- eit godt samarbeid med heimen

Drift av eininga

Me er godt fornøgde med barnehagen som var ny i 1999, og den ber ikkje preg av slitasje enno.
Barnehagen har hatt full gruppe og i hausthalvåret har barnetalet vore over normen.
God organisering og stabile vaksne har gjort sitt beste for at kvardagen skal fungera.
Omstillingsprosjektet førte med seg ein del uro og usikkerheit. Resultatet for barnehagen vart deling av oppvekst og tilbake til den gamle ordninga med barnehagen som eiga eining.
Me må bli flinkare til å bruka heimesida.

Personale/tilsette

[illegible]	2011		2012	
	vår	[illegible]	vår	[illegible]
Tal tilsette	7	7	7	8
Årsverk	5.7	5.6	5.5	5.6
Gjennomsnittsalder	44	49	50	
Tal barn i barnehage	15	13	14	15
Tal barn i SFO	5		7	6
Fråvær	1.3		5.4	

Våren 2011 var det tilsett ein ung mann som fekk gjennomsnittsalderen ned. Barnehagen er ein kvinnearbeidsplass i alderen 38 – 59 år
Auken i fråværet skuldast ei langtidssjukemelding.

Økonomi

[illegible] Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avvik 2012
Løn (kto10000-10999)	2 496 996	2 494 557	2 491 006	2 439
Andre Driftsutgifter	93 307	61 000	106 945	32 307
Sum driftsutgifter	2 590 303	2 555 557	2 597 951	34 746
Driftsinntekter	-386 430	-230 000	-266 939	-156 430
Sum driftsinntekter	-386 430	-230 000	-266 939	-156 430
Totalt	2 203 873	2 325 557	2 331 012	-121 684

Eininga går ut med ei mindreforbruk på 120 000 i høve budsjett.

3.4 121 - Oppvekst Ljøsne

Ljøsne skule er ein fådelt barneskule, med fire klassar. Elevtalet ved utgangen av 2012 var 53. Klassane (aldersgruppene) har undervisning i lag to og to, bortsett frå nokre delingstimar i basisfaga. Dei eldste elevane (7.kl.) har hatt undervisning i alle fag åleine.I tillegg har me SFO-ordning (26 elevar), som følgjer skuleruta.

	2011	2012	Endring
Tal tilsette	16	13	-3
Årsverk	9,65	10,5	0,85
Sjukefråvær	3,6	7,70 %	4 %
Tal elevar	48	53	5

Plan for eininga

Satsingsområda i 2012 var følgjande:

1. Strukturera den digitale opplæringa ved Ljøsne skule.
2. Vidareutvikla og standarisera rutinanen for undervegsvurdering i skulane i Lærdal.
3. Skapa/vedlikehalda leseglede og leselyst hjå elevane (LUS).
4. Gje elevane instrument- og samspelsopplæring.
5. Utarbeide ein lokal mobbeplan.

Mål nr 1 er ikkje oppnådd, grunna dårleg IKT-situasjonen her på huset. Det er trong for ny fiberkabel.

Mål nr 2 er ikkje oppnådd. Årsaka til det er at alle lærarane brukte mykje tid på etterutdanning i klasseleiing i 2012. Det var ikkje tid eller krefter til å starta med ny etterutdanning hausten-2012.

Mål 3 er nådd, men må jobbast med kontinuerleg.
Mål 4 er nådd, men må jobbast med kontinuerleg.
Mål 5 er nådd. Planen er utarbeidd og godkjent i FAU og SU.

Drift av eininga
Den daglege drifta har gått bra trass i ein økonomisk pressa situasjon. Det høge sjukefråværet har vore ein utfordring.

Personal/tilsette
Både korttids- og langtidssjukefråværet har vore høgt – spesielt frå nytt skuleår. Sjukefråværet for 2012 var på 7,7%, mot 3,6% i 2011.

Tal tilsette har vore slik: 12 kvinner og ein mann. I tillegg har me leigd inn ein mannleg musikklærar frå kulturskulen i 20% stilling. Fleire av dei tilsette har låge stillingsprosentar.

Skulen har godt kvalifiserte lærarar, og yter gode tenester til brukarane.

Økonomi

Hovudtal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avik 2012
Løn (kto10000-10999)	5 859 272	5 544 578	5 569 409	314 694
Andre Driftsutgifter	682 078	468 000	597 315	214 078
Sum driftsutgifter	6 541 350	6 012 578	6 166 724	528 772
Driftsinntekter	-690 105	-263 000	-520 576	-427 105
Sum driftsinntekter	-690 105	-263 000	-520 576	-427 105
Totalt	5 851 245	5 749 578	5 646 148	101 667

Ljøsne skule gjekk ut med eit meirforbruk i høve budsjett på 100 000 kroner. Skulen har nesten halde den økonomiske ramma i 2012 trass i eit høgt langtidssjukefråvær. Årsaka til at me til slutt kom i mål, var at det vart sett inn "billigare" vikarar enn lønsrefusjonen til slutt enda på. Det er knytt store utfordringar til vikarutgifter, i og med at dette ikkje er forutsigbart frå år til år.

Generelle kommentarar til utfordringane framover
Skulen treng renovering/oppussing. Spesielt har klasseromma i den gamle delen av skulen dårleg luftkvalitet.

Oppvekst Ljøsne, tenesteeining 121, er ein fådelt barneskule med 4 klassar. I tillegg har me SFO-ordning, som følgjer skuleruta.

3.5 122 - Lærdalsøyri skule

Resultatkvaliteten er elevane sitt faglege, sosiale og personlege læringsutbytte – ei beskriving av det ein vil oppnå med det pedagogiske arbeidet.

I samarbeid med heimen skal skulen gje alle elevane den utrustninga dei treng for å utvikla seg. Kunnskap om eigen kultur skal gje dei rotfeste, identitet og tryggleik.

Me har tett samarbeid med PPT og føresette om spesialundervisning.

Skulen pliktar å gje elevane tilpassa opplæring, varierte læringsmetodar/-arenaer i arbeidet med kompetansemål i læreplan.

Lærdalsøyri skule har ansvar for vaksenopplæring for heile kommunen

52

Elevar
Me hadde våren 2012, 205 elevar ved Lærdalsøyri skule, fordelt på 11 klassar

Hausten 2012 var elevtalet ved Lærdalsøyri skule 210. Auken skuldast vedtak om flytting av 8-10 klasse ved Borgund skule til Lærdalsøyri

Nasjonale prøvar
Meistringsnivå for 8. og 9. klasse i rekning, er over gjennomsnittet på fylkes og nasjonalt nivå, noko som også syner seg i 5. klasse som er over fylkes og nasjonalt nivå.

I lesing er 8.og 9. klasse er noko under fylkes og nasjonalt nivå. Tiltak er sett inn, retta mot leseteknikkar. 5. klasse ligg også her over fylkes og nasjonalt nivå.

Engelsk i 8. klasse vil med god trening kunna heva seg opp igjen. 5 klasse var igjen her over fylkes og nasjonalt nivå.

Vi hadde svært gode resultat på eksamen.

Aktivitet for skulen
Samarbeid med føresette er ein viktig del i Lærdalsøyri skule sitt arbeid. Eit ledd i dette er samarbeid med FAU og SU.

Skulen arbeider med prosjektet "elva vår"

Høgskulen i Sogn og Fjordane
Hausten 2012 inngjekk vi eit samarbeid med Høgskulen i Sogn og fjordane, om bruk av praksisstudentar. Praksislærarar vart kall inn til kurs. Fag som studentane følgjer, er engelsk, kroppsøving og samfunnsfag. Dette positive samarbeidet skal forsetja framover. 2 kontaktlærarar var då inne som øvingslærarar. Lærdalsøyri skule vil med dette få tilbod om å delta på ulike kurs og invitera førelesarar til skulen.

Miljøarbeidar for skulane har LØS som fast arbeidsstad og er løna derifrå.

Personale/tilsette

	2011	2012	Endring
Tilsette	40	33	-7
Årsverk	32,25	34,2	1,95
Sjukefråvær	6,1	6,2	0,1
Elevtal	205	210	5
SFO-tal	38	30	-8

Tilsette og årsverk:

Frå 2011 til 2012 vart det ein auke i tal årsverk, noko som har samanheng med auke i tal elevar og deling av klassar. Vi har og elevar som treng pedagog og assistent oppfølging kvar dag på skulen.

Kommentarar til sjukefråvær:

Frå 2012 har vi 6,2 % sjukefråvær. For vår skule er det slik at vi har hatt ei auke på korttidssjukemeldte og har nytta eksterne vikarar. Vi har i den perioden samarbeidd med vikarar som er kvalifisert for ulike fag. Det er studentar som går 3. året på høgskulen, og lokale personar. Vi har lagt til rette for endring på timeplanar, slik at vi kan nytta eigne krefter.

Oppfølging av sjukmelde
Vi følgjer IA-avtalen, noko som medfører tett kontakt med den sjukemelde. Det er gjennomført både oppfølgingsmøte og dialogmøte med dei langtidssjukmelde. Alt skal dokumenterast.

Tilsette har mellom anna fått tilbod om mindre møtetid over ein periode. I tillegg har dei tilsette hatt tilbod om å nytte Gymloftet.

Kommentarar til drift elles:
Det har vore gjennomført medarbeidarsamtaler for pedagogar og for assistentar. Det har vore samtale med alle elevar. Rektor starta hausten 2012 og besøka alle klassane, det er avsett 1 time til kvar klasse. Tema var trivsel – orden/åtferd

Det er utarbeidd verksemdplan som er klar til bruk 2013.
Organisasjonen arbeider med tilpassa opplæring.

Økonomi

Hovudtal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avvik 2012
Løn (kto10000-10999)	18 374 543	17 441 294	17 388 200	933 249
Andre Driftsutgifter	2 739 064	2 700 417	2 897 663	38 647
Sum driftsutgifter	21 113 607	20 141 711	20 285 863	971 896
Driftsinntekter	-2 361 706	-1 465 000	-2 753 571	-896 707
Sum driftsinntekter	-2 361 706	-1 465 000	-2 753 571	-896 707
Totalt	18 751 901	18 676 711	17 532 292	75 189

LØS har eit meirforbuk i høve ramma på 75 000 kroner i 2012.

3.5.1 Kostra-tal skule

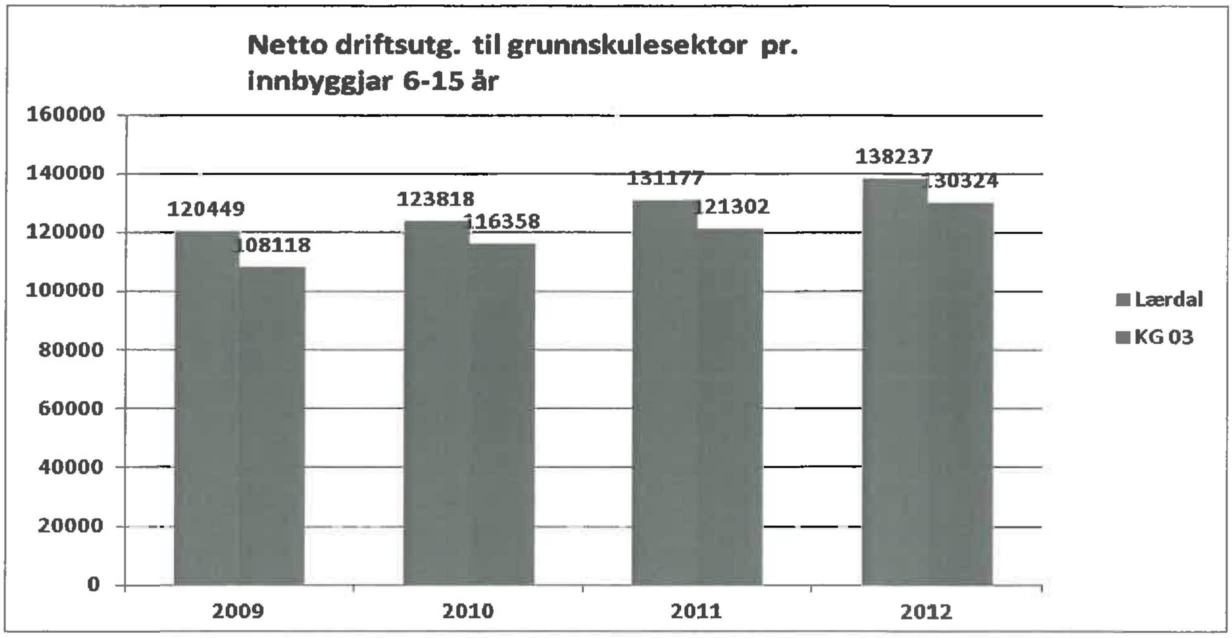

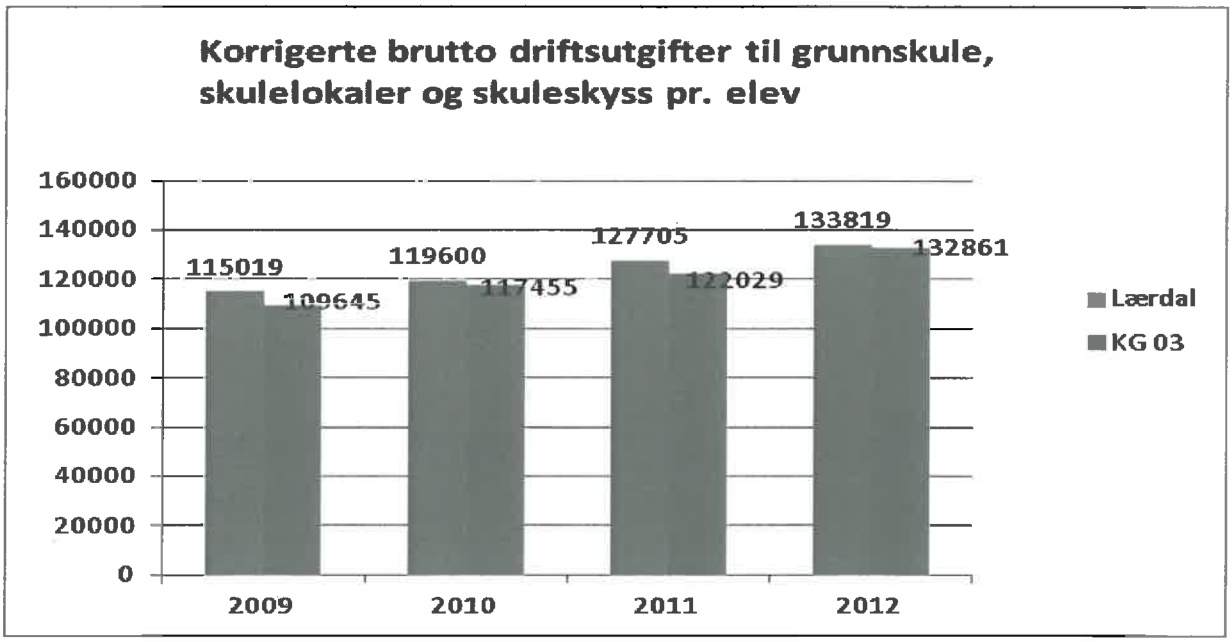

3.6 123 - Lærdalsøyri barnehage

I Lærdalsøyri barnehage arbeidar det 33 driftige damer. Vi har og vore så heldige å ha nokon mannlege rollefigurar inne som vikarar dette året

Lærdalsøyri barnehage er en 7-avdelings barnehage og pr. 31.12. 2012 hadde me 96 barn i alderen 1-6 år. Det var full barnehagedekning i 2012.

Barnehageåret 2012 har vore prega av auka sjukefråvær, både kortsiktig og langsiktig. Oppfølging av sjukemelde har vore ressurskrevjande og teke mykje tid i kvardagen.

Plan for eininga
Barnehagen har ein årsplan og eit årshjul dei arbeidar etter.

Lærdalsøyri barnehage satsa i 2012 på å lage eiga heimeside. Det har vore kursing av det pedagogiske personalet, både internt og eksternt. Heimesida vert klar 1.april 2013.

Lærdalsøyri barnehage har hatt følgjande som overordna pedagogiske satsingar:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, rørsle og helse

Barnehagen har hatt Thorbjørn Egner som tema gjennom året. 100 års dagen hans, 12.12.2012 markerte barnehagen med fest.

Samarbeid overgang barnehage skule er også eit viktig fokus gjennom året. 5-åringane har eigen klubb i barnehagen.

Drift av einiga
Den daglege drifta av eininga gjennom 2012 har gått bra, trass i utfordringane som har vore med mange sjukemeldingar og ein stram økonomi. Personalet i barnehagen har stilt opp for kvarandere og drege lasset ilag.

Hausten 2011 flytta me inn i den nye barnehagen. Den hausten brukte me tid på å bli kjent i bygget. I 2012 har me brukt ein del tid på å skape nye rutinar.

Arbeidet med uteområdet har halde fram i 2012. Det er utfordringar på uteområdet som gjer at ein ikkje får nytta arealet fullt ut.

Sjukefråveret for 2012 har vore særs høgt, og me har hatt fleire langtidssjukemelde. Dette er eit resultat av tidlegare år med sprengte avdelingar. Høgt sjukefråvær skapar utfordringar for den daglege drifta. Eit døme er mange tilfeldige vikarar. Ei anna utfordring er å få nok kvalifisert personale.

Barnehagen har og nytta spesialpedagogiske tiltak.

Personale

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Tal tilsette	31	33	2
Årsverk	25,3	26,23	0,93
Fråvær	10,30 %	15,60 %	5,30 %
Tal barn	97	97	0

Lærdalsøyri barnehage hadde pr. 31.12 2012 tilsette: ein styrar, 6,5 pedagogiske leiarar, ein førskulelærar, seks barne- og ungdommsarbeidarar/fagarbeidarar og resten assistentar fordelt på sju avdelingar.

Vidareutdanning:

1 pedagog avslutta hausten 2012 master i organisasjon og leiing, utdanningsleiing, 120 studiepoeng

4 pedagogar avsluttar i byrjinga av 2013 "Leiing i framtidas barnehage", 30 studiepoeng

Driftsåret 2012 var eit utfordrande år for Lærdalsøyri banrnehage. Me var flytta inn i ein ny barnehage og hadde ikkje fått skikkeleg på plass nye arbeidsrutinar og god oversikt over kvar ting var til ei kvar tid. Personalet har vore dyktige og all ros til dei, for å ha hjelpt til på alle kantar.

Ei anna utfordring som barnehagen hadde i 2012 var å få tak i pedagogisk personale.

Barnehagen er ein arena der me arbeider i direkte kontakt med borna heile tida, noko som gjer at både born og personale er utsatt for sjukdom. Ein medverkande årsak til at kortidssjukefraværet har auka hjå tilsette, er at ikkje alle brukarane overheld 48 timars regelen som me har for influensa og omgangssjuke.

Oppfølgjing av langtidssjukemelde har vore eit ressurskrevjande arbeid. Me følgjer IA – avtalen, noko som medfører tett kontakt med den sjukemelde. Det vert gjennomført oppfølgingsmøte og dialogmøte med dei sjukemelde.

Økonomi

Hovudtal frå driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avvik 2012
Løn (kto 10000-10999)	13 354 336	11 825 559	13 610 881	1 528 777
Andre driftsutgifter	812 621	1 030 000	841 600	-217 379
Sum driftsutgifter	**14 166 957**	**12 855 559**	**14 452 481**	**1 311 398**
Driftsinntekter	-4 181 970	-2 600 000	-2 753 571	-1 581 970
Sum driftsinntekter	**-4 181 970**	**-2 600 000**	**-2 753 571**	**-1 581 970**
Totalt	**9 984 987**	**10 255 559**	**11 698 910**	**-270 572**

Tenesteeininga hadde i 2012 eit positivt avvik på om lag kr. 270 000,-,
Auken i inntektene skuldast i hovudsak refusjon av sjukepengar, som ein må sjå i samenheng med auken i løn.

3.6.1 Kostra-tal barnehage

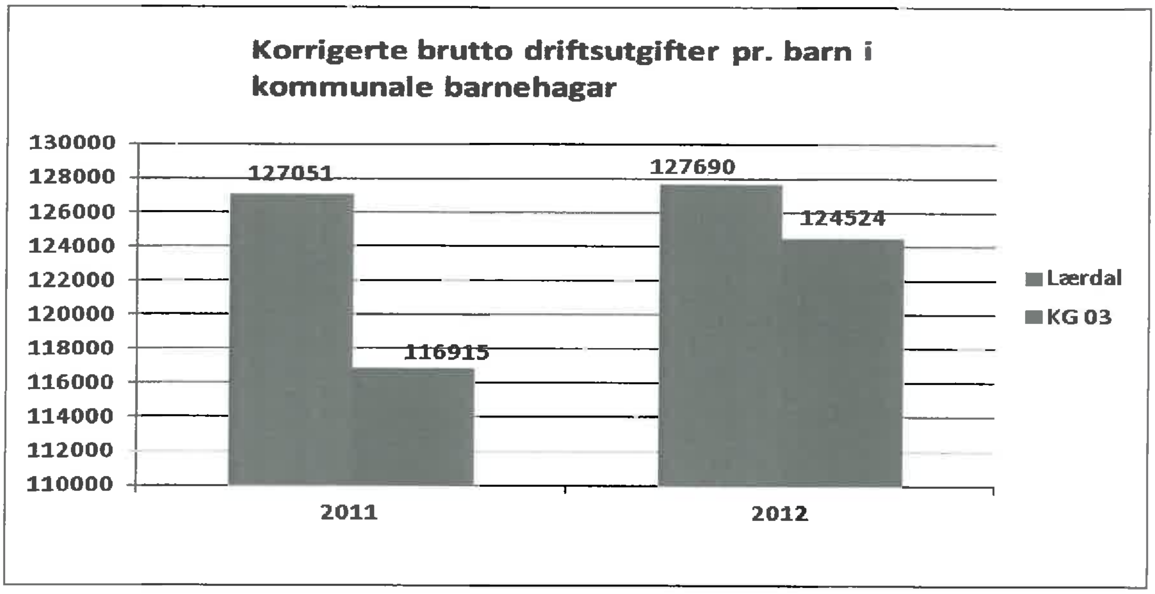

3.7 131 - Helse

Dette området har ansvaret for følgande tenester: lege, fysioterapi,helsesyster/helsestasjon, psykiatri og dagleg drift av helsesenteret.

Plan for eininga

57

Det er tilsett ein ny lege i kommunen. Fyrste tida var han vikar for kommunelege 1 som hadde permisjon i fire månader. Etter permisjonstida har tilsetjinga representeret ein reell kapasitetsauke for legetenesta. Denne er nytta til å auke opp sjukeheimslegefunksjonen samt at ein syter for legedekninga ved helsestasjonen . Kommunen har sagt opp avtale med privatpraktiserande lege om kjøp av tenester til helsestasjonen. I tillegg er kommunelegen sentral i planlegginga av interkommunal legevakt og lokalmedisinsk senter.
Det er tilsett ein ny fysioterapeut i fast stilling frå desember. Før dette var han tilsett i vikariat. Helsesyster har 1, 5 stilling i bemanningsplanen. Store delar av året har denne vore bemanna kun med ei helsesyster i 100% stilling. Ei helsesyster er ute i permisjon utan løn fram til august 2013.

Psykiatritenesta har hatt prosjektstilling knytt til eininga frå 1. mars. Prosjektstillinga har vore nytta til miljøfagleg arbeid knytt til rus og rusrelaterete problemstillingar.

Drift av eininga
Drifta har stort sett gått som planlagt, men det vert meldt om stort arbeidspress i delar av tenesta. Dette skuldast mellom anna langstidssjukemeldingar som har vore utfordrande. I tillegg har bemanninga vore låg, særleg innanfor helsesyster/helsestasjonen, dagleg drift av helsesenteret og til tider fysioterapi.. Me har pga den vanskeleg økonomiske situasjonen redusert utgifter til vikarar og valt gå ned på eit minimum av innleige av vikarar ved sjukdom og ferie. På kort og lang sikt vil dette føre til slitasje på dei tilsette.

Samhandlingsreforma
Samhandlingsbarometeret, som er ein nettstad som gjer kunnskap tilgjengeleg for mellom anna kommunehelsetenesta, fortel oss at Lærdal kommune har eit meirforbruk på om lag 40 000.- til medfinansiering av pasientar til spesialisthelsetenesta. Kommunen har imidlertid teke imot alle utskrivingsklare pasientar frå spesialisthelsetenesta. Tenesta arbeider mot å oppnå mindreforbruk på medfinansieringa ved å etablere tilbod som kan vere eit alternativ til innlegging på sjukehus. Dette håpar me å få til i interkommunalt samarbeid og etablering av lokalmedisinsk senter.

Meldingsløftet
Helse-og omsorgstenestene er med i eit samarbeid med fleire kommunar i Sogn og Fjordane om å gjere kommunikasjonen mellom nivåa i helsevesenet lettare og betre. Dette set krav til ikt-verktøy og programvare. Kommunen har inngått eit samarbeid med Årdal og Aurland om felles prosjekt knytt til oppstart, programvarelisensar, opplæring,etc

Beredskapsarbeid
Kommunen er, som ein av ti kommunar, trekt ut til å vere med i eit læringsnettverk for beredskap i regi av Fylkesmannen.

Doktorheimen
Ei arbeidsgruppe har utarbeida eit forslag til avtale med fylkeskommunen om leige og vidare kjøp av eigedomen og bygningsmassen ved gamle hjelpepleiarskulen. I tillegg har gruppa laga eit forslag til bruk, kartlagt brukargrupper og behov i den samla tenesta.

Helse-og omsorgsplan
Det er utarbeidd ein ny, strategisk plan for helse-og omsorgstenestene i kommunen. Ressurssenter for omstilling i kommunane (RO)vart nytta som prosjektleiar og til å framskaffe naudsynt kunnskapsgrunnlag. Den vedtekne planen er tufta på eit samarbeid

mellom tenesteeiningane, representert av tilsette i tenestene, tillitsvalde,vernetenesta og politikarar.

Personale/tilsette

Viser til punkt over som seier noko om permisjonar, vikarar, prosjektstillingar og nytilsette. Det har vore ein auke i sjukefråveret, dette skuldast mellom anna langtidssjukemelding.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Tal tilsette	13	16	3	12	4
Årsverk	9,56	14	4,44		
Sjukefråvere	1,60 %	5,40 %	3,8		

Økonomi

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Løn (kto10000-10999)	9 061 698	8 590 900	8 242 437	470 798
Andre Driftsutgifter	7 070 814	6 808 000	10 574 895	262 814
Sum driftsutgifter	16 132 512	15 398 900	18 817 332	733 612
Driftsinntekter	-4 536 122	-3 925 000	-7 041 175	-611 122
Sum driftsinntekter	-4 536 122	-3 925 000	-7 041 175	-611 122
Totalt	11 596 390	11 473 900	11 776 157	122 490

Rekneskapen viser eit meirforbruk på 122 490.- Dette skuldast i hovudsak mindre refusjon av lønsutgifter til brukar som kommunen kjøper tenester for.

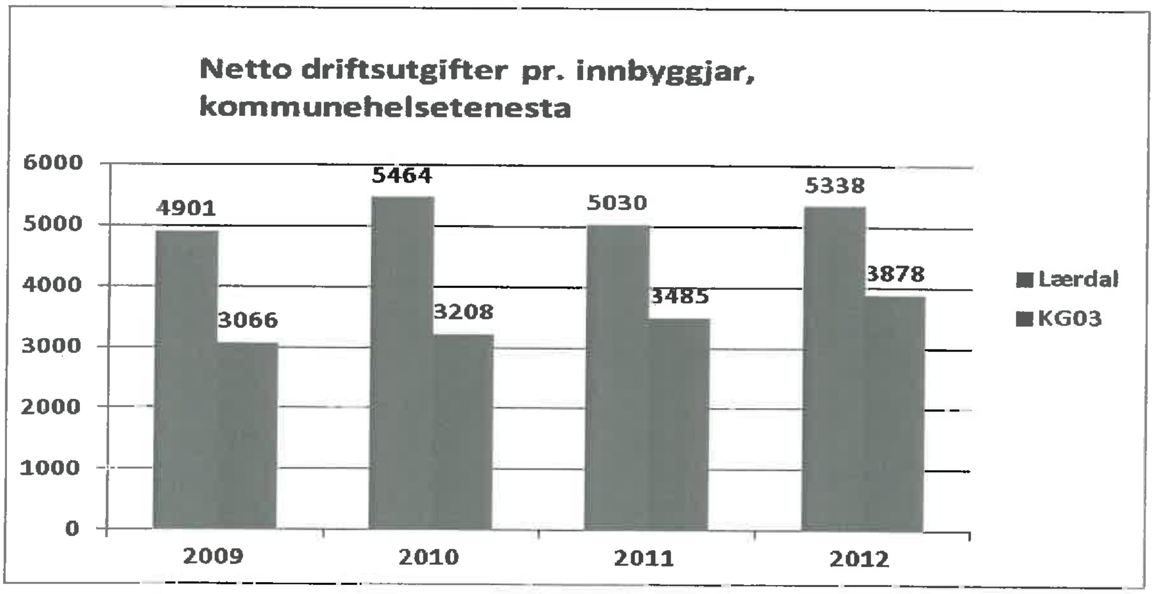

3.8 132 – Sosiale tenester – NAV

I tenesta ligg funksjon 24200 Konsulent for funksjonshemma med ansvar for habilitering og rehabilitering. Samla ansvar for individuelle planar. Det er tenester som fritidskontakt, avlastning, omsorgsløn, kursutgifter til brukarar, og kjøp av andre tenester. Til tenesta ligg også ordninga med tilrettelagt transport for funksjonshemma. T.d. blir det kjøpt tenester som

riding og fjøsstell i Lærdal, og aktivitetstenester hjå Asvo i Årdal. Det er avgjort at tenesta skal flyttast over til helse- og omsorg.

I tenesta 24300 edruskapsvern ligg det utgifter til noko informasjonsarbeid, kursutgifter, og inntekt av skjenkeavgift. Til området ligg ein del tverrfagleg arbeid gjennom samarbeid med helse.

I tenesta Aktivitetshuset med funksjon 27200, ligg drift og tilrettelegging av dagtilbod til psykisk utviklingshemma. For tida lokalisert til "Gamleposten". I tillegg er det eit ope tilbod til personar som har behov for eit dagtilbod. Det er plan at tenesta skal over til helse- og omsorg og lokaliserast i "Doktorheimen".

Tenester innafor funksjon 27600 kvalifiseringsordninga, og 28100 økonomisk sosialhjelp ligg til Navkontoret. Hovudoppgåva er oppfølging av personar med råd og rettleiing om økonomi. Største utgiftsposten er økonomisk sosialhjelp i ein overgansperiode til enkeltpersonar og familiar. Rettleiing og sakshandsaming innanfor Husbanken sine ordningar som Startlån, bustadtilskot og bustønad ligg også til ansvaret. Det var ytt stønad til 67 ulike personar, som var 6 fleire enn året før.

Ansvaret for flyktningtenesta er lagt til Navkontoret, men avgjerd om mottak er utsett. Kommunestyre budsjetterte med kr 200.000 til utgreiingsarbeid.

Plan for eininga

Eininga har ei form for oppgåver, der ein i mindre grad kan planlegge kundar sine behov og driftsmønster. Det er hovudmålet at det skal gjevast stønad i ein overgangsfase, og at folk skal vere sjølvhjelpne. Hovudfokuset ovanfor dei fleste, vil vere at arbeidsevna blir nytta best mogeleg. Oppfølging og støtte til sikring av inntektsgrunnlag er viktig. Rettleiing innanfor økonomi, og handtering av gjeld, er sentrale oppgåver. I 2012 vart det avgjort at Aurland, Lærdal og Årdal skal ha felles gjeldsrådgjevar. Funksjon er på plass i januar 2013, og vil auke kapasitet og kvalitet i den delen av tenesta.

Innanfor oppfølging av funksjonshemma er det arbeid med individuelle planar, bruk av tverrfaglege ansvarsgruppemøte, samhandling med skule og helse. Området krev ei planmessig tilnærming til oppgåvene.

Aktivitetshuset er under press, fordi framtidsituasjon ikkje er avklart i tilstrekkeleg grad, og bemanninga er låg grunna reduksjon av brukarar og små budsjett. Nye brukarar vel også andre tilbod, som fritidskontakt, tilbod frå Asvo m.m. Aktivitetshuset har eit godt tilbod til fleire, men blir utfordra på å tilpasse tenestene til brukarar sine behov. Oppgåvene er drift av skulekantine, cateringavdeling, bodbilteneste, handverks- og hobbyarbeid, og foredling og sal av ved.

Drift av eininga

Navkontoret har hatt eit travelt arbeidsår, men med stabil bemanning og lite fråvær. Kontoret har tre kommunalt, og to statleg tilsette etter vedteken plan. Av dei kommunale, er det ei spesialstilling, Konsulent for funksjonshemma, Det skal nemnast at ein del av denne stillinga også yter andre tenester enn "spesialstillinga". I tillegg til nemnde tenester til kommunen, ytast eit stort tenestespekter på Nav stat sitt ansvarsområdet. Det er ikkje omtala i denne rapporten.

Aktivitetshuset har drive utan avdelingsleiar, og med om lag 2 stillingsheimlar i driftsåret. Etter sommaren har det vore 1,8 stillingar. Dette er ei minimumsbemanning som er sårbar, og som ein planlegg skal støttast i samarbeid med helse- og omsorg.

Det er vedteke å føra over ansvaret for Aktivitetshuset og Konsulent for funksjonshemma til helse. Prosessane er ikkje gjennomført. M.a. i påvente av utfallet av saka om

"Doktorheimen". Ein må ta omsyn til brukarar, og personell. Tenesteleiarane samhandlar om prosessen, og det er gjennomført orienteringsmøte med tilsette.

Vedteken rekruttering av flyktningkonsulent og mottak av flyktningar vart utsett av kommunestyret, og det er sett av kr 200.000 til utgreiingsarbeid i 2013.

Tilsette ved NAV kontoret deltek kontinuerleg på ulike opplæringsprogram i regi av NAV, og av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. I 2012 er det m.a. implementert nytt lovverk i sosialtenesta, der tilsette har gjennomført opplæringsprogram. I tillegg har Fylkesmannen gjennomført eit læringstilsyn på fagområde sosialtenestelova.

Samla sett er tenesta under god kontroll. Dei tilsette må handtere eit breitt spekter av tenester, i stadig utvikling, og har eit stort arbeidspress på seg.

Hovudtal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avik 2012
Løn (kto10000-10999)	4 574 194	4 457 166	4 674 168	117 028
Andre Driftsutgifter	3 467 523	2 712 000	2 668 938	755 523
Sum driftsutgifter	8 041 717	7 169 166	7 343 106	872 551
Driftsinntekter	-1 539 630	-549 000	-1 155 628	-990 630
Sum driftsinntekter	-1 539 630	-549 000	-1 155 628	-990 630
Totalt	6 502 087	6 620 166	6 187 478	-118 079

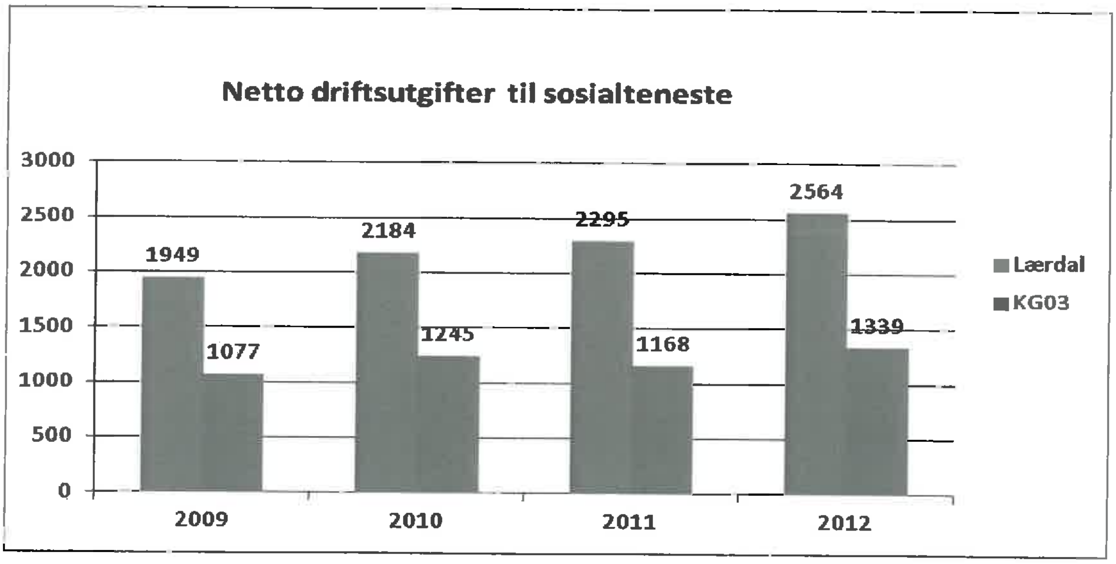

Figuren viser svære netto driftsutgifter i Lærdal kommunen samanlikna med kommunegruppe 03. Det kan vere feilføringar som ligg bak dette. Tala bør difor nyttast med varsemd.

3.9 133 – Pleie og omsorg

På sjukeheimen er det 29 plassar, i heimetenesta har ein til ei kvar tid over 80 brukarar og i spesielt tilrettelagde tenester har ein bu-og omsorgstilbod til 5 brukarar.

Plan for eininga

Det er gjennomført ein omfattande omorganisering av leiarnivået i tenesta. Det er tilsett fire nye leiarar, ein på kjøkenet, to på sjukeheimen og ein i heimetenestene. Det er gjort omleggingar i turnusmodellar i alle delar av tenesta.

Særlege forkusområde for dei nye leiarane har vore å få redusert utgiftene til overtid og å få redusert sjukefråveret i tenesta som har vore urovekkande høge. Hausten 2012 vart eit helse- og trivselsprosjekt starta opp i samarbeid med bedriftshelsetenesta.Dette pågår enno.
Eit anna fokusområde har vore å tilpasse tenestetildelinga etter retningslinene i vedteken helse-og omsorgsplan.

Det vart etablert eit nytt tiltak for ein person på Grønebakken.

Det er gjennomført mange fagutviklingstiltak, mellom anna Demensomsorga sin ABC. Om lag 20 tilsette har starta på dette.

To tilsette har teke fagbrev som omsorgsarbeidarar. Tre er i tilsvarande utdanning. To avdelinsgleiarar har starta på masterutdanninga i organsasjon og leiing.

Drift av eininga
Det har vore utfordrande å drive eininga, særleg med tanke på omorganisering, høgt sjukefråver, omlegging av turnusar, mm. Dette er prosessar som kvar for seg skapar uro i ein organisasjon. Når fleire prosessar skal skje samtidig og på forholdvis kort tid vil dette naturleg nok medføre belastningar for dei tilsette. Det er særleg mellomleiarnivået som har vore under sterkt press.

Personale/tilsette
Auken i tal tilsette mellom anna nytt tiltak på Grønebakken. Utgjer 9,5 årsverk tilsaman.

	2011	2012	Endring	Kvinne	Mann
Tal tilsette	97	104	7	91	13
Årsverk	77,26	87,9	10,64		
Sjukefråver	10,10 %	11,70 %	1,60 %		

Økonomi

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Løn (kto10000-10999)	56 562 667	51 984 414	50 517 357	4 578 253
Andre Driftsutgifter	9 245 022	8 425 000	7 171 799	820 022
Sum driftsutgifter	65 807 689	60 409 414	57 689 156	5 398 275
Driftsinntekter	-21 112 842	-14 642 000	-17 470 897	-6 470 842
Sum driftsinntekter	-21 112 842	-14 642 000	-17 470 897	-6 470 842
Totalt	44 694 847	45 767 414	40 218 259	-1 072 567

Overforbruket på løn er overtid, dekking av sjukevikarar og ferievikarar. I tillegg har alle avdelingar gått med noko meir enn enn bemanningsplanen tilseier. Dette vert korrigert med nye bemanningsplanar og turnusar. Pga refusjonsordningar vert gjennomsnittsløna høgda med meirarbeid og overtid og me fekk difor meir refusjon enn me hadde budsjettert med.

Reduksjon av overtid og legre sjukefråver vert arbeidd med kontinuerleg.

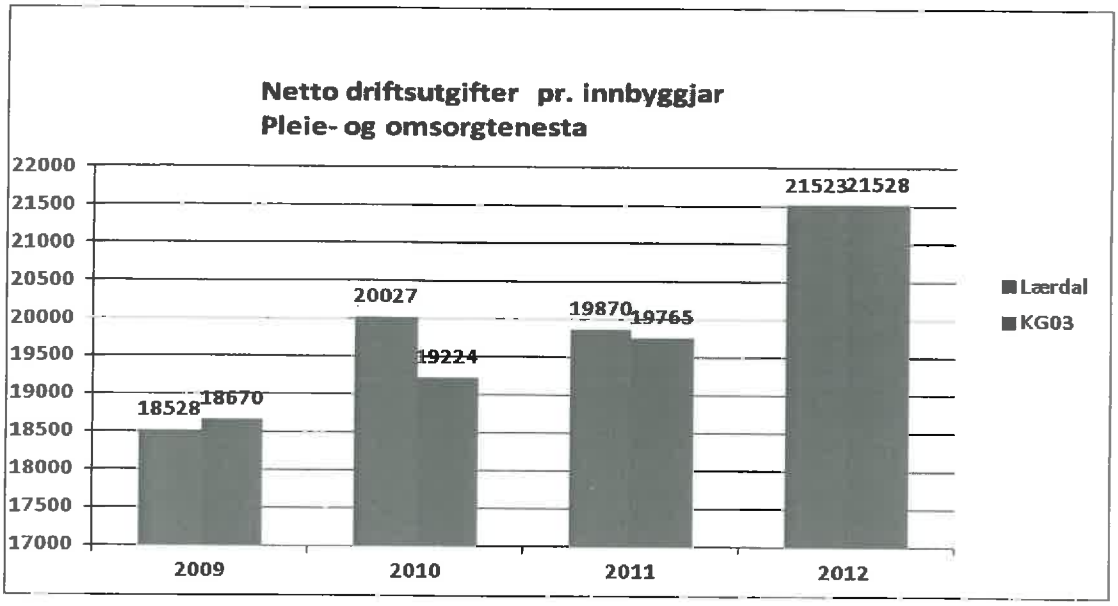

3.10 134 - Barnevern

Tenesta er interkommunal og har ansvar for alle tenester etter Lov om barneverntenester i begge kommunar. Aurland er vertskommune og rådmann her er ansvarleg for tenesta.

Tenesta handterer tiltak både i og utanfor heimen til bornet, og skal medverke i det førebyggjande arbeidet blant born og unge i kommunane.

Det er totalt 5 tilsette, fordelt på ein leiar, tre sakshandsamarar og ein tiltakskonsulent

Plan for eininga:
Tenesta hadde tilsyn frå Fylkesmannen i byrjinga av 2012 og ut frå dette vart det utarbeida ein rapport som peikte på forbetringspunkt.

Tenesta har innført ny internkontroll og nye rutinar som fylje av denne rapporten, og tilsynet er avslutta frå Fylkesmannen. Ein etterverknad av tilsynet er at det er vorte meir fouks på refleksjon kring praksis, rutinar og korleis ein skal løyse oppgåver på best mogleg måte, både i høve fag, lovkrav og effektivitet.

Drift av eininga:
Tenesta har hatt ei akuttsak i siste halvdel av 2012 som har vore svært krevjande. Dette er i tillegg til anna meir planlagt arbeid, som gjer at det vert omdisponering av arbeid og personale på høveleg kort varsel. Tiltross for at det har vore arbeidskrevjande har det vore lærerikt for heile personalet, og tenesta har fått attendemeldingar frå mellom anna BUF etat at me har løyst utfordringane på ein særs god måte.

I 2012 har BUF etat(statleg barnevernmyndigheit) vore i omorganisering og endring. Dette har vore ein utfordrande situasjon for mange, fordi prosessen kring det har vore uoversiktleg og veldig lite brukarvennleg. Me får høve til å uttale oss om endringane etter dei er gjennomført. Desse endringane vil på sikt føre til at staten skal konsentrere seg om kjerneoppgåver og at meir skal ut til kommunane. Det er tett samarbeid mellom barnevernleiarane i fylket i høve dette temaet og gjer det me kan i høve til å møte desse utfordringane.

I 2013 vil det vere fokus på å møte utfordringane som kjem i kjølvatnet av endringane i det statlege barnevernet. Meir samarbeid på tiltaksfeltet er noko som pressar seg fram i høve til

63

dette, og Årdal har signalisert at dei ynskjer samarbeid i høve dette. Det vil også bli vurdert å søkje om midlar til dette arbeidet eksternt.

Tenesta vil også jobbe med å betre samarbeidet med dei andre aktørane i høve born og unge i kommune, slik som skule, helsetenesta og barnehagar. Godt barnevernsarbeid skjer i samhandling med andre yrkesgrupper, og det er eit klart mål for tenesta å betre dette

Personale/tilsette:
Ved tilsynet vart det avdekka store opplæringsbehov i høve fagprogrammet Familia. Det vart gjennomført internopplæring i august på dette, i tillegg til at leiar og IKT ansvarleg i kommunen har laga ein eigen plan for dataopplæring. Denne planen inkluderer årleg oppfriskningskurs på fagprogram.

Ein tilsett har vore langvarig sjukemeldt og gått ut i permisjon. Denne vakansen vart løyst ved at ein nytta ein person frå kommunale barnehagar med relevant utdanning. To personar har hatt til dels langvarige sjukemeldingar, den eine i gradert. Dette har gjort at det til tider har vorte begrensa kapasitet.

Tal tilsette og årsverk er lik som tidlegare: tenesta har fem årsverk knytt til seg, med fem tilsette. Ein tilsett går i redusert stilling med 20%, i utgangspunktet er alle stillingar 100%.

Tenesta består av berre damer, med ein gjennomsnittsalder på 38,6 år

Budsjett:
Aurland og Lærdal budsjetterte i 2011 i høve til dei utgifter som var forventa i 2012. På tiltakssida har ein ikkje hatt akutte eller uventa hendingar. Det er eit overforbruk i høve budsjett på 360 000 kroner. Dette kjem som eit resultat av mindre inntekter enn føresett.

[illegible] Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avik 2012
Løn (kto10000-10999)	1 182 109	1 450 000	1 645 217	-267 891
Andre Driftsutgifter	3 124 120	2 835 000	1 907 018	289 120
Sum driftsutgifter	4 306 229	4 285 000	3 552 235	21 229
Driftsinntekter	-151 819	-495 000	-670 672	343 181
Sum driftsinntekter	-151 819	-495 000	-670 672	343 181
Totalt	4 154 410	3 790 000	2 881 563	364 410

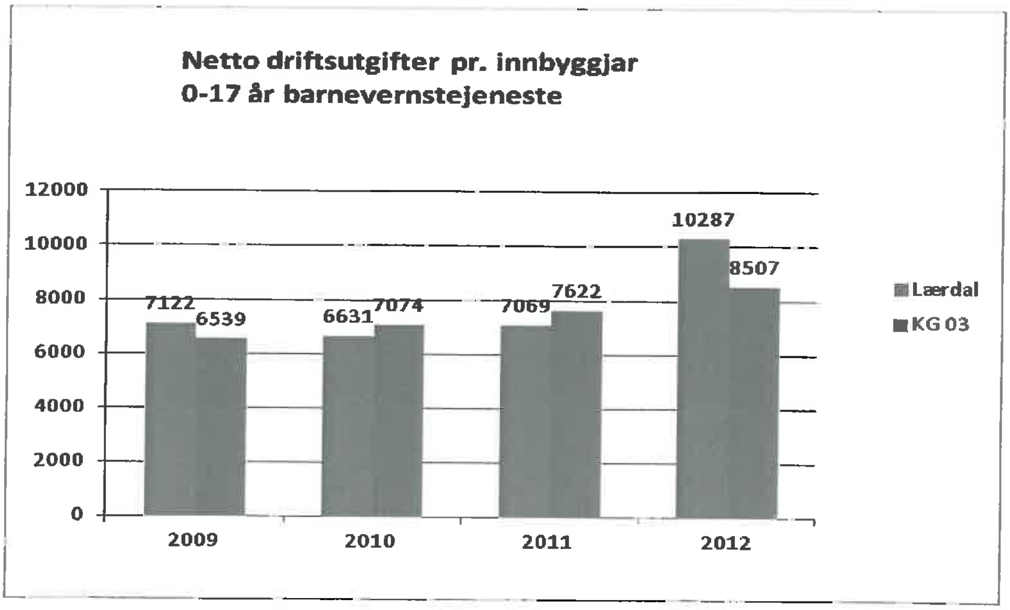

64

3.11 151 – Kultur og formidling

Hovudoppgåvene for eininga er Kulturskule, Bibliotek, Kino, Kulturhus, Arrangement, Lokalhistorisk kontor og Fagrådet.

Kulturetaten er ei forholdsvis lita eining med mange viktige oppgåver. Me har hatt ein del utfordringar som saman med dei tilsette og administrasjon er blitt løyst på ein tilfredstillande måte, sjølv om me ikkje er komne heilt i mål enno.

Personale/tilsette

	2011	2012	Endring
Tal tilsette	16	17	1
Årsverk			
Sjukefråvær (%)			
Tal elevar i	249	184	-65 (Dette
Brukarar på Kosen	45	45	

Konstituert tenesteleiar har vore både leiar og mellomleiar. Dette har vore krevjande. Eininga har likevel lagt eit spennande år bak seg.

Økonomi

Hovudtal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avvik 2012
Løn (kto10000-10999)	3 675 133	3 842 133	4 296 999	-167 000
Andre Driftsutgifter	2 250 079	1 121 000	2 186 970	1 129 079
Sum driftsutgifter	5 925 212	4 963 133	6 483 969	962 079
Driftsinntekter	-2 255 104	-1 221 000	-1 826 426	-1 034 104
Sum driftsinntekter	-2 255 104	-1 221 000	-1 826 426	-1 034 104
Totalt	3 670 108	3 742 133	4 657 543	-72 025

Eininga hadde i 2012 eit mindreforbruk på om lag kr 72.000,-

Drift av eininga

Eininga har no flytta til andre etasje på kulturhuset, og me er komen på plass med eigne kontor + kontorfellesskap.

Framtidsvisjonar

Eininga er for tida inne i fleire spanande fasar. Innan kulturminnevern driv me med fleire prosjekt. Det kan blant anna nemnast: Kongevegprosjektet, Uthusprosjekt og sluttfase av veg/bruprosjekt ved "Honingane". Innan kulturskule har me som målsetjing å "selgja inn" all musikkundervisning til grunnskulane i kommunen. Dette vonar me skal vera på plass innan skuleåret 2013-2014.

Me slit stadig med for lite ressursar, og vonar at me kan få tilført meir av dette i framtida.

3.12 162 – Teknisk drift

Teknisk drift har ansvar for alle bygg og anlegg som er i kommunen si eiga. Dette arbeidet vert ofte kalla FDV eller FDVU. Ein vil her freiste å gje ei kort forklaring på kva desse bokstavane står for og kva arbeid og kostnadsdrivarar som er knytt til dette:

Forvaltning (F):
Omfattar leiing, planlegging, organisering og kontroll av det totale FDVU-arbeidet. Utvikling av planar, budsjett og kalkylar. Leigetakaradministrasjon.

Oppretting, oppfølging og oppfylling av avtalar, forsikringar, lover og forskrifter. Administrasjon av personell. Arealdisponering, planar og behov.

Drift (D):
Inneheld alle oppgåver og rutinar som er nødvendig for at bygningen skal fungere som planlagt både funksjonelt, teknisk og økonomisk. Hovudaktivitetar er drift og ettersyn, reingjering og energi.

Vedlikehald (V):
Inneheld dei aktivitetane som er naudsynte for å oppretthalde bygningen og dei tekniske installasjonane på eit fastsett kvalitetsnivå, og dermed gjere det mogeleg å bruke bygget til sitt tiltenkte formål.

Løpande eller akutt vedlikehald er ein ikkje planlagt aktivitet som må gjerast for å rette opp uføresette skader eller manglar.

Planlagt vedlikehald er arbeid knytt til utbetring av normal slitasje for å hindre forfall. Utskiftingar er kostnader knytt til utskifting av bygningsdelar som har kortare levetid enn sjølve bygningen.

Utvikling (U):
Tiltak som opprettheld bygget sin verdi over tid, og som dermed tek omsyn til nye funksjonskrav, endra marknadsvilkår eller nye lover og forskrifter. Utviklingskostnadane vil i motsetning til ordinære vedlikehaldskostnader heve FDV-objektet sin kvalitet utover opphavleg fastsett nivå.

Drift av eininga:
I 2012 har eininga vore gjennom store endringar. Etter administrativ omorganisering vart tekniske tenester oppretta frå 01.08.2012. I tillegg til teknisk drift som består av FDV og reinhald fekk ein no tilført byggesak, oppmåling og brann. Med dei nye fagområda følgde ein byggesakshandsamar og ein oppmålar. Brannsjefkompetanse vert leigd frå Årdal kommune.

Eininga har heller ikkje i 2012 hatt bemanning til FDV i samsvar med vedteken bemanningsplan. Året 2012 har gitt eininga nye arbeidsoppgåver og utfordringar i samband med tilføring av byggesak, oppmåling og brann i tillegg til drift av lokalet etter Opplysningen 1881 og drift av brannsikringsanlegga på gamlaøyri. Vedlikehaldsetterslepet har auka i 2012.

Arbeidsoppgåvene har auka i løpet av året, medan resurrsane til å løyse oppgåvene er reduserte. Det gjev ikkje nokon god situasjon for arbeidsmiljøet når tilsette føler at dei ikkje får gjort god nok jobb.

Tekniske tenester har gjennom året hatt eit godt samarbeid med dei andre einingane. Dei største utfordringane ved eininga er at ein slit med gamalt og utdatert utstyr og at arbeidsforholda ikkje held lovkrav.

Lærdal kommune har pålegg frå Arbeidstilsynet når det gjeld personalfunksjonane på Bergo med garderobar og rein/urein sone. Det er og pålegg når det gjeld arbeidsforholda i avløpspumpestasjon P4.

I tillegg har kommunen pålegg frå Mattilsynet når det gjeld utbetring av leveringstryggleiken til Lærdalsøyri vassverk.

Byggesak:
I 2012 var stillinga som byggesakshandsamar bemanna med vikar i ca 34% fram til mai, og frå mai var stillinga bemanna 50% av byggesakshandsamar pga gradert svangerskapspermisjon.

I løpet av året vart det handsama 37 byggesaker etter pbl § 20-2 utan ansvarsrett, og 18 saker etter pbl § 20-1 med ansvarsrett. 6 av sakene vart handsama som dispensasjonssøknader i formannskapet. Det vart handsama 5 søknader om utslepp av avløpsvatn, både nye anlegg og rehabilitering av eldre anlegg.

Kommunen starta arbeid med ein gjennomgang av byggesaksarkivet, for å oppdatere matrikkelinformasjonen for bustader i kommunen. Oppdateringane går i hovudsak på endring av bruksareal på bustader, då kjellarareal også skal inngå i bruksarealet. Oppdateringane kan også gjelde endring i bruksareal ved tilbygg/påbygg.

Kart og Oppmåling:
I 2012 har fylgjande saker vorte handsama eller avslutta:

Arealoverføring:	3
Grensejustering:	1
Frådeling av eigedom:	8
Andre forretningar:	2

Det har vorte behandla 16 saker som gjeld utlevering av eigedomsopplysningar til meklar.

Oppmålaren har i tillegg vore utleig til Veidekke Entreprenør ein dag i veka i sommar-halvåret.
Det er også utførd kartteknisk arbeid for Felles Landbrukskontor ÅLA.

Brann:
Sløkkje og redningstenesta har fungert tilfredstillande i 2012, alle utrykkingsoppdrag har vore løyste på tilfredsstillande vis. Det var 31 utrykkingar, mot 32 i 2011.
Utviklinga viser ein auke i unødige alarmar og trafikkulukker, som er lik utviklinga i Noreg.

Lærdal brann og redning har hatt øvingar i høve til oppsett øvingsplan og krav i dimensjoneringsforskrifta.
I mai arrangerte brannvernet ei større øving i tungredning, brannfolk frå heile fylket deltok.

Det er i 2012 gjennomført 11 tilsyn i særskilde brannobjekt (§13-objekt) i høve til forskriftene. Dette er 42 % av tilsyn som skulle vore gjennomført.

I 2011 starta Årdal, Lærdal og Aurland arbeidet for eit samarbeid på brann og redning i dei tre kommunane. Det er utarbeida eit dokument som viser tre ulike måtar for samarbeid. Saka ligg no i rådmannskollegiet og vidare politisk handsaming.

Årdal og Lærdal har eit samarbeid med felles brannsjef.

Feiarmeister Bjørn Haveland utfører feiinga og tilsyn på fyringsanlegg i Lærdal kommune.
I 2012 er 927 skorsteinar feia og 156 tilsyn på fyringsanlegg.

Lærdal brannvern fekk kr 500 000 frå Statens vegvesen til innkjep av tankbil, dette for å stette krav til slokkevatn i tunnelar. Bilen kom på plass hausten 2012 og fungerar tilferdstillande. Verneutstyr som bekledning og vedlikehald og innkjøp av nytt utstyr for røykdykkarane(masker, flaskesett, slangar, ventilar) er naudsynt og krev ei jamleg oppgradering.

Økonomi:

Nøkkeltala for drifta i 2012 og endringar i høve 2011 er som følgjer:

	2011	2012	Endringar
Tal tilsette	31	29 *	-2
Årsverk	24,25	25,10	+ 0,85
Sjukefråvære	6,9%	2,9%	- 4,0% (%poeng)

*Tekniske tenester vart oppretta frå 01.08.2012. Då vart byggesak, oppmåling og brann tillagt teknisk drift. Eininga vart då tilført 2 personar (2 årsverk). Dette betyr at reduksjonen i tal tilsette på fagområda til teknisk drift (FDV, reinhald) er - 4.

Hovudtal frå Driftsrekneskapen	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Avik 2012
Løn (kto10000-10999)	13 865 603	16 195 371	12 057 943	-2 329 768
Andre Driftsutgifter	24 937 248	25 632 661	27 458 028	-695 413
Sum driftsutgifter	38 802 851	41 828 032	39 515 971	-3 025 181
Driftsinntekter	-24 835 127	-26 331 661	-26 026 546	1 496 533
Sum driftsinntekter	-24 835 127	-26 331 661	-26 026 546	1 496 534
Totalt	13 967 724	15 496 371	13 489 425	-1 528 647

Rekneskapen for 2012 syner eit underforbruk/overskot på driftsbudsjettet på kroner 1.528.647,-

Etter 1. tertial såg det ut som om kommunen kom til å gå på ein økonomisk smell. For å freiste å redde økonomien vart bremsene sett kraftigt på. Redusert bemanning i tillegg til at kommunen fekk tilbakebetalt over kr 800 000,- i for mykje betalte straumkostnader frå tidlegare år bidrog til at ein kom ut med eit stort overskot.

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 8/2013 Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen 2012 for Lærdal kommune

Sakshandsamar	**Møtedato**	**Saknr**
Richard Nesheim	10.04.2013	08/2013

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Kontrollutvalet vedtek fråsegn til årsrekneskapen 2012 for Lærdal kommune slik den ligg føre. Fråsegna vert oversendt kommunestyret, med kopi til formannskapet.

VEDLEGG:

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	10.04.13	Kontrollutvalet	Fråsegn frå kontrollutvalet, rekneskap, årsmelding og revisjonsmelding (utkast).
2	03.03.13	Lærdal kommune	Årsmelding 2012
3		Lærdal kommune	Rekneskap 2012

Revisjonsmeldinga vil bli delt ut i møtet 10.04.13

BAKGRUNN

I samsvar med kommunelova og forskrift om kontrollutval kap. 4, § 7 skal kontrollutvalet gje ein uttale til kommunerekneskapen. Uttalen skal sendast til kommunestyret, med kopi til formannsskapet. Uttalen skal vere formannskapet i hende tidsnok til at formannskapet kan ta omsyn til den før formannsskapet gjer innstilling til kommunerekneskapen.

Lærdal kommune har lagt opp til at årsrekneskapen skal handsamast i formannskapet den 16. april og i kommunestyret den 2. mai.

AKTUELLE LOVER, FORSKRIFTER, AVTALER MV.

Kommunelova
Forskrift om kontrollutval
Forskrift om revisjon

SAKSUTGREIING

Sekretariatet mottok kommunen sin årsrekneskap den 21. mars og arsmeldinga torsdag 4. april. Revisjonsmeldinga er ikkje motteken, men vil truleg bli lagt fram til møtet 10. april.

Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen for Lærdal kommune i 2012 er basert på årsrekneskapen 2012, samt årsmelding 2012 frå rådmann og vil og bli basert på revisor si revisjonsmelding.

I fråsegna er det teke omsyn til følgjande punkt:

Netto driftsresultat
Netto driftsresultat viser kva kommunen sit igjen med av løpande inntekter etter at alle løpande utgifter er trekt i frå. I tillegg til inntekter og utgifter vedrørande den ordinære drifta, det vil seie til administrasjon og tenestetilbod, inngår også finansinntekter (renteinntekter, mottatt utbytte og eventuelle kursgevinstar på finansielle omløpsmidlar) og finansutgifter (renteutgifter, avdrag på lån og eventuelle kurstap på finansielle omløpsmidlar) i resultatomgrepet. I tillegg er indikatoren korrigert for avskrivingar slik at desse ikkje gjev resultateffekt. Netto driftsresultat vert og brukt som samanlikningsgrunnlag mellom kommunar. Netto driftsresultat kan nyttast til finansiering av investeringar eller avsettast til seinare bruk, og gir dermed ein indikasjon på kommunen sin økonomiske handlefridom. For Lærdal kommune var netto driftsresultat for 2012 **positivt med kr 1 172 016** medan ein i 2011 hadde eit positivt driftsresultat med kr 4 479 178. Det er vert å merke seg at om lag 2,9 millionar av resultatet i 2011 kom fram som fylgje av føring av eit tilskot som er var øyremerka og såleis ikkje var eit reelt positivt resultat for året. Korrigerer ein for dette er det små skilnader på resultatet i 2011 og 2012.

Rekneskapsmessig mindreforbruk i 2012 var på kr 2 346 305.

KS og Kommunal- og regionaldepartementet har sett opp eit mål på 3 % for nøkkeltalet "netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene". Skal kommunen ha økonomisk handlingsrom og kunne avsetje til investeringar, tiltak som kjem utanom planane og ivareta formuesbevaringsprinsippet i kommunelova, bør netto driftsresultat opp på 3 % av driftsinntektene over tid. I Lærdal kommune var netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene **positivt med 0,5 %**. Til samanlikning var forholdstalet 1,9 % i 2011. I 2010 var forholdstalet negativt med 0,7%. Før dette hadde ein positive tal på 7,5 %, i 2009 , 0,7 % i 2008, 2,4 % i 2007 og 12,2% i 2006.

Kommunen har såleis fått eit betydeleg dårlegare resultat i 2012 enn ein hadde i 2011. Men betre enn ein hadde i 2010. Resultatet er samstundes betydeleg lågare enn det svært gode resultatet i 2009. Ser ein den langsiktige trenden frå 2006 har den, med unntak av 2009 vore klart nedadgåande fram til 2010, med ein mindre oppgang i 2011 som no har snudd ned att i 2012.

Resultatet er om lag 3,3 mill kr dårlegare enn året før. I tillegg til den interne drifta i kommunen, er kommunen sin økonomi avhengig av utviklinga i kraftprisen og rentenivået. Oppnådd netto inntekt på sal av kraft er i følgje årsmeldinga om lag som budsjettert. I budsjettet (regulert) var det budsjettert med eit negativt netto driftsresultat på 1,5 mill kr. I

høve til regulert budsjett er det såleis eit positivt avvik på om lag 2,7 mill kr. I høve til opprinneleg budsjett er det derimot eit negativt avvik på om lag 1,8 mill kr.

Ansvarsområda har isolert sett eit mindreforbruk i høve til regulert budsjett på om lag 0,2 mill kr. Ein har vidare lågare netto finanskostnader med om lag 0,3 mill kr. Øvrige avvik kjem som fylgje av høgare netto inntekter enn budsjettert.

Arbeidskapital
Arbeidskapitalen gir uttrykk for likviditeten i kommunen, dvs deira evne til å betale gjeld ved forfall. Arbeidskapitalen omfattar bankinnskot, verdipapir og fordringar etter frådrag for kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen har gått opp frå kr 16.289.092 i 2011 til kr 20.792.839 per 31.12.12. Dette skuldast ein oppgang i omløpsmidlar, medan kortsiktig gjeld har hatt ein mindre reduksjon. Oppgangen i omløpsmidlar kjem i hovudsak av auke i balanseført premieavvik. Bokføring av premieavvik er ei teknisk føring av pensjonskostnadane som kommunane har fått løyve til for å jamne ut pensjonskostnader over tid. Sidan betringa i arbeidskapitalen skuldast auke i bokført premieavvik er det viktig å vere klar over at rekneskapen gir eit litt missvisande bilete på dette punktet i høve til utvikling i reell arbeidskapital. Held ein premieavvik utanom har arbeidskapitalen gått ned frå om lag 5,7 mill kr per 31,12.11 til om lag 5,0 mill kr per 31.12.12

Langsiktig gjeld:
Låneutvikling
Langsiktig lånegjeld har gått ned med om lag 2,1 mill kr. Forholdstalet langsiktig gjeld i høve til driftsinntektene viser ei svakt positiv utvikling. Langsiktig lånegjeld utgjer i 2012 105% av driftsinntektene, mot 109% i 2011 og 102% i 2010. Ser ein på KOSTRA-statisikk er netto lånegjeld per innbyggar i Lærdal kr 44.198 høgare enn for kommunane i kommunegruppe 3, som skal vere samanliknbare kommunar. Ser ein netto lånegjeld per innbyggar opp mot landsgjennomsnittet vert differansen endå større. Her er netto lånegjeld per innbyggar i Lærdal kr 71 783 over snittet. Differansen mellom Lærdal kommune og samanliknbare kommunar/landssnittet er vorte noko redusert per 31.12.12 samanlikna med tala året før.

I vedtaket som gjaldt økonomiplan 2011 – 2014 er det lagt inn eit prinsipp om at lånegjelda maks skal utgjere 50 – 60 % av samla inntekter. Skal dette målet nåast må ein halde fram med å halde investeringsnivået på eit minimum.

Pensjonsforpliktingar:
Pensjonsforpliktingane til kommunen aukar framleis og dei utgjer no 268,2 mill kr mot 242,8 mill kr året før. Ein auke på 25,4 mill kr. Pensjonsmidlane til kommunen har på same tid auka med 18,1 mill kr til samla 205 mill kr. Denne utviklinga illustrerer at pensjonsforpliktingane kan bli ei tung belastning for kommunesektoren i åra framover.

Samla langsiktig gjeld som inkluderer pensjonsforpliktingane utgjorde per 31.12.12 **216%** av driftsinntektene, mot 213% i 2011.

Til samanlikning var gjennomsnittet for kommunane i fylket på 206,9% for 2012 og landsgjennomsnittet var 188,3% (førebelse Kostratal).

Budsjettoverskridingar
Det er i hovudsak mindre avvik frå regulert budsjett på dei fleste tenesteeiningane. Dei einingane som har hatt størst meirforbruk er:

Tenesteeining	Meirforbruk	Forklaring:
Rådmannsfunksjonane	2,45 mill kr	Avviket skuldast i hovudsak stor bruk av innleigde tenester, knytt til mellom anna: - Forhandlingar om overtaking av og offentleg anbod på drift av Stuvane Kraftverk - Helse – og omsorgsplan - Utvikling av næringsselskapet Det har og mellom anna vore meirkostnader ved rekruttering av leiarar. Sjå omtale i årsmeldinga side 17.
Barnevern	0,36 mill kr	Overskridinga er ikkje spesielt kommentert i årsmeldinga
Folkevalde organ	0,26 mill kr	Overskridinga er på sentrale folkevalde organ (om lag 350' over budsjett, jamfør tabell på side 13 i årsmeldinga), men er ikkje nærare kommentert i årsmeldinga.

Den eininga som har størt innsparing i høve til regulert budsjett er teknisk drift som har eit underforbruk på vel 1,5 mill kr i høve til regulert budsjett. Hovudårsaka til innsparinga er redusert bemanning, samt at kommunen fekk tilbakebetalt over kr 800.000 i for mykje betalte straumkostnader frå tidlegare år (sjå omtale i årsmeldinga side 42)

Revisjonsmeldinga
Revisor har på tidspunktet for utsending av saka ikkje avlagt avlagt revisjonsmeldinga. Så langt er tilbakemeldinga at revisor ikkje vil ha merknader ikkje merknader til årsrekneskapen for 2012 for Lærdal kommune. Revisjonsmeldinga vil bli lagt fram for kontrollutvalet i møtet 10.04.12.

Konklusjon:
Med bakgrunn i denne saksutgreiinga, årsrekneskap, årsmelding og tilbakemeldingane frå revisor om at det ikkje vil vere merknader i revisjonsmeldinga er det utarbeidd eit utkast til fråsegn uttale til Lærdal kommune sin årsrekneskap for 2012.

LÆRDAL KOMMUNE

Rekneskap 2012

Løytnantsbrygga I Lærdal. Foto: Jan Christian Jerving

Innhaldsliste

Hovudoversikter side 3 - 9

Økonomisk oversikt drift s. 3

Økonomisk oversikt investering s. 4

Rekneskapsskjema 1 A (drift) s. 5

Rekneskapsskjema 1 B (drift) s. 6

Rekneskapsskjema 2 A (investering) s. 7

Rekneskapsskjema 2 B (investering) s.8

Balanse s. 9

Notar side 10 - 22

Note 1- endring i arbeidskapital s. 10

Note 2 – pensjon s. 11

Note 3 - garantiansvar s. 12

Note 4 – mellomverande kommunale føretak s. 12

Note 5 - aksjar s. 12

Note 6 – fond s. 13

Note 7 – kapitalkonto s. 14

Note 8 – konsesjonsavgiftsfondet s.15

Note 9 – anleggsmiddel s.16

Note 10 – langsiktig gjeld og avdrag s. 17

Note 11 – sjølvkost VAR – området s. 18

Note 12 – ytingar til leiande personar og revisor s. 19

Note 13 – forklaring av lønsutgifter s. 19

Note 14 – forklaring rekneskapspostar s.20

Note 15 – rekneskapsprinsipp s.21

Note 16 – organisering s.21

Note 17 – samla ekstern gjeldsforplikting s.21

Note 18 – investeringsprosjekt s.21

Note 19 – sal a v kraft s.21

Note 20 – tap på krav s.21

Note 21 - ressurskrevande brukarar 2.21

Økonomisk oversikt - drift

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2012

15.02.2013

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	10.084.137,89	9.732.000,00	9.732.000,00	10.454.135,21
Andre salgs- og leieinntekter	13.829.374,25	15.624.000,00	14.379.000,00	12.603.989,74
Overføringer med krav til motytelse	39.240.024,95	23.601.000,00	20.201.000,00	43.189.299,11
Rammetilskudd	63.245.000,00	61.900.000,00	61.100.000,00	57.882.000,00
Andre statlige overføringer	0,00	145.000,00	145.000,00	70.000,00
Andre overføringer	24.837.151,51	23.290.000,00	23.290.000,00	23.747.501,73
Skatt på inntekt og formue	46.180.231,27	47.100.000,00	48.700.000,00	44.194.057,38
Eiendomsskatt	22.566.296,38	22.500.000,00	21.200.000,00	20.851.432,92
Andre direkte og indirekte skatter	19.813.598,00	19.474.000,00	19.474.000,00	19.804.676,00
Sum driftsinntekter	**239.795.814,25**	**223.366.000,00**	**218.221.000,00**	**232.797.092,09**
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	120.272.131,61	113.364.010,00	104.815.000,00	116.230.066,98
Sosiale utgifter	27.507.199,87	28.931.000,00	27.794.000,00	27.204.470,19
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	41.889.758,40	42.954.661,41	29.995.000,00	46.509.836,25
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	12.405.977,22	13.441.417,00	10.401.000,00	12.105.285,39
Overføringer	27.612.738,14	20.093.990,00	23.912.000,00	23.418.206,81
Avskrivninger	12.984.569,00	12.984.569,00	0,00	11.823.442,00
Fordelte utgifter	-9.869.418,50	-13.009.661,41	-390.000,00	-14.088.580,00
Sum driftsutgifter	**232.802.955,74**	**218.759.986,00**	**196.527.000,00**	**223.202.727,62**
Brutto driftsresultat	**6.992.858,51**	**4.606.014,00**	**21.694.000,00**	**9.594.364,47**
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1.016.017,83	1.230.000,00	1.600.000,00	1.472.719,88
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	208.177,21	195.000,00	195.000,00	611.267,63
Sum eksterne finansinntekter	**1.224.195,04**	**1.425.000,00**	**1.795.000,00**	**2.083.987,51**
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	8.480.876,36	8.900.000,00	8.900.000,00	8.507.358,38
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	11.460.104,00	11.560.000,00	11.560.000,00	10.498.224,00
Utlån	88.625,96	80.000,00	80.000,00	17.033,46
Sum eksterne finansutgifter	**20.029.606,32**	**20.540.000,00**	**20.540.000,00**	**19.022.615,84**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**-18.805.411,28**	**-19.115.000,00**	**-18.745.000,00**	**-16.938.628,33**
Motpost avskrivninger	12.984.569,00	12.984.569,00	0,00	11.823.442,00
Netto driftsresultat	**1.172.016,23**	**-1.524.417,00**	**2.949.000,00**	**4.479.178,14**
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	41.127,12	41.127,12	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	3.248.417,00	3.205.417,00	3.002.000,00	5.331.560,00
Bruk av bundne fond	7.129.065,67	6.543.000,00	6.543.000,00	6.152.361,26
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger	**10.418.609,79**	**9.789.544,12**	**9.545.000,00**	**11.483.921,26**
Overført til investeringsregnskapet	641.127,12	641.127,12	0,00	5.270.000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	669.025,88	180.000,00	4.800.000,00	0,00
Avsatt til bundne fond	7.934.168,01	7.444.000,00	7.694.000,00	10.651.972,28
Avsatt til likviditetsreserven	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum avsetninger	**9.244.321,01**	**8.265.127,12**	**12.494.000,00**	**15.921.972,28**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**2.346.305,01**	**0,00**	**0,00**	**41.127,12**

Økonomisk oversikt - investering

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2012

15.02.2013

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	592.445,00	594.000,00	2.324.000,00	23.467,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	740.000,00	540.000,00	0,00	864.330,40
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	1.155.570,00	1.305.000,00	0,00	1.694.430,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	2.488.015,00	2.439.000,00	2.324.000,00	2.582.227,40
Utgifter				
Lønnsutgifter	6.000,00	0,00	0,00	254.690,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	4.305.817,98	5.576.000,00	0,00	48.270.106,83
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	131.713,08	61.000,00	0,00	1.104.440,70
Overføringer	597.352,27	0,00	0,00	8.155.814,74
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	5.040.883,33	5.637.000,00	0,00	57.785.052,27
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	803.446,00	0,00	0,00	729.931,00
Utlån	1.220.000,00	0,00	0,00	310.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	2.647.994,00	2.348.000,00	2.324.000,00	2.319.096,00
Dekning av tidligere års udekket	3.146.857,95	3.146.857,95	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	35.254,71	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	7.853.552,66	5.494.857,95	2.324.000,00	3.359.027,00
Finansieringsbehov	10.406.420,99	8.692.857,95	0,00	58.561.851,87
Dekket slik:				
Bruk av lån	8.626.592,57	8.051.730,83	0,00	43.887.648,69
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	83.547,00
Mottatte avdrag på utlån	420.309,59	0,00	0,00	434.679,23
Overført fra driftsbudsjettet	641.127,12	641.127,12	0,00	5.270.000,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	3.548.868,00
Bruk av bundne driftsfond	300.000,00	0,00	0,00	1.895.000,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	418.391,71	0,00	0,00	295.251,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	10.406.420,99	8.692.857,95	0,00	55.414.993,92
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-3.146.857,95

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	46.180.231,27	47.100.000,00	48.700.000,00	44.194.057,38
Ordinært rammetilskudd	63.245.000,00	61.900.000,00	61.100.000,00	57.882.000,00
Skatt på eiendom	22.566.296,38	22.500.000,00	21.200.000,00	20.851.432,92
Andre direkte eller indirekte skatter	19.813.598,00	19.474.000,00	19.474.000,00	19.804.676,00
Andre generelle statstilskudd	0,00	145.000,00	145.000,00	70.000,00
Sum frie disponible inntekter	**151.805.125,65**	**151.119.000,00**	**150.619.000,00**	**142.802.166,30**
Renteinntekter og utbytte	1.016.017,83	1.230.000,00	1.600.000,00	1.472.719,88
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	8.480.876,36	8.900.000,00	8.900.000,00	8.507.358,38
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	11.460.104,00	11.560.000,00	11.560.000,00	10.498.224,00
Netto finansinnt./utg.	**-18.924.962,53**	**-19.230.000,00**	**-18.860.000,00**	**-17.532.862,50**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	669.025,88	180.000,00	4.800.000,00	0,00
Til bundne avsetninger	7.934.168,01	7.444.000,00	7.694.000,00	10.651.972,28
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	41.127,12	41.127,12	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	3.248.417,00	3.205.417,00	3.002.000,00	5.331.560,00
Bruk av bundne avsetninger	7.129.065,67	6.543.000,00	6.543.000,00	6.152.361,26
Netto avsetninger	**1.815.415,90**	**2.165.544,12**	**-2.949.000,00**	**831.948,98**
Overført til investeringsregnskapet	641.127,12	641.127,12	0,00	5.270.000,00
Til fordeling drift	134.054.451,90	133.413.417,00	128.810.000,00	120.831.252,78
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	131.708.146,89	133.413.417,00	128.810.000,00	120.790.125,16
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**2.346.305,01**	**0,00**	**0,00**	**41.127,62**

	Skjema 1 B fordelt til drift	Rekneskap 2012	Endra budsjett 2012	Opphaveleg budsjett 2012	Rekneskap 2011
100	Folkevalde organ	3 613 112	3 351 578	4 000 000	3 701 280
110	Rådmann	17 662 250	15 203 610	17 460 000	20 597 240
120	Oppvekst Borgund	5 728 200	5 898 752	5 800 000	6 631 476
121	Oppvekst Ljøsne	5 851 245	5 749 578	5 170 000	5 646 149
122	Lærdalsøyri skule	18 751 901	18 676 711	17 580 000	17 532 293
123	Lærdalsøyri barnehage	9 984 987	10 255 559	9 870 000	10 880 801
131	Helse	11 596 391	11 473 900	11 520 000	11 776 158
132	Sosiale tenester	6 502 087	6 620 166	6 520 000	6 187 478
133	Pleie og omsorg	44 694 846	45 767 414	39 650 000	40 218 260
134	Barnevern	4 154 410	3 790 000	3 790 000	2 881 564
151	Kultur og formidling	3 670 108	3 742 213	3 640 000	4 657 544
162	Teknisk drift	13 967 724	15 496 371	12 362 000	13 489 425
170	Nøytrale inntekter/utgifter	730 893	663 209	630 000	637 106
183	Pensjon	-450 928	-	-	199 590
	Sum driftseiningane	146 457 226	146 689 061	137 992 000	145 036 364
	Sal av konsesjonskraft	-17 673 843	-18 000 000	-18 000 000	-16 966 655
192	Momskompensasjon investeringar	-597 352	-600 000	-	-8 148 440
	Sum	128 186 031	128 089 061	119 992 000	119 921 269
	Nto overordna utgifter	5 868 421	5 324 356	8 818 000	909 984
	Sum til fordeling	134 054 452	133 413 417	128 810 000	120 831 253
	Fordelt til drift (frå skjema 1 A)	131 708 147	133 413 417	128 810 000	120 790 126
	Rekneskapsmessig mindreforbruk	2 346 305	-	-	41 127

678

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	5.040.883,33	5.637.000,00	0,00	57.785.052,27
Utlån og forskutteringer	3.867.994,00	2.348.000,00	2.324.000,00	2.629.096,00
Avdrag på lån	803.446,00	0,00	0,00	729.931,00
Avsetninger	3.182.112,66	3.146.857,95	0,00	0,00
Årets finansieringsbehov	**12.894.435,99**	**11.131.857,95**	**2.324.000,00**	**61.144.079,27**
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	8.626.592,57	8.051.730,83	0,00	43.887.648,69
Inntekter fra salg av anleggsmidler	592.445,00	594.000,00	2.324.000,00	107.014,00
Tilskudd til investeringer	1.155.570,00	1.305.000,00	0,00	1.694.430,00
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	1.160.309,59	540.000,00	0,00	1.299.009,63
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	**11.534.917,16**	**10.490.730,83**	**2.324.000,00**	**46.988.102,32**
Overført fra driftsregnskapet	641.127,12	641.127,12	0,00	5.270.000,00
Bruk av avsetninger	718.391,71	0,00	0,00	5.739.119,00
Sum finansiering	**12.894.435,99**	**11.131.857,95**	**2.324.000,00**	**57.997.221,32**
Udekket/udisponert	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-3.146.857,95**

	Prosjektrekneskap (skjema 2 B)	Rekneskap 2012	Endra budsjett	Opphaveleg
		2012	2012	budsj 2012
1232	Ny barnehage	530 963	512 000	-
1512	Ombygging kulturhus 2010-2011	129 705	130 000	-
1621	Nytt vassverk Hauge 2010-2011	148 610	61 000	-
11118	Villakssenteret - kjøp av tilleggsareal og innløysing festetomt	30 118	30 000	-
11211	Nærmiljøanlegg Ljøsne skule	33 639	34 000	-
11628	Konvertering fase 1 vassboren varme - kultursal, villakssenter og gamle bh	347 410	350 000	-
21101	KJØP AV TOMTER	214 418	215 000	-
21102	VIDEOKONFERANSEUTSTYR	369 836	370 000	-
21103	IT OPPGRADERING 2012	1 293 872	1 560 000	-
21625	VATN HÅBAKKEN	528 597	1 800 000	-
21627	AVKØYRSLE HÅBAKKEN NÆRINGSPARK	417 077	-	-
21628	AVLØP HÅBAKKEN	384 893	-	-
21629	TANKBIL	611 746	575 000	-
	TOTALT	5 040 883	5 637 000	-

Oversikt - balanse

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2012 — 18.02.2013

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
EIENDELER		
Anleggsmidler	**596.404.849,34**	**583.506.003,18**
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	351.411.938,00	359.790.542,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	13.686.371,73	13.843.897,73
Utlån	12.713.723,80	12.033.584,64
Aksjer og andeler	13.587.518,00	10.939.524,00
Pensjonsmidler	205.005.297,81	186.898.454,81
Omløpsmidler	**57.159.735,70**	**53.520.520,87**
Herav:		
Kortsiktige fordringer	27.542.017,46	27.389.638,93
Premieavvik	15.838.414,00	10.577.049,58
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	13.779.304,24	15.553.832,36
SUM EIENDELER	**653.564.585,04**	**637.026.524,05**
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	**98.052.859,10**	**103.907.108,93**
Herav:		
Disposisjonsfond	890.173,47	3.434.309,88
Bundne driftsfond	12.464.911,26	11.959.808,92
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	345.736,03	764.127,74
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	5.296.253,48	5.296.253,48
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-4.288.286,00	-4.288.286,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	2.346.305,01	41.127,12
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	-3.146.857,95
Likviditetsreserve	0,00	0,00
Kapitalkonto	80.997.765,85	89.846.625,74
Langsiktig gjeld	**519.144.829,05**	**495.887.986,40**
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	268.191.830,05	242.807.167,40
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	250.952.999,00	253.080.819,00
Kortsiktig gjeld	**36.366.896,89**	**37.231.428,72**
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	34.744.892,78	36.173.545,96
Premieavvik	1.622.004,11	1.057.882,76
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**653.564.585,04**	**637.026.524,05**
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	3.759.732,53	2.250.595,10
Herav:		
Ubrukte lånemidler	3.759.732,53	2.250.595,10
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	-3.759.732,53	-2.250.595,10

Note 1 Endring i arbeidskapital (F § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2012	31.12.2011	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 57 159 736	kr 53 520 521	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 36 366 897	kr 37 231 429	
Arbeidskapital	**kr 20 792 839**	**kr 16 289 092**	**kr 4 503 747**

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 239 795 814	
Inntekter investeringsregnskap	kr 2 488 014	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 10 271 097	
Sum anskaffelse av midler	**kr 252 554 925**	**kr 252 554 925**
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 219 818 387	
Utgifter investeringsregnskap	kr 5 040 883	
Utbetalinger ved eksterne	kr 24 701 046	
Sum anvendelse av midler	**kr 249 560 316**	**kr 249 560 316**
Anskaffelse - anvendelse av midler		**kr 2 994 609**
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)		kr 1 509 137
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		**kr 4 503 747**
Endring arbeidskapital i balansen		**kr 4 503 747**
Differanse (forklares nedenfor)		**kr (0)**

Note 2 Pensjon

Årets netto pensjonskostnad (F § 13-1 bokstav C)	2012	KLP	SPK	2011 (sum KLP og SPK)
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	13 163 708	10 751 363	2 412 345	13 257 207
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	11 344 747	9 660 810	1 683 937	10 257 511
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 208 070	-8 880 356	-1 327 714	-9 360 278
Avregning tidlegere år	24 676	0	24 676	22 307
Administrasjonskostnader	708 645	648 965	59 680	690 495
Netto pensjonskostnad (inkl.adm.)	15 033 706	12 180 782	2 852 924	14 867 242
Årets pensjonspremie til betaling	20 083 168	17 822 438	2 260 730	15 432 129
Årets premieavvik	5 049 462	5 641 656	-592 194	564 887

Balanse 31.12.2012 (F § 13-1 bokstav E)	Pensjons-poster	Arbeids-giveravgift	KLP Pensjons-poster	KLP Arbeids-giveravgift	SPK Pensjons-poster	SPK Arbeids-giveravgift	2011 Pensjons-poster	2011 Arbeids-giveravgift
Brutto påløpt forpliktelse	262 135 979		220 618 863		41 517 116		237 448 828	
Pensjonsmidler	205 005 300		175 201 510		29 803 790		186 898 456	
Netto pensjonsforpliktelse	57 130 679	6 055 852	45 417 353	4 814 239	11 713 326	1 241 613	50 550 372	5 358 339
Årets premieavvik	5 049 462	535 243	5 641 656	598 016	-592 194	-62 773	564 887	59 878
Premieavvik tidligere år (2002 - 2011)	8 614 693	903 844	9 575 526	1 000 894	-960 833	-97 050	8 796 574	922 184
Korrigert premieavik 2012	-803 256	-84 206	-885 916	-92 391	82 660	8 185	-746 767	-78 218
Akkumulert premieavvik	12 860 899	1 354 881	14 331 266	1 506 519	-1 470 366	-151 638	8 614 694	903 844

→

Estimatavvik	Pensjons-midlar	Pensjons-forpliktelsar	Netto	KLP Pensjons-midlar	KLP Pensjons-forpliktelsar	SPK Pensjons-midlar	SPK Pensjons-forpliktelsar	2011 Pensjons-midlar	2011 Pensjons-forpliktelsar	2011 Netto
Estimert 31.12. i fjor	186 898 457	237 448 828	50 550 371	157 965 601	198 421 786	28 932 856	39 027 042	164 768 816	209 929 703	45 160 887
Ny beregning 01.01. i år	182 875 895	245 080 711	62 204 816	156 600 869	207 659 878	26 275 026	37 420 833	169 113 445	220 251 011	51 137 566
Årets estimatavvik (01.01.)	-4 022 562	7 631 883	11 654 445	-1 364 732	9 238 092	-2 657 830	-1 606 209	4 344 629	10 321 308	5 976 679
Akkumulert avvik fra tidlegare år	-	-	-	-	-	-	-	-18 049 746	12 117 006	30 166 752
Korrigert siste år i år	4 022 562	-7 631 883	-11 654 445	1 364 732	-9 238 092	2 657 830	1 606 209	13 705 117	-22 438 314	-36 143 431
Akkumulert estimatavvik 31.12.2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Beregningsforutsetninger (Fra KLP og SPK) 31.12.2012

	KLP	SPK
Forventet avskastning på pensjonsmidler (F § 13-5 bokstav F)	5,50 %	4,85 %
Diskonteringsrente (F § 13-5 bokstav E)	4,50 %	4,50 %
Forventet årlig lønnsvekst (F § 13-5 bokstav B)	3,16%	3,16 %
Forventet årlig G- og pensjonsreg. (F § 13-5 bokstav C og D)	3,16 %	3,16 %
Forholdstall frå KRD	2012:1,30	2011:1,50

Forutsetninger for turn-over (F § 13-5 bokstav G) :

Sjukepleiere og Tillitsvalgte

Alder i år	< 20	20-23	24-25	26-30	31-45	46-50	>50	
Turn-over	20 %	8 %	6 %	6 %	4 %	1 %	0 %	KLP
fradrag pr år				0,4 %	0,2 %	0,1 %		KLP

Fellseordningen

Alder i år	< 20	20-23	24-29	30-39	40-50	51-55	>55	
Turn-over	20 %	15 %	10 %	7,50 %	5 %	2 %	0 %	KLP

Lærere

Alder i år	Inntil fylte 50 år	Over 50 år	
Turn-over	3% årlig	0% årlig	SPK

Uttak av AFP i år:
Alder over 62 år
KLP

Sjukepleiarar	33%
Fellesordning 65 år	33%
Fellesordning 70 år	45%
SPK	
Lærarar	50%

83

Note 3 Kommunens garantiansvar (F § 5 nr 3)

Lærdal kommune har garantert for lån frå Alarmsentralen i Sogn og Fjordane til Kommunekreditt. Rest garantibeløpet er kr 1.000.
Lærdal kommune har garantert for lån til Lærdal Idrettslag - kunstgrasbane som pr 31.12.12 hadde ei restgjeld på kr 696.163

Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf kommuneloven §§ 11 og 27 (F § 5 nr 4)

Lærdal kommune hadde pr 31.12 ingen fordringer eller gjeld til kommunale foretak.

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie (F § 5 nr 5)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.11	Balanseført verdi 31.12.12
Lærdal Energi	43,40 %	kr 21 500 000	kr 6 722 494	kr 8 646 362
Sogndal Kulturhus			kr 10 000	kr 10 000
BB - Rasten			kr 300 000	kr 300 000
Norsk Villakssenter reiseliv	21,87 %		kr 175 000	kr 175 000
Lærdal Næringsutvikling	65,93 %		kr -	kr 300 000
SF revisjon (eigenkapital)			kr 60 000	kr 60 000
KLP (eigenkapitalinnskot)	46,85 %		kr 3 672 030	kr 4 096 156
Sum		**kr 21 500 000**	**kr 10 939 524**	**kr 13 587 518**

Note 6 Bruk og avsetning av fond (F § 5 nr 6)

Samla fondsstatus	**2012**	**2011**
Samla beholdning fond pr 1.1	kr 16 158 247	kr 22 729 315
Bruk av fonda	kr 11 095 874	kr 17 223 040
Avsetning til fonda	kr 8 638 449	kr 10 651 972
Samla beholdning fond pr 31.12	kr 13 700 821	kr 16 158 247

Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01.	kr 3 434 310	kr 12 314 738
Bruk av fondet i driftsregnskapet	kr 3 248 417	kr 5 331 560
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	kr -	kr 3 548 868
Avsetninger til fondet	kr 704 281	kr -
Beholdning 31.12.	kr 890 173	kr 3 434 310
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01.	kr 11 959 809	kr 9 355 198
Bruk av fonda i driftsregnskapet	kr 7 129 066	kr 6 152 361
Bruk av fonda i investeringsrekneskapen	kr 300 000	kr 1 895 000
Avsetninger til fonda	kr 7 934 168	kr 10 651 972
Beholdning 31.12.	kr 12 464 911	kr 11 959 809
Ubundne investeringsfond		
Beholdning 01.01.	kr -	kr -
Bruk av fonda	kr -	kr -
Avsetning til fonda	kr -	kr -
Beholdning 31.12.	kr -	kr -
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01.	kr 764 128	kr 1 059 379
Bruk av fonda	kr 418 392	kr 295 251
Avsetning til fonda	kr -	
Beholdning 31.12.	kr 345 736	kr 764 128

Note 7 Kapitalkonto (F § 5 nr 7)

	DEBET		KREDIT
		Saldo 1.1.2012 (kapitalkonto)	89 846 626
Debetpostar i året:		**Kreditposter i året:**	
Sal av fast eigedom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidlar	592 445	Aktivering fast eigedom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	5 040 884
Avskriving: Eigedom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	12 984 569	Gevinst ved sal av anleggsmiddel	
Nedskriving			
Sal aksjer/andeler		Kjøp av aksjar/andelar	2 647 994
Tap ved sal av aksjar		Gevinst ved sal av aksjar	
Mottekne avdrag på utlån - drift	208 177	Utlån - driftsrekneskapen	88 626
Mottekne avdrag på utlån - investering	420 310	Utlån - investeringsrekneskapen	1 220 000
Avskriving på utlån		Avdrag på eksterne lån	12 263 550
Bruk av lånemidlar	8 626 593		
Endring pensjonsforpliktelsar (auke)	25 384 664		
		Endring pensjonsmidlar (auke)	18 106 843
Balanse 31.12.2012 (kapitalkonto)	80 997 766		
	129 214 523		129 214 523

Alf Olsen jr
Rådmann

Reidar Johnsen
økonomileiar

Note 8 Avsetning/bruk av nærings og konsesjonsavgiftsfondet

	2012	2011
IB 01.01.	**2 512 313**	**3 013 581**
Inntekter		
Renteinntekter bank	6 271	95 477
Konsesjonsavgift	6 210 239	6 210 238
Innbetalt renter på utlån	34 560	49 216
Innbetalt avdrag på utlån	152 597	576 679
Sum inntekter	**6 403 667**	**6 931 610**
Utgifter		
Bruk til investeringar		1 895 000
Næringsføremål i drift (tilskot, løn, m.m.) (funksjon 32501)	4 082 000	3 076 000
Reiseliv (funksjon 32500)	823 315	2 203 000
Diverse i drift		58 878
Veterinær	200 000	200 000
Avsett til kulturarrangement	500 000	
Aksjekjøp Lærdal Næringsutvikling	300 000	
Sum utgifter	**5 905 315**	**7 432 878**
UB 31.12.	**3 010 664**	**2 512 313**

Pr 31.12. hadde vi følgjande utlån frå konsesjonsavgiftsfondet:

	2012	2011
Sum utlån næringskundar	641 267	793 864
Utlån Sogn og Fjordane Fylkeskommune	2 000 000	2 000 000
Sum utlån frå næringsfondet	**2 641 267**	**2 793 864**

Renter og avdrag som blir innbetalt gjennom året på desse låna blir tilført konsesjonsavgiftsfondet.

Note 9 Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbilar, tekniske anlegg, parkplassar	Boligar, skular, vegar, idrettsanlegg, ledningsnett	Adm.bygg, sjukeheimar mv.	Tomter og næringsareal	SUM
Anskaffelses kost 01.01.12	5 269	11 805	35 018	211 202	185 628	27 200	476 122
Årets tilgang	1 664	612	1 410	982	130	245	5 043
Årets avgang	0	0	0	0	0	-592	-592
Anskaffelse skost 31.12.	6 933	12 417	36 428	212 184	185 758	26 853	480 573
Akk avskrivninger pr 1.1	2 010	3 973	14 448	48 187	32 786	0	101 404
Årets avskrivninger	1 054	1 181	1 754	5 283	3 713	0	12 985
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.	3 064	5 154	16 202	53 470	36 499	1 086	115 475
Bokført verdi pr. 31.12.	3 869	7 263	20 226	158 714	149 259	25 767	365 098
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivnings plan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		
Balansekto	22499005	22499001 22499004	22499003 22799009 22799013 22799011 22799014	22799001 22799002 22799003 22799010	22799004 22799005 22799006 22799007 22799008	22799012	

INVESTERINGAR LÆRDAL SISTE 8 ÅRA:

2004	20 238 288
2005	23 956 787
2006	39 356 325
2007	10 323 952
2008	35 091 476
2009	50 128 564
2010	57 990 682
2011	57 785 054
2012	5 040 884

Note 10 Langsiktig gjeld og avdrag

Sum langsiktig gjeld 1.1 x avskriving i året	241 350 406 x 12 984 569		
Avskrivbare anleggsmiddel	347 521 354	= min. avdrag	9 017 665
Betalte avdrag på eigne lån i 2012			11 460 104

Lån til eigne investeringar:	Årstal for låneopptak	31.12.2011	31.12.2012
Konto: 24819505 HUSBANKEN 13964341 5	1990	924 000	813 000
Konto: 24819507 HUSBANKEN 13964587 3	1991	115 484	35 684
Konto: 24831003 KOMMUNALBANK, NR. 20021036	2002	7 428 520	7 142 800
Konto: 24831004 KOMMUNALBANK, NR. 20010308/0	2001	31 803 200	30 505 060
Konto: 24831006 KOMMUNEKREDITT, LÅNNR. 10142	2005	27 685 718	26 714 290
Konto: 24831007 KOMMUNEKREDITT 10228	2005	12 262 864	11 840 008
Konto: 24831008 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 200603	2006	7 934 600	7 670 120
Konto: 24831009 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 200603	2007	8 571 400	8 285 680
Konto: 24831010 KOMMUNALBANKEN LÅN NR 200707	2007	8 666 640	8 333 300
Konto: 24831011 KLP NR 030 412031	2008	25 500 000	24 000 000
Konto: 24831012 LÅN KLP NR 50016	2009	13 500 000	12 750 000
Konto: 24831013 LÅN KLP NR 50017	2009	13 728 600	12 965 900
Konto: 24831014 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 2010024	2010	23 125 000	21 875 000
Konto: 24831015 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 2010025	2010	22 591 260	21 370 100
Konto: 24831016 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 2011027	2011	37 513 120	35 589 360
Konto: 24831017 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 20120448	2012	-	10 135 730
Sum lånegjeld til eigne investeringar pr 31.12		**241 350 406**	**240 026 032**
Av dette ubrukte lånemidlar		**-**	**2 729 138**
Netto brukte lånemidlar pr 31.12 til eigne investeringar		**241 350 406**	**237 296 894**

Formidlingslån:	Årstal for låneopptak	31.12.2011	31.12.2012
Konto: 24819010 HUSBANKEN 135473205	2003	1 227 258	1 136 350
Konto: 24819012 HUSBANKEN 13550255 7	2004	1 318 166	1 227 258
Konto: 24819060 HUSBANK 13502448 7	1993	249 000	54 000
Konto: 24819068 HUSBANK 135217818	1998	364 099	337 524
Konto: 24819070 HUSBANK 13526739 1	1999	419 976	375 768
Konto: 24819076 HUSBANKEN 13551898	2005	1 409 074	1 318 166
Konto: 24819511 HUSBANKEN 13553539 1	2006	749 992	704 536
Konto: 24819512 HUSBANKEN 13554995 4	2007	795 448	749 992
Konto: 24819077 HUSBANKEN 13551898	2009	3 707 765	3 578 646
Konto: 24819078 HUSBANKEN 13559292	2011	1 489 635	1 444 727
Sum lånegjeld formidlingslån pr 31.12		**11 730 413**	**10 926 987**
Av dette ubrukte lånemidlar		**2 250 595**	**1 030 595**
Netto brukte lånemidlar formidlingslån pr 31.12		**9 479 818**	**9 896 372**
Totale lån pr 31.12		**253 080 819**	**250 952 999**
Av dette ubrukte lånemidlar		**2 250 595**	**3 759 733**
Netto brukte lånemidlar pr 31.12		**250 830 224**	**247 193 266**

Låna til eigne investeringar er fordelt sånn med omsyn til rentevilkår:

Fast rente:	Lånesaldo 31.12	Rentesats	Bunde til
24831010 Kommunalbanken	8 666 640	5,37 %	30.12.2013
24831011 KLP	25 500 000	5,60 %	06.10.2013
24831013 LÅN KLP NR 50017	13 728 600	4,30 %	09.10.2014
24831014 Kommunalbanken	23 125 000	3,66 %	15.05.2015
Sum fast rente	**71 020 240**		
Flytande rente (resten av låna)	**166 276 654**	**ca 3 %**	**Gj. Snitt**

Alle formidlingslåna ligg no med flytande rente

Note 11

VATN OG AVLAUPSREKNESKAP 2012 - 2011 - 2010

VATN	**2012**	**2011**	**2010**
Inntekter			
Kommunale årsgebyr	2 289 189	2 107 701	2 012 191
Tilknytingsgebyr	41 818	175 050	38 900
Sum inntekter	2 331 007	2 282 751	2 051 091
Direkte kostnader			
Driftskostnader produksjon	751 884	872 591	825 861
Driftskostnader distribusjon	427 356	417 194	462 038
Indirekte kostnader			
Administrasjon, rekneskap	50 000	50 000	50 000
Administrasjon teknisk drift	280 971	128 608	175 000
Tekniske vakter	305 000	305 000	300 000
Kapitalkostnader			
Avskrivingar teknisk anlegg	414 458	404 987	456 384
Kalkulatorisk rente	126 704	198 455	236 588
Sum kostnader	2 356 373	2 376 835	2 505 871
Resultat	(25 366)	(94 084)	(454 780)
Bruk av sjølvkostfond	(25 366)	(94 084)	(454 780)
Avsett til fond			
Avsett renter bank for fondet	2 302	4 835	14 168
Sum netto bruk av fondet	(23 064)	(89 249)	(440 612)
Sjølvkostfond vatn pr 31.12	83 959	107 023	196 272

AVLØP	**2012**	**2011**	**2010**
Inntekter			
Kommunale årsgebyr	2 160 269	2 022 985	1 923 006
Tilknytingsgebyr	30 960	144 000	14 400
Sum inntekter	2 191 229	2 166 985	1 937 406
Direkte kostnader			
Driftskostnader rensing	256 842	300 242	429 927
Driftskostnader nett	865 170	1 083 302	912 644
Indirekte kostnader			
Administrasjon, rekneskap	50 000	50 000	50 000
Administrasjon teknisk drift	284 079	128 608	175 000
Tekniske vakter	305 000	305 000	300 000
Kapitalkostnader			
Avskrivingar teknisk anlegg	181 361	216 407	333 297
Kalkulatorisk rente	44 322	79 422	115 792
Sum kostnader	1 986 774	2 162 981	2 316 660
Resultat	204 455	4 004	(379 254)
Avsett til fond	204 455	4 004	
Bruk av sjølvkostfond			(379 254)
Avsett renter bank til fondet	23 026	24 727	31 797
Sum netto avsett til fondet	227 481	28 731	(347 457)
Sjølvkostfond avløp pr 31.12	1 017 386	789 905	761 174

Note 12 Ytingar til leiande personar og revisor

Ytingar til leiande personar		2011		2012
Rådmann	kr	732 384	kr	769 003
Ordførar	kr	600 720	kr	622 104

(Dei nye årslønene gjeld frå 1.5)

Godtgjersle til revisor
SF revisjon: 426.480 (finansiell revisjon kr 120.298, attestasjonar 120.298 og overordna analyse kr 50.000)

Note 13 Spesifikasjon av lønsutgifter:

Få få eit totalt inntrykk av lønsutgiftene må ein også ta med refusjonar på sjukeløn og svangerskap
Desse refusjonane går inn som inntekt under "overføringar med krav til motyteise" i rekneskapen på side 7

	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011
Lønsutgifter	120 272 132	113 364 010	116 230 067
Sosiale utgifter	27 507 200	28 931 000	27 204 470
Refusjonar løn	(7 849 721)	(313 000)	(6 086 124)
Netto lønsutgifter	139 929 610	141 982 010	137 348 413

Note 14 - forklaring til ein del av postane "økonomisk oversikt drift"

Brukarbetalingar:	2012	Budsjett	2011
Barnehage	2 479 169	2 530 000	2 581 890
SFO	808 185	792 000	844 862
Musikk og kulturskule	200 150	380 000	212 800
Lærdal Helsesenter	433 809	400 000	405 140
Lærdal Alders og sjukeheim	5 630 501	5 150 000	5 892 816
Heimetenester	430 223	420 000	448 344
Fysioterapi	92 971	50 000	58 418
Anna	9 131	10 000	9 867
	10 084 139	**9 732 000**	**10 454 137**

Andre sals og leigeinntekter:

	2012	Budsjett	2011
Avgifter teknisk (vatn, kloakk, bygg)	5 071 989	5 973 000	5 076 817
Husleigeinntekter	3 657 935	3 697 000	2 670 382
Sal av varer og tenester	4 706 015	4 759 000	4 469 942
Billettinntekter	194 384	995 000	187 797
Avgift og fallrettar	199 050	200 000	199 052
	13 829 373	**15 624 000**	**12 603 990**

Overføringar med krav til motytelse:

	2012	Budsjett	2011
Statstilskot	11 368 479	8 328 000	13 708 547
Refusjonar frå staten	5 842 681	8 535 000	3 800 418
Refusjon sjukeløn	5 941 652	-	4 473 558
Refusjon svangerskap	1 908 069	313 000	1 612 567
Momskompensasjon	6 448 896	600 000	13 539 539
Refusjonar frå fylket	1 581 876	1 247 000	1 199 389
Refusjonar andre kommunar	3 642 766	2 635 000	2 455 250
Refusjonar frå private	2 505 607	1 943 000	2 400 031
	39 240 026	**23 601 000**	**43 189 299**

Andre overføringar:	2012	Budsjett	2011
Sal av kraft	24 504 172	23 000 000	22 671 407
Diverse overføringar	332 979	290 000	1 076 095
	24 837 151	**23 290 000**	**23 747 502**

Note 15 - Rekneskapsprinsipp

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Note 16 - Organisering

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, med unntak av renovasjonsordninga der dette blir drive gjennom det interkommunale selskapet Simas.

Note 17 - Samla ekstern gjeldsforpliktìng.

Lærdal Kommune står med ein eigarandel på 6,81 % i Simas. Det vil seie at Lærdal Kommune heftar for 6,81 % av Simas IKS sine samla gjeldsforpliktingar. Jfr lov om interkommunale selskap §3.
Kommunen sin del av Simas IKS si totale gjeld på 31.12.12 vil ut frå dette utgjere kr 3.262.885 av dette er kr 1.949.660 andel av langsiktig gjeld.

Note 18 Investeringsprosjekt

Vi viser til skjema 2 B på side 8
Opparbeiding av næringsareal Håbakken er vidareført i budsjettet for 2013 med 5 millionar til vatn og avløp og 1,5 millionar til opparbeiding elles.
Dei andre investeringsprosjekta i 2012 er avslutta.

Note 19 - Sal av konsesjonskraft

	Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2011	Budsjett 2011	Rekneskap 2010
Kjøp av kraft	6830329	5000000	5 704 752	5 000 000	5 921 338
Sal av kraft	24504172	23000000	22 671 407	22 000 000	20 325 309
Netto	17 673 843	18 000 000	16 966 655	17 000 000	14 403 971

Note 20 - Tap på krav

1. Utestående krav er gjennomgått og vi har ført kr 354.316 som tap i rekneskapen i 2012.
Ein del av desse krava blir prøvd å få inn gjennom Lindorff, men utsiktene er små til å få noko vesentleg av det inn.

Note 21 - Ressurskrevande brukarar

Lærdal kommune har hatt ein stor auke i såkalla ressurskrevande brukarar. Vi får tilskot frå staten til desse brukarane, men ein stor del vert belasta kommunen sitt driftsbudsjett.

Utviklinga frå 2010 til 2012:

År	Samla kostnad	Tilskot	Netto kostnad for kommunen
2010	16 398 000	6 979 000	9 419 000
2011	19 779 000	8 173 000	11 606 000
2012	23 128 000	10 702 000	12 426 000

Dette er kostnader kun knytt til personalressursar til brukaren. Kostnader til utstyr, hus og administrasjon vil kome utanom og er ikkje tilskotsberettiga.

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 9/2013 Oppfølging av skriv til kontrollutvalet om ugildskap i plansaker

Sakshandsamar	**Møtedato**	**Saknr**
Richard Nesheim	10.04.2013	09/2013

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Kontrollutvalet viser til skriv frå Arne Sanden der Sanden ber om at kontrollutvalet vurderer spørsmål knytt til gildskap i to saker. Utgangspunktet til Arne Sanden er at sakene er prinsipielt like og difor bør få same konklusjon i høve til gildskap.

Innleiingsvis vil kontrollutvalet presisere at utvalet ikkje er eit organ for å avgjere ugildskap.

Etter forvaltningslova § 8 er det opp til tenestemannen sjølv (tilsette i kommunen) å avgjere om vedkomande er ugild. Tenestemannen er såleis pliktig til å gjere ei sjølvstendig eigen vurdering. For folkevalte er det opp til det folkevalte organet å avgjere om ein folkevalt er gild eller ugild.

Kontrollutvalet vil likevel gje si vurdering av saka.

Etter kontrollutvalet si vurdering er sakene ikkje prinsipielt like. Den eine saka gjeld vurdering av ugildskap for ein sakshandsamar i kommunen, medan den andre saka gjeld vurdering av ugildskap for ein folkevalt. Det er ein vesentleg skilnad på dette. Etter kontrollutvalet si vurdering er det og skilnad på dei underliggande sakene.

Kontrollutvalet konstaterer at spørsmålet om ugildskap i begge sakene er handsama i samsvar med regelverket i forvaltningslova § 8.

Når det gjeld spørsmålet om tettstadutviklingsgruppa si rolle i saka vil kontrollutvalet peike på at det kan vere uheldig å delegere delar av saksførebuinga for ei plansak til ei gruppe som er oppnemnd, direkte og indirekte, av kommunestyret. Ei slik organisering krev at det er klåre liner og klåre avgrensingar av ansvarsforhold i høve til saksførebuing og i høve til planutvalet sitt ansvar. Kontrollutvalet er gjort kjent med at det er plankonsulenten og innleigd ingeniørkontor som har utarbeidd detaljplanen for Øyragata og at tettstadutviklingsgruppa har fungert som ei referanse/brukargruppe. Vedtaket i planutvalet i 2009 ved oppstarten av planprosessen gav ansvaret for utarbeiding av planen til mellom anna tettstadutviklingsgruppa. For å ikkje skape uklåre liner er det kontrollutvalet si oppfatning at dette vedtaket burde ha presisert at tettstadutviklingsgruppa si rolle skulle vere som ei referanse/brukargruppe.

Kontrollutvalet er kjent med at det i sist vedtekne organisering av "Arbeidsgruppa for Gamle Lærdalsøyri" er presisert at gruppa skal vere høyringsinstans i plansaker som gjeld verneområdet.

VEDLEGG

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	10.02.13	Arne Sanden	Likskap for lova - prinsipielt like saker, men ulike konklusjonar
2	04.09.12		Utdrag av møtebok frå møte i formannskapet 04.09.12
3	18.10.12		Møtebok sak 87/12 i kommunestyret
4	14.01.11	Fretland Eigedom/Fretland Bygg	Fråsegn til utlagd detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso
5			Plankart detaljplan Øyragata

Vedlagt til slutt i dette dokumentet ligg utdrag frå KRD sin rettleiar om habilitet.

Bakgrunn

Lovgrunnlaget
Etter forvaltningslova § 6 skal ein offentleg tenestemann seie seg ugild når vedkomande er part i saka, eller når andre særskilte forhold ligg føre som kan svekke tilliten til at vedkomande er "upartisk". Det skal då leggast vekt på om avgjerda i saka kan innebere ein særleg fordel, tap eller ulempe for tenestemannen sjølv, eller nokon han har nær personleg tilknyting til.

Etter forvaltningslova § 8 skal tenestemannen gjere vurderinga sjølv og er pliktig til å melde seg ugild når vilkåra i § 6 er til stades. Det er likevel skilnad på ein tilsett tenestemann, og ein folkevalt. For den folkevalte er det det folkevalte organet som skal ta avgjerda om den enkelte medlemen i det folkevalte organet er ugild.

Sakene som kontrollutvalet er bedt om å vurdere:
Vi viser til vedlegg nummer 1, skrivet frå Arne Sanden.
I skrivet kjem det fram at plankonsulenten i kommunen, Monika Lysne, som nabo, sa seg ugild i høve til å delta i arbeidet med reguleringsplan knytt til eventuell ny miljøstasjon på Bergo. Dette er ei vurdering som plankonsulenten sjølv har gjort. Ho var ikkje direkte part i saka, men har då gjort ei vurdering om at andre forhold kunne tilseie at ho ikkje var "upartisk"

Den andre saka gjeld representanten Jan Olav Fretland si deltaking ved kommunestyret si handsaming av sak 87/2012 Detaljplan for Øyragata, Esso – Lindstrøm – vedtak av delar av plan.

Jan Olav Fretland er medeigar i Fretland Bygg. Fretland Bygg AS har levert fråsegn til utlagt detaljplan der dei ber om drøftingar knytt til den delen av planen som gjeld Gamle Holdeplassen. Sjå vedlegg 4. Fretland Bygg AS er ikkje nabo til det arealet som vart omfatta av vedtaket om detaljplan i formannskap og kommunestyre.

Saksgang i formannskap og kommunestyre:
Saka vart fremja i formannskapet i september 2012 og i kommunestyret i oktober 2012.

Rådmannen si tilråding lydde slik (vår utheving):
Kommunestyret vedtek Detaljplan for Øyragata, Esso- Lindstrøm hotell i medhald av Plan og bygningslova §§ 12-3 og 12-12. ***Vedtaket gjeld den delen av planen som er mellom Kulturbanken –Lindstrøm hotell, dvs. G1, GT1 og T3. Resten av planen vert i denne omgang ikkje vedteken.***

Den delen av planen som var oppe til vedtak omfatta ikkje det arealet som Fretland Bygg AS har merknader til i planutkastet. Sjå vedlegg 5. Fretland Bygg AS sitt areal grensar heller ikkje til det arealet som rådmannen innstilte på å gjere vedtak om.

Saka var fyrst til handsaming i formannskapet 04.09.12. Jan Olav Fretland er medlem i formannskapet men hadde forfall og deltok ikkje ved handsaminga av saka. Sjå vedlegg 3, møtebok frå formannskapet.

Innstillinga til rådmannen vart samrøystes vedteke i formannskapet.

I kommunestyret 18.10.12 tok Jan Olav Fretland opp spørsmålet om han var ugild ved handsaminga av saka. Kommunestyret meinte at Fretland ikkje var ugild og han deltok ved handsaminga av saka. Innstillinga frå rådmann og formannskap vart vedteken mot 2 røyster. Sjå vedlegg 4, møtebok frå kommunestyret.

Vurdering:
Spørsmål om gildskap er ofte vanskelege og medfører i mange tilfelle ei stor grad av skjønsvurdering.

Arne Sanden meiner at desse sakene prinsipielt er like og at Jan Olav Fretland skulle vore ugild i saka kring detaljplan på Øyragata når Monika Lysne var det i saka kring plan for miljøstasjon. Etter vår vurdering var sakene ulike. I saka om miljøstasjon i Bergo har naboane klaga på grunn av ulemper ein miljøstasjon vil medføre for naboeigedomane. I saka om del av reguleringsplan for Øyagata var det slik vi har fått opplyst ikkje vesentlege konfliktar rundt den delen av planen som rådmannen hadde innstilt å gjere vedtak på.

Sanden skriv i sitt brev at politikarane skulle ta stilling til heile planutkastet. Dette hadde sjølvsagt vore ynskjeleg, men etter det vi har fått opplyst er det ikkje noko krav. Plankonsulenten opplyser at etter Plan og bygningslova er det mogeleg å ta delar av planen ut av vedtaket. Det er derimot ikkje mogeleg å ta inn nye element i planen utan nytt offentleg ettersyn.

Sjølv om det ikkje var vesentlege konfliktar rundt den delen av planen som vart vedteken i formannskapet og kommunestyret, så tok representanten Fretland opp spørsmålet om han var ugild. Kommunestyret meinte Fretland ikkje var ugild. Spørsmålet om gildskap vart såleis handsama i samsvar med regelverket i forvaltningslova § 8.

Så er det sjølvsagt slik at dersom det hadde vore heile planen som skulle handsamast, og ikkje berre ein del av den, kunne konklusjonen til kommunestyret ha blitt ein annan i høve til spørsmålet om ugildskap.

Når det gjeld spørsmålet om tettstadutviklingsgruppa si rolle i saka, så er denne gruppa ikkje eit folkevalt organ og denne gruppa har ikkje mynde til å ta avgjerder i saka. Slik avgjerdsmynde ligg til formannskapet som planutval og kommunestyret. Vi har fått opplyst

frå rådmann at framlegget til plan frå tettstadutviklingsgruppa var oppe som drøftingsak i planutvalet og at planutvalet etter drøftinga sendte saka tilbake til tettstadutviklingsgruppa, der ordføraren er leiar. Dette går ikkje fram av møteboka og det er såleis rett at det ikkje føreligg noko skriftleg vedtak om dette.

Vi viser til vedlegg 2 (møteboka frå formannskapet). Frå saksutgreiinga kjem det fram av planutvalet i 2009 vedtok at detaljplanen skulle utarbeidast av tettstadutviklingsgruppa og ein representant for fagrådet for Gamle Lærdalsøyri. Gruppa fekk fullmakt til å engasjere landskapsarkitekt og engasjerte Fasit Ingeniørtenester til å utarbeide detaljplanen.

Vedtaket i 2009 verkar noko uklårt i høve til sakshandsamingsprosessen. Vi har i samtale med plankonsulent Monika Lysne fått stadfesta at det er ho som har vore sakshandsamar og at tettstadutviklingsgruppa si rolle har vore å fungere som ei referansegruppe og ein pådrivar for å få framdrift i prosessen.

For å få klare linjer og klare ansvarsforhold er det viktig at slike grupper vert handsama som ei referansegruppe/brukargruppe i høve til planarbeid. Sekretariatet har fått opplyst at det er slik det har vore praktisert, men dette kom ikkje fram av vedtaket i 2009.

I den grad slike grupper vert gitt i oppdrag å ivareta offentlege oppgåver i eit område bør ein vere varsam med å oppnemne personar som er interessentar i området som medlem av gruppa.

Vedlegg: utdrag frå KRD sin rettleiar om habilitet

Avgjørelse av habilitetsspørsmål – § 8

I avgjørelsen av habilitetssaker i kommunen, må det skilles mellom tilfeller der den det gjelder er ansatt i eller utfører tjeneste for kommunen (vedkommende er altså «tjenestemann»), eller om vedkommende er et folkevalgt medlem av et kollegialt organ.

6.1 Tjenestemenn treffer i utgangspunktet avgjørelse om egen habilitet

For *tjenestemenn* følger det av § 8 første ledd at vedkommende selv avgjør om hun eller han er inhabil. Det er gjerne tjenestemannen selv som best kjenner til hvilken tilknytning hun eller han har til saken. Tjenestemannen har altså plikt til av eget initiativ å ta stilling til og eventuelt trekke konsekvensene av sin inhabilitet. Hvis tjenestemannen finner grunn til det, kan han overlate avgjørelsen til sin nærmeste overordnede. Og tjenestemannen «*skal ... forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse*» dersom en part i saken krever det og dette kan gjøres uten «*vesentlig tidsspille*», jf. § 8 første ledd annet punktum. Saken skal haste svært mye for at det ikke skal være tid til å få spørsmålet avgjort av en overordnet.....

6.2 Folkevalgtes habilitet avgjøres av det kollegiale organet

I *kollegiale organer* er det organet selv som avgjør om det enkelte medlemmet er habilt eller inhabilt, jf. § 8 annet ledd. Beslutningen kan ikke delegeres. Det medlemmet habilitetsspørsmålet gjelder kan gi uttrykk for sin oppfatning av spørsmålet og må også kunne uttale seg i saken som part eller liknende. Utover dette kan ikke medlemmet delta i avgjørelsen, verken i drøftingen av eller avstemningen i saken.

Medlemmer av kollegiale organer har plikt til å *vurdere sin egen habilitet*, og skal i god tid før møtet melde fra om forhold som har betydning for egen habilitet. Dette er nødvendig for at det skal være tid til å innkalle varamedlem som stedfortreder, jf. § 8 tredje ledd. Varamannen bør «innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad». Oppstår det spørsmål om flere medlemmers habilitet i samme sak, skal de alle avstå fra å delta i habilitetsavgjørelsene. Dette gjelder både for sin egen og andres habilitet og selv om grunnlaget for inhabilitetsproblematikken er helt forskjellig for de respektive enkeltmedlemmene. En forutsetning er imidlertid at organet er vedtaksført. Dersom det i en sak er så mange inhabile medlemmer at det kollegiale organet ikke er vedtaksført, og det ikke er kalt inn varamedlemmer, er det lagt til grunn at samtlige medlemmer likevel skal delta i avgjørelsen av medlemmenes habilitet

Sak 9
Vedlegg 1

LIKSKAP FOR LOVA

Prinsipielt like saker, men ulike konklusjonar

Eg oppmodar kontrollutvalet om å sjå nærare på og avklare høve til ugildskap i behandlinga av to ulike, men likevel prinsipielt like saker i kommunen dei siste åra. Den eine saka er detaljplanen for Øyragata, der kommunestyrerepresentantane Avdem og Fretland vart kjend gilde i saka, trass i at dei to representerar verksemdene Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS, som kom med sterke merknader til planinnhaldet. I uttalen skriv dei at delar av innhaldet i planen kan true verksemda Fretland Bygg AS sin vidare eksistens. Fretland og Avdem vart, etter det eg har forstått, kjend gilde av di planen ikkje direkte omfatta arealet til Fretland Bygg AS og at verksemda dermed ikkje kunne oppfattast som part i saka.

Den andre saka er reguleringsplanen for ny avfallsstasjon i Bergo, der naboane la inn ein tilsvarande sterk uttale eller protest mot oppstart av reguleringsplanarbeid. Uttalen var bl.a. underteikna sambuaren til plankonsulent Monika Lysne, som er ein av naboane til det regulerte arealet. Ved behandlinga av saka i FS 6.mai 2010, gjorde plankonsulenten og rådmannen det klart at ho var ugild i saka og at andre i administrasjonen dermed måtte overta saksbehandlinga. Reguleringsplanen for avfallstasjonen omfatta ikkje naboeigedomane, men plankonsulenten vart kjend ugild av di sambuaren, saman med andre naboar hadde varsla sterke merknader/innvendingar til planarbeidet.

Slik eg ser desse sakene, er dei i prinsippet heilt like med omsyn til innhald, naboar som klagar på innhaldet i ein plan/planprosess, utan å vere direkte omfatta av planarealet. I begge sakene meiner naboane at innhaldet i planane vil påverke deira eigedom / verksemd negativt og dei ser seg sjølve som part i saka. Likevel er konklusjonane i høve til ugildskap heilt ulike og det kan ikkje vere rett. I denne samanhengen er det viktig å hugse at forvaltningslova sitt innhald i høve til ugildskap gjeld for både saksbehandlar og dei folkevalde som skal ta avgjerd i ei sak. Var plankonsulent Lysne ugild i saka om planprosessen for ny avfallstasjon i Bergo på grunn av naboskap til det planlagde arealet, må Fretland og Avdem vere ugilde i høve til detaljplanen for Øyragata eller omvendt.

Saka om detaljplan for Øyragata

I samband med dei folkevalde organa si behandling av detaljplanen for Øyragata sist haust, hevda eg at 2 kommunestyrerepresentantar frå SV, Anna Avdem og Jan Olav Fretland var ugilde i behandlinga av saka. Ved kommunestyre si behandling av saka, stilte JO Fretland spørsmål til organet sjølv om han var ugild, noko det folkevalde organet, korrekt etter lova, tok opp til drøfting og avgjerd med det utfallet at Fretland vart kjend gild i saka. Dermed var Avdem og automatisk gild i saka.

Planutvalet (= formannskapet) la den 30.nov 2010 ut detaljplanen for Øyragata til offentleg høyring. Fretland Bygg AS, der Jan Olav Fretland er styreleiar og Fretland Eigedom AS, der Anna Avdem er styremedlem, la inn ein felles merknad til planen, sjå vedlegg, der dei påpeikar store ulemper og problem for verksemda om planen vart vedteken slik den låg føre. Det var spesielt parkeringsplassen på Ulvikmarki og parkanlegget på Holdeplassen som kunne skape vanskar for trafikken av tyngre køyrety inn til verksemda for levering av varer. Gjennom verksemda Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS har styreleiar Fretland og styremedlem Avdem lagt inn merknader til detaljplanen, samstundes har begge to delteke i behandlinga av saka i dei folkevalde organa. Ved behandlinga av saka har dei og dermed måtte ta stilling til sine egne merknader (Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS) til planen.

Detaljplanen omfattar ikkje direkte arealet til Fretland Eigedom AS, men planen grensar opp til verksemda sine eigedomsgrenser. Innhaldet i planen ville likevel, etter Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS si meining, påverke verksemda sin aktivitet svært negativt. Det var grunnlaget for merknaden, med eit sterkt innhald, som dei sende inn i høyringsrunden til planen. Avslutningsvis i merknaden skriv dei:

> **Me understrekar at bedrifta ikkje ønskjer å hindra tiltak som kan gjera Øyri meir attraktiv. *Men det er ikkje godtakande for oss at drifta for 20 arbeidsplassar blir truga. Me ber innstendig om at det blir teke opp drøftingar med Fretland Bygg og Fretland Eigedom for å finna løysingar som er i begge partars interesse.***

Innhaldet i merknaden er slik, etter det eg les, at verksemda Fretland Bygg AS, der JO Fretland er styreleiar, meinte at deira samla aktivitet og driftsgrunnlag vil verte truga om planen vart vedteken slik den låg føre og at 20 arbeidsplassar slik kan gå tapt. Difor ber Fretland Bygg AS om forhandlingar med kommunen kring planen og dette etterlet dermed heller lita tvil om at verksemda ser på seg sjølv som ein part i plansaka.

Saka om reguleringsplan for ny avfallstasjon i Bergo

Etter innspel frå fleire, bl.a. frå Simas, starta Lærdal Kommune ein planprosess med tanke på å finne ein ny lokalitet til miljøstasjonen. Etter at fleire alternativ var vurdert, vart det bestemt at det skulle startast ein reguleringsplanprosess med tanke på ei nærare vurdering av arealet i Bergo, og tilknyting til teknisk drift sitt anlegg, som ein aktuell lokalitet til miljøstasjonen. På oppdrag frå Formannskapet la rådmannen fram ei sak til FS i møte den 6.5 2010 og saka vart behandla i KS same dag. Det vart bestemt i KS å starte ein reguleringsplan prosess.

Til møte i FS i same sak, låg det føre eit skriv frå plankonsulent Monika Lysne, der ho peika på at ho var nabo til det påtenkte arealet og at det allereie ar komne munnlege innspel/protestar frå naboar. Ho konkluderte med at ho var ugild i det vidare arbeidet med saka og fekk støtte frå rådmannen i sitt syn. Formannskapet delte dette synet på ugildskap.

I samband med planen sitt oppstartsvedtak kom det inn ein merknad frå naboane, sjå vedlegg, som vart oppsummert slik av sakshandsamar Lasse Sælthun:

> I brev frå husstandane i Kyrkjeteigen 8,10,12 og 14, som grensar til det aktuelle arealet, er det komme fleire innvendingar mot oppstartsvedtaket:
>
> • Det vert vist til at å plassere ein miljøstasjon i grensa til eit bustadområde i seg sjølv ikkje er ei god løysing. Tre av eigedommane har uteplass vendt mot området.
>
> • Det vert vidare vist til problematikken knytt til støy, lukt og samling av skadedyr og fugl ved eit sit slik anlegg.
>
> • Dei meiner at å plassere ein miljøstasjon tett inntil RV 5, vil vere ein visuell forureining av omådet.
>
> • Det vert vist til at ein miljøstasjon som næraste nabo heilt klart vil redusere verdien av eigedommane deira.

Innspelet eller merknaden var og underteikna av Steinar Walaker, som er sambuar med Monika Lysne og saman bur dei i Kyrkjeteigen 8, som er nær nabo til det planlagde arealet for miljøstasjonen.

På same vis som for detaljplanen for Øyragata sitt forhold til Fretland Bygg AS, meiner naboane til planarealet i Bergo at plasseringa av miljøstasjonen vil gje negative konsekvensar for sine eigedomar. Dei viser blant anna til ein fare for at verdien av deira eigedomar kan verte redusert.

Plankonsulenten og rådmannen nytta truleg følgjande innhald i § 6 av Forvaltningslova (sjå vedlegg) om ugildskap, når ho konkluderte med at ho var ugild:

> **Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til.**

NB: Understrekinga er gjort av underteikna.

Vurderingar i saka.

Eg har ikkje sett eller høyrt innvendingar til plankonsulenten sine slutningar i høve til ugildskap i saka som gjeld utgreiing av Bergo som høveleg stad for ny miljøstasjon. Når sambuaren til plankonsulenten er av dei som protesterar på planane, er det ei normal og lett forståeleg slutning at plankonsulenten vil verte oppfatta til å ha svekka tillitt i høve til upartiskheit i saka. Avgjerda hennar om å tre til side vert oppfatta som rett og ho får full støtte for dette hjå sin eigen overordna.

I saka om detaljplanen for Øyragata leverar dei to verksemdene Fretland Eigedom AS, der Avdem og Fretland var og er styremedlemar og Fretland Bygg AS, der Fretland er styreleiar inn ein felles merknad til planen som må oppfattast som uvanleg sterk. Dei skriv avslutningsvis i merknaden at dei

meiner verksemda og dermed 20 arbeidsplassar kan vere truga om planen vert vedteken og gjennomført. Og dei ber innstendig om at det vert teke opp drøftingar om innhaldet i planen mellom verksemda og kommunen, for å finne løysingar som kan tene deira sak. Gjennom denne merknaden kan det ikkje vere tvil om at verksemdene ser på seg sjølv som part i saka. **Kvifor skulle dei elles be om forhandlingar i forhold til innhaldet i planen?**

Samstundes har merknaden eit særleg sterkt innhald i høve til at dei ser verksemda Fretland Bygg AS sin samla aktivitet som truga, 20 arbeidsplassar kan gå tapt om planen vert gjennomført.

I forhold til Forvaltningslova sin paragraf om ugildskap er det to forhold som må vurderast i saka som gjeld detaljplanen for Øyragata:

1. En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak,

    e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling som er et selskap som er part i saken.

2. Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til.

I høve til punkt 1 vil det vere lett å konkludere med at både Avdem og Fretland vil vere direkte ugilde i saka om Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS vert vurdert til å vere part i saka.

Etter mitt syn, har verksemdene gitt eit klart svar på dette spørsmålet i merknaden som dei har gitt til planen. Det sentrale spørsmålet vil vere :

> **Kvifor skulle verksemdene be <u>innstendig</u> om forhandlingar med kommunen (planeigar) om ikkje dei oppfatta seg sjølve som part i saka ?**

Det står heilt klart for meg, at verksemdene ber om forhandlingar nettopp av di dei ser seg som part i saka og at dei ønskjer andre løysingar enn det planutkastet viser. I saksutgreiinga går det elles fram at plankonsulenten har hatt eige møte med Fretland Bygg AS, med tanke på å drøfte og om mogeleg, ivareta deira interesser i planutkastet. Då er følgjande spørsmål relevant: Kvifor gjennomfører plankonsulenten eige møte med Fretland Bygg AS om planutkastet, om dette er utan betyding for saka? Er det av betyding for saka, må verksemda vurderast til å vere part i saka og Avdem og Fretland vert ugilde.

Når det skal avgjerast om Fretland Bygg AS er part i saka vil det og vere naturleg å stille følgjande spørsmål:

Har innhaldet i planutkastet betyding for drifta eller eksistensen til verksemda Fretland Bygg AS ?

Er svaret på spørsmålet ja, slik det sterke innhaldet i merknaden tilseier, kan det ikkje vere tvil om at Fretland Bygg AS og Fretland Eigedom AS må oppfattast som partar i i saka. Merknaden vert sendt inn frå verksemdene i trua på at det vil påverke dei folkevalde til å endre planutkastet til Fretland Bygg AS sin fordel.

I forhold til punkt 2 er det kjent at JO Fretland har ein eigarpost i verksemda Fretland Bygg AS og at familien eig verksemda Fretland Eigedom AS. Denne verksemda har og eigarskap i Fretland Bygg AS.

I merknaden til planen heiter det:

> **Det er ikkje godtakande for oss at drifta for 20 arbeidsplassar vert truga.**

Her meiner Fretland og Avdem, som styremedlemar i verksemdene, at drifta av Fretland Bygg AS kan vere truga om planen vert gjennomført. Dei meiner dermed at eit vedtak av planen slik den låg føre, kunne føre til at verksemda Fretland Bygg AS får så dårlege driftstilhøve, spesielt med omsyn til varemottak, at den måtte avviklast eller eventuelt flyttast. Slik har Avdem og Fretland tydeleg klargjort at eit vedtak i tråd med planutkastet vil vere til deira og familien deira sin ulempe, då vedtaket kan føre til tap for familieverksemda.

Kontrollutvalet si handsaming

Eg ber altså kontrollutvalet sjå nærare på saka og gje sine vurderingar. Både Avdem og Fretland har delteke i behandlinga av saka og båe har dermed automatisk måtte teke stilling til sine eigne (som styremedlemar) innspel i saka. I høve til krava om "upartiskhet" i saka, kan det stillast spørsmål om det var merknaden frå verksemdene Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS, som var avgjerande for deira eigne val og avgjerder i saka. Det spørsmålet er det umogeleg å gje eit uhilda svar på og det burde i seg sjølv vere nok til å meine at båe var ugilde i dei folkevalde organa si behandling av saka.

For kontrollutvalet si vurdering er saksgangen i saka også av betyding. Planen vart utarbeidd av eit eige utval, tettstadutviklingsgruppa, som i si tid vart nedsett av kommunestyret. Når planen var ferdig frå utvalet, vart den overteken og behandla av planutvalet (= formannskapet). Formannskapet la saka ut til offentleg høyring med 15.jan 2011 som høyringsfrist. Administrasjonen skulle normalt førebu saka, med innsende merknader, til ny behandling i planutvalet.

Men administrasjonen sende saka til ei ny behandling i tettstadutviklingsgruppa, der Avdem er medlem og der også leiar i grendalaget, Ove Feidje er medlem. Båe har levert eller er involverte i merknader til planen og er truleg direkte ugilde i saka.

I følgje rådmann Alf Olsen (til Sogn Avis) har planutvalet sjølv vedteke å sende saka attende til tettstadutviklingsgruppa, men verken møtereferata frå formannskapet eller sakspapira viser at planutvalet har gjort eit slikt vedtak. Om det er gjort, slik rådmannen hevdar, er det i så fall basert på

munnleg saksbehandling, utan møtereferat, som vil vere sterkt i strid med kommunelova sine krav til saksbehandling i folkevalde organ. Kontrollutvalet bør og sjå nærare på dette forholdet.

Rådmannen si tilråding byggjer i sin heilskap på tilrådingane frå tettstadutviklingsgruppa og om to av medlemane var ugilde i behandlinga av saka, er det grunn til å tru at dette har påverka dei vidare avgjerdene i saka. Det er og grunn til på minne om at planutvalet og kommunestyret i sine møter sist haust skulle ta stilling til heile planutkastet som låg til høyring og med dei mange innspela som kom til. Rådmannen kom med ei tilråding om å avgrense planen, men dei folkevalde skulle ta stilling til heilskapen. Avdem og Fretland kan dermed ikkje vere gilde pga rådmannen sitt framlegg om avgrensingar i planen.

Avslutning

Om kontrollutvalet skulle kome fram til at dei to sakene eg omtalar er ulike og at det dermed kan forsvarast at konklusjonane med omsyn til ugildskap er ulike, vil eg gjerne at utvalet grunngir dette.

Eg gjer og merksam på at eg ikkje har gitt vurderingar i høve til avgjerda eller dei ulike synspunkta i merknadane til saka om detaljplanen for Øyragata. Mine synspunkt er relatert til dei prinsipielle sidene ved ugildskap ved behandlinga av saka. Mine synspunkt på planinnhaldet er irrelevant i denne samanhengen.

Eg vil likevel understreke at det er rett og bra at verksemdene Fretland Eigedom AS og Fretland Bygg AS engasjerer seg sterkt i plansaka og at styra i verksemdene er opptekne av driftstilhøva for deira næringsaktivitetar. Det er eigarane og styra sitt ansvar å i vareta verksemda sine interesser. Men dei same styremedlemane kan ikkje, etter mitt syn, også forsvare desse verksemdene sine ønskjer og behov i dei folkevalde organa som behandlar plansaka. Det er brot på forvaltningslova!

Og dei to sakene eg omtalar er så like prinsipielt at konklusjonane i høve ugildskap bør vere lik for båe.

Lærdal 10. februar 2013

Arne Sanden

Vedlegg: Forvaltningslova om ugildskap

FORVALTNINGSLOVA

Kapittel II. Om ugildhet.

Overskriften endret ved lov 27 mai 1977 nr. 40.

§ 6. *(habilitetskrav).*

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

a) når han selv er part i saken;

b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;

c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;

d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;

e) **når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for**

1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller

2. **et selskap som er part i saken.** Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

SAK 9
VEDLEGG 2

Lærdal kommune

Formannskapet

Møtebok

Møtedato: 04.09.2012 **Møtetid:** Kl. 09:30 – 11:30

Møtestad: Lærdal rådhus, møterommet **Saksnr.:** 109/12 - 122/12

Følgjande medlemer møtte: Jan Geir Solheim, Gro Stadheimseter, Geir Berge Øverland,

Forfall meldt frå følgjande medl.	**Parti**	**Følgjande varamedl. møtte**	**Parti**
Jan Olav Fretland	SV	Bente Øien Hauge	SV
Trond Øyen Einemo	H	Jarle Molde	H

Ugilde	**Sak**	**Følgjande varamedl. møtte**

Møteleiar:	ordførar
Frå adm. møtte:	rådmann
Dokument utlevert i møtet:	Svar på to klagesaker frå Fylkesmannen

Synfaring:	
Merknader:	

Underskrifter:

Lærdal kommune

Sakspapir

Saksnr	Utval	Møtedato
114/12	Formannskapet	04.09.2012

Sakshandsamar: Monika Lysne **Arkiv:** K2-L80 **Arkivsaksnr.** 10/58 - 38

Detaljplan for Øyragata, Esso-Lindtrøm- vedtak av delar av plan

Kort samandrag
Detaljplan for Øyragata, Esso- Lindstrøm hotell har lege ute til offentleg ettersyn, og planframlegget vert no lagt fram til vedtak. Tettstadutviklingsgruppa har drøfta saka, og komme fram til at delar av planen bør takast ut før vedtaket.

Rådmannen si tilråding:
Kommunestyret vedtek Detaljplan for Øyragata, Esso- Lindstrøm hotell i medhald av Plan- og bygningslova §§ 12-3 og 12-12. Vedtaket gjeld den delen av planen som er mellom Kulturbanken –Lindstrøm hotell, dvs. G1, GT1 og T3. Resten av planen vert i denne omgang ikkje vedteken.

04.09.2012 FORMANNSKAPET

FS-114/12 TILRÅDING:

Formannskapet sluttar seg samrøystes til tilrådinga frå rådmannen.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
27.08.2012	Uttale til Detaljplan for Øyragata - Esso-stasjonen.doc	60906
28.08.2012	VS: Uttale til Detaljplan for Øyragata - Esso-stasjonen	60905
27.08.2012	Kommentarar til detaljplan for Øyragata.doc	60904
28.08.2012	VS: Kommentarar til detaljplan for Øyragata	60903

27.08.2012	VS: Protester mot "detaljplan for Øyragata, Lindstrøm-Esso"	60901
27.08.2012	Lærdal kommune, marki.DOC	60900
28.08.2012	VS: Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm -Esso	60899
27.08.2012	VS: Lærdal kommunesept2011.doc	60896
28.08.2012	Lærdal kommunesept2011.doc	60897
15.03.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	46804
02.02.2011	Merknad til detaljplan Øyragat, Lindstrøm - Esso	45814
19.01.2011	Fråsegn til utlagd detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45550
17.01.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso, uttale	45493
17.01.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso, uttale	45494
17.01.2011	Motsegn til dataljreguleringsplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45495
17.01.2011	Vedrørende detaljplan for Øyragata, Esso - Lindstrøm	45499
14.01.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45474
14.01.2011	Uttale Lærdalsøyri.doc	45453
28.08.2012	Detaljplan for Øyragata	45452
14.01.2011	detaljplan.docx	45450
28.08.2012	Detaljplan Øyragata - Lindstrøm - Esso - merknader	45449
14.01.2011 13:00:06	Lærdal kommune - fråsegn til føreslegen reguleringsplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45447
28.08.2012	Forsendelsesinformasjon - FYM-20110114-130005	45448
14.01.2011	Merknad til detaljplan Øyragata, Lindstrøm - Esso	45433
12.01.2011	Detaljplan for Øyragata Lindstrøm og ESSO.doc	45342
28.08.2012	DETALJPLAN FOR ØYRAGATA - LINDSTRØM - ESSO KOMMENTARER	45341
13.01.2011	Vedk detaljplan for Øyragata m.m	45404

- Framlegg til Detaljplan for Øyragata, Esso – Lindstrøm hotel
- Innkomne skriv

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.
Plan- og bygningslova §§ 12-3 og 12-12.

Saksutgreiing
Formannskapet vedtok i møte 17.03.09 sak 051/09 oppstart av arbeid med Utbyggingsplan for Gamle Lærdalsøyri, som skulle gjelde for strekninga Lindstrøm hotell – Esso.

Då ny Plan- og bygningslova vart gjeldande, vart utbyggingsplan erstatta med detaljplan, som er ein reguleringsplan på detaljnivå som skal vedtakast av kommunestyret.

Planen skulle utarbeidast av Tettstadutviklingsgruppa og ein representant frå Fagrådet for Gamle Lærdalsøyri. Gruppa fekk fullmakt til å engasjere landskapsarkitekt, og engasjerte Fasit Ingeniørtenester AS ved Heidi Helle til å utarbeide reguleringsplanen.

Planarbeidet måtte vente ein periode, for å få avklara om det skulle vere gågate eller ikkje mellom Lindstrøm og Haldeplassen. Då det vart vedteke at strekninga skal vera gågate, vart det naudsynt å sjå på ny utforming av gata, i tillegg til å vurdere tiltak på Haldeplassen, sjå på parkeringstilhøva og liknande.

Arbeidsgruppa har hatt mange møter i denne prosessen, og det har og vore informasjonsmøte med huseigarar på Gamle Lærdalsøyri. Alle huseigarane som hadde eigedomar mot gata, fekk moglegheit til å påverke utforminga av området mellom køyrebana og bygningen. Gruppa fekk inn mange innspel i denne prosessen, og hadde også nokre synfaringar og møter med huseigarane.

Arealplanleggjaren har hatt møte med Fretland Bygg for å drøfte endringar i parkeringstilhøve og køyremønster for tyngre køyretøy. I dag nyttar tyngre køyretøy Haldeplassen til svingradius for å koma seg opp att til Esso. Dette er ikkje i tråd med gjeldande reguleringsplan for Fretland Bygg, der det var meininga at tyngre køyretøy skulle køyre rundt bygget, og ut att på tilkomstvegen ved RV 5. Fretland Bygg er informert om endringane som kan kome, og sjølv om dei ikkje er begeistra for planane, er dei innstilt på å planleggje framtidig utvikling etter dei moglege endringane.

Formannskapet ba administrasjonen om å ta med eit parkeringsareal på Ulviksmorki i høyringsutkastet. I framlegget som vart lagt ut til offentleg ettersyn av formannskapet 30.11.2010 sak 195/10, var det innarbeida parkeringsplassar og moglegheit for garasjar/carportar på del av Ulviksmorki. I utleggingsperioden og i møte med grunneigarane, kom det tydelege negative reaksjonar på at Ulviksmorki vart regulert i det heile, og spesielt til parkeringsanlegg. Grunneigarane var i mot dette, og kulturavdelinga hjå Fylkeskommunen meinte anlegget var noko stort. Etter møte med grunneigarane og møte/synfaring med kulturavdelinga hjå fylkeskommunen, vart området regulert til garasjar/carportar og den planlagde nye geilen frå parkeringsplassen til Kvammes teke ut av planen, i tillegg til at parkeringsanlegget vart redusert og dekke vart endra til armert gras i staden for asfalt. Kulturavdelinga vart nøgd med endringane som vart gjort, men grunneigar er framleis i mot at Ulviksmorki vert omregulert, og nokre av naboane og Fortidsminneforeminga har og engasjert seg i dette. Viser til vedlagde planomtale og kopi av møtebok sak 195/10 for bakgrunn for framlegg til endringane i planen (behov for parkeringsplassar, grøntareal på Holdeplassen og liknande). Viser til dei vedlagde innkomne brev i høyringsperioden, og brev frå grunneigarane etter høyringsperioden.

Etter høyringsperioden er altså P3/GB1 teke ut av planen, i tillegg til at P2 er redusert frå 20 til 16 parkeringsplassar, og snuplassen (V2) er redusert. I plankartet som er vedlagd, er framleis desse elementa med, for å syne korleis høyringsutkastet såg ut.

Økonomiske konsekvensar
Det vil ikkje vera kostnadar knytt til vedtak av plan, men det er kostnadar knytt til gjennomføring av tiltaka i planen. Dette bør vurderast opp mot økonomiplanarbeidet, og det kan søkjast om tettstadutviklingsmidlar hjå fylkeskommunen til gjennomføringa.

Vurdering
Då det har mykje engasjement, motstand og interesser knytta til planframlegget, og Tettstadutviklingsgruppa av ulike årsaker har vore lite aktiv siste året, har planprosessen teke lang tid. Tettstadutviklingsgruppa drøfta planframlegget i møte 24.08.2012, og kom då fram til at det viktigaste er å få vedteke den delen av planen som gjeld gatedekke mellom Kulturbanken og Lindstrøm hotell, som var hovudgrunnen til at planarbeidet starta opp. Planen legg til rette for gågate, noko smalare gateløp, heller ut mot husa og god drenering. Det har vore lite eller ingen motstand mot denne delen av planen. Tettstadutviklingsgruppa vil difor fremja framlegg om at kommunestyret no vedteke denne delen av planen, medan resten av planen (som gjeld Holdeplassen, ny parkeringsplass på Ulviksmorki, bosoppstillingsplassar, o.l. mellom Kulturbanken og Esso) vert teke ut av planen i denne omgang. Tettstadutviklingsgruppa meiner drøftinga angåande behovet for parkeringsplassar

og Holdeplassen bør takast opp att, dersom Kvammes startar med overnattingsplassar og det vert etablert fleire butikkar på nytt i "gamlegata".

Ved å få vedtak av den delen av planen som gjeld gatedekke, kan ein starta prosessen med å søkje om midlar til å gjennomføre tiltaket, då spesielt tettstadutviklingsmidlar. Dersom kommunestyret ynskjer å få vedteke heile planen med parkeringsplassar på Ulviksmorki og grøntareal på Holdeplassen, må framlegget sendast attende til administrasjonen fyrst, slik at administrasjonen kan få varsla dette og utarbeida ei ny sak.

SAK 9
VEDLEGG 3

Lærdal kommune

Sakspapir

Saksnr	Utval	Møtedato
114/12	Formannskapet	04.09.2012
087/12	Kommunestyret	18.10.2012

Sakshandsamar: Monika Lysne **Arkiv:** K2-L80 **Arkivsaksnr.** 10/58 - 38

Detaljplan for Øyragata, Esso-Lindtrøm- vedtak av delar av plan

Kort samandrag
Detaljplan for Øyragata, Esso- Lindstrøm hotell har lege ute til offentleg ettersyn, og planframlegget vert no lagt fram til vedtak. Tettstadutviklingsgruppa har drøfta saka, og komme fram til at delar av planen bør takast ut før vedtaket.

Rådmannen si tilråding:
Kommunestyret vedtek Detaljplan for Øyragata, Esso- Lindstrøm hotell i medhald av Plan- og bygningslova §§ 12-3 og 12-12. Vedtaket gjeld den delen av planen som er mellom Kulturbanken –Lindstrøm hotell, dvs. G1, GT1 og T3. Resten av planen vert i denne omgang ikkje vedteken.

04.09.2012 FORMANNSKAPET

FS-114/12 TILRÅDING:

Formannskapet sluttar seg samrøystes til tilrådinga frå rådmannen.

18.10.2012 KOMMUNESTYRET

FRAMLEGG FRÅ LÆRDAL VENTRE:

Saka vert utsett til ein har ein samla plan som har vore ute på høyring i henhold til gjeldande regelverk.

KS-087/12 VEDTAK:

Tilrådinga frå formannskapet vart vedteken med 15 mot 2 røyster.

2 røysta for framlegget frå Lærdal Venstre.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
27.08.2012	Uttale til Detaljplan for Øyragata - Esso-stasjonen.doc	60906
28.08.2012	VS: Uttale til Detaljplan for Øyragata - Esso-stasjonen	60905
27.08.2012	Kommentarar til detaljplan for Øyragata.doc	60904
28.08.2012	VS: Kommentarar til detaljplan for Øyragata	60903
27.08.2012	VS: Protester mot "detaljplan for Øyragata, Lindstrøm-Esso"	60901
27.08.2012	Lærdal kommune, marki.DOC	60900
28.08.2012	VS: Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm -Esso	60899
27.08.2012	VS: Lærdal kommunesept2011.doc	60896
28.08.2012	Lærdal kommunesept2011.doc	60897
15.03.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	46804
02.02.2011	Merknad til detaljplan Øyragat, Lindstrøm - Esso	45814
19.01.2011	Fråsegn til utlagd detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45550
17.01.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso, uttale	45493
17.01.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso, uttale	45494
17.01.2011	Motsegn til dataljreguleringsplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45495
17.01.2011	Vedrørende detaljplan for Øyragata, Esso - Lindstrøm	45499
14.01.2011	Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45474
14.01.2011	Uttale Lærdalsøyri.doc	45453
28.08.2012	Detaljplan for Øyragata	45452
14.01.2011	detaljplan.docx	45450
28.08.2012	Detaljplan Øyragata - Lindstrøm - Esso - merknader	45449
14.01.2011 13:00:06	Lærdal kommune - fråsegn til føreslegen reguleringsplan for Øyragata, Lindstrøm - Esso	45447
28.08.2012	Forsendelsesinformasjon - FYM-20110114-130005	45448
14.01.2011	Merknad til detaljplan Øyragata, Lindstrøm - Esso	45433
12.01.2011	Detaljplan for Øyragata Lindstrøm og ESSO.doc	45342
28.08.2012	DETALJPLAN FOR ØYRAGATA - LINDSTRØM - ESSO KOMMENTARER	45341
13.01.2011	Vedk detaljplan for Øyragata m.m	45404

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.
Plan- og bygningslova §§ 12-3 og 12-12.

Saksutgreiing
Formannskapet vedtok i møte 17.03.09 sak 051/09 oppstart av arbeid med Utbyggingsplan for Gamle Lærdalsøyri, som skulle gjelde for strekninga Lindstrøm hotell – Esso.

Då ny Plan- og bygningslova vart gjeldande, vart utbyggingsplan erstatta med detaljplan, som er ein reguleringsplan på detaljnivå som skal vedtakast av kommunestyret.

Planen skulle utarbeidast av Tettstadutviklingsgruppa og ein representant frå Fagrådet for Gamle Lærdalsøyri. Gruppa fekk fullmakt til å engasjere landskapsarkitekt, og engasjerte Fasit Ingeniørtenester AS ved Heidi Helle til å utarbeide reguleringsplanen.

Planarbeidet måtte vente ein periode, for å få avklara om det skulle vere gågate eller ikkje mellom Lindstrøm og Haldeplassen. Då det vart vedteke at strekninga skal vera gågate, vart det naudsynt å sjå på ny utforming av gata, i tillegg til å vurdere tiltak på Haldeplassen, sjå på parkeringstilhøva og liknande.

Arbeidsgruppa har hatt mange møter i denne prosessen, og det har og vore informasjonsmøte med huseigarar på Gamle Lærdalsøyri. Alle huseigarane som hadde eigedomar mot gata, fekk moglegheit til å påverke utforminga av området mellom køyrebana og bygningen. Gruppa fekk inn mange innspel i denne prosessen, og hadde også nokre synfaringar og møter med huseigarane.

Arealplanleggjaren har hatt møte med Fretland Bygg for å drøfte endringar i parkeringstilhøve og køyremønster for tyngre køyretøy. I dag nyttar tyngre køyretøy Haldeplassen til svingradius for å koma seg opp att til Esso. Dette er ikkje i tråd med gjeldande reguleringsplan for Fretland Bygg, der det var meininga at tyngre køyretøy skulle køyre rundt bygget, og ut att på tilkomstvegen ved RV 5. Fretland Bygg er informert om endringane som kan kome, og sjølv om dei ikkje er begeistra for planane, er dei innstilt på å planleggje framtidig utvikling etter dei moglege endringane.

Formannskapet ba administrasjonen om å ta med eit parkeringsareal på Ulviksmorki i høyringsutkastet. I framlegget som vart lagt ut til offentleg ettersyn av formannskapet 30.11.2010 sak 195/10, var det innarbeida parkeringsplassar og moglegheit for garasjar/carportar på del av Ulviksmorki. I utleggingsperioden og i møte med grunneigarane, kom det tydelege negative reaksjonar på at Ulviksmorki vart regulert i det heile, og spesielt til parkeringsanlegg. Grunneigarane var i mot dette, og kulturavdelinga hjå Fylkeskommunen meinte anlegget var noko stort. Etter møte med grunneigarane og møte/synfaring med kulturavdelinga hjå fylkeskommunen, vart området regulert til garasjar/carportar og den planlagde nye geilen frå parkeringsplassen til Kvammes teke ut av planen, i tillegg til at parkeringsanlegget vart redusert og dekke vart endra til armert gras i staden for asfalt. Kulturavdelinga vart nøgd med endringane som vart gjort, men grunneigar er framleis i mot at Ulviksmorki vert omregulert, og nokre av naboane og Fortidsminneforeminga har og engasjert seg i dette. Viser til vedlagde planomtale og kopi av møtebok sak 195/10 for bakgrunn for framlegg til endringane i planen (behov for parkeringsplassar, grøntareal på Holdeplassen og liknande). Viser til dei vedlagde innkomne brev i høyringsperioden, og brev frå grunneigarane etter høyringsperioden.

Etter høyringsperioden er altså P3/GB1 teke ut av planen, i tillegg til at P2 er redusert frå 20 til 16 parkeringsplassar, og snuplassen (V2) er redusert. I plankartet som er vedlagd, er framleis desse elementa med, for å syne korleis høyringsutkastet såg ut.

Økonomiske konsekvensar
Det vil ikkje vera kostnadar knytt til vedtak av plan, men det er kostnadar knytt til gjennomføring av tiltaka i planen. Dette bør vurderast opp mot økonomiplanarbeidet, og det kan søkjast om tettstadutviklingsmidlar hjå fylkeskommunen til gjennomføringa.

Vurdering
Då det har mykje engasjement, motstand og interesser knytta til planframlegget, og Tettstadutviklingsgruppa av ulike årsaker har vore lite aktiv siste året, har planprosessen teke lang tid. Tettstadutviklingsgruppa drøfta planframlegget i møte 24.08.2012, og kom då fram til at det viktigaste er å få vedteke den delen av planen som gjeld gatedekke mellom Kulturbanken og Lindstrøm hotell, som var hovudgrunnen til at planarbeidet starta opp. Planen legg til rette for gågate, noko smalare gateløp, heller ut mot husa og god drenering. Det har vore lite eller ingen motstand mot denne delen av planen. Tettstadutviklingsgruppa vil difor fremja framlegg om at kommunestyret no vedteke denne delen av planen, medan resten av planen (som gjeld Holdeplassen, ny parkeringsplass på Ulviksmorki, bosoppstillingsplassar, o.l. mellom Kulturbanken og Esso) vert teke ut av planen i denne omgang. Tettstadutviklingsgruppa meiner drøftinga angåande behovet for parkeringsplassar og Holdeplassen bør takast opp att, dersom Kvammes startar med overnattingsplassar og det vert etablert fleire butikkar på nytt i "gamlegata".

Ved å få vedtak av den delen av planen som gjeld gatedekke, kan ein starta prosessen med å søkje om midlar til å gjennomføre tiltaket, då spesielt tettstadutviklingsmidlar. Dersom kommunestyret ynskjer å få vedteke heile planen med parkeringsplassar på Ulviksmorki og grøntareal på Holdeplassen, må framlegget sendast attende til administrasjonen fyrst, slik at administrasjonen kan få varsla dette og utarbeida ei ny sak.

19 ... 2011
10/58-34

SAK 9
VEDLEGG 4

Fretland Eigedom AS
Fretland Bygg AS

Lærdal, 14.1.2011

Lærdal kommune, her

Fråsegn til utlagd "Detaljplan for Øyragata, Lindstrøm-Esso"

Me viser til planutkastet og til samtalar med kommunen ved Monica Lysne. Som me har påpeikt, vil den framlagde planen gje sterke avgrensingar på drifta til Fretland Bygg AS. Det gjeld både byggvarebutikken Byggeriet og entreprenørverksemda vår. Det er alt sett i verk stenging av Øyragata, som stoggar den eine innfartsåra til bedrifta vår. Slik framlegget no er teikna, vil det ikkje lenger vera mogleg å bruka Gamle holdeplassen som innkøyring for større nyttekøyretøy. Det vil då vera svært vanskeleg å få til av- og pålessing, iallfall for trailerar, på området vårt. Me er kjende med at det i det opphavlege vedtaket frå kommunen var med ein klausul om at me ikkje skulle bruka Holdeplassen. Men etter det har køyretøya utvikla seg mykje, og det er i dag nær umogleg å gjennomføra drifta utan denne mulegheita. Dette har vore situasjonen i mange år no.

Fretland Bygg AS har i dag ca. 20 tilsette og er ein stor arbeidsplass. Det er tre faste stillingar på byggvarebutikken. Den delen av drifta er hardt pressa økonomisk, noko me og har gjort kommunen kjend med tidlegare. Me har altså no fått stengd den eine vegen inn til bedrifta, og får etter den nye planen i tillegg ikkje brukande av- og pålessing. Etter vårt syn er det svært viktig at kommunen også tenkjer næringspolitikk i plansaker, slik at kommunen framstår med eit heilskapleg syn.

Me understrekar at bedrifta ikkje ønskjer å hindra tiltak som kan gjera Øyri meir attraktiv. *Men det er ikkje godtakande for oss at drifta for 20 arbeidsplassar blir truga. Me ber innstendig om at det blir teke opp drøftingar med Fretland Bygg og Fretland Eigedom for å finna løysingar som er i begge partars interesse.*

Med helsing
Fretland Eigedom AS

Sigurd Fretland
styreleiar

Fretland Bygg AS

Bjarne Nedrehegg
dagleg leiar

Kontaktar for kommunen i saka er:
- *Bjarne Nedrehegg, tlf. 455 05 267, e-post: bjarne@fretland-bygg.no*
- *Jan Olav Fretland, tlf. 415 16 766, e-post: janof@hisf.no*

Meir informasjon om Fretland Bygg finn de på: www.fretland-bygg.no

VEDLEGG 5

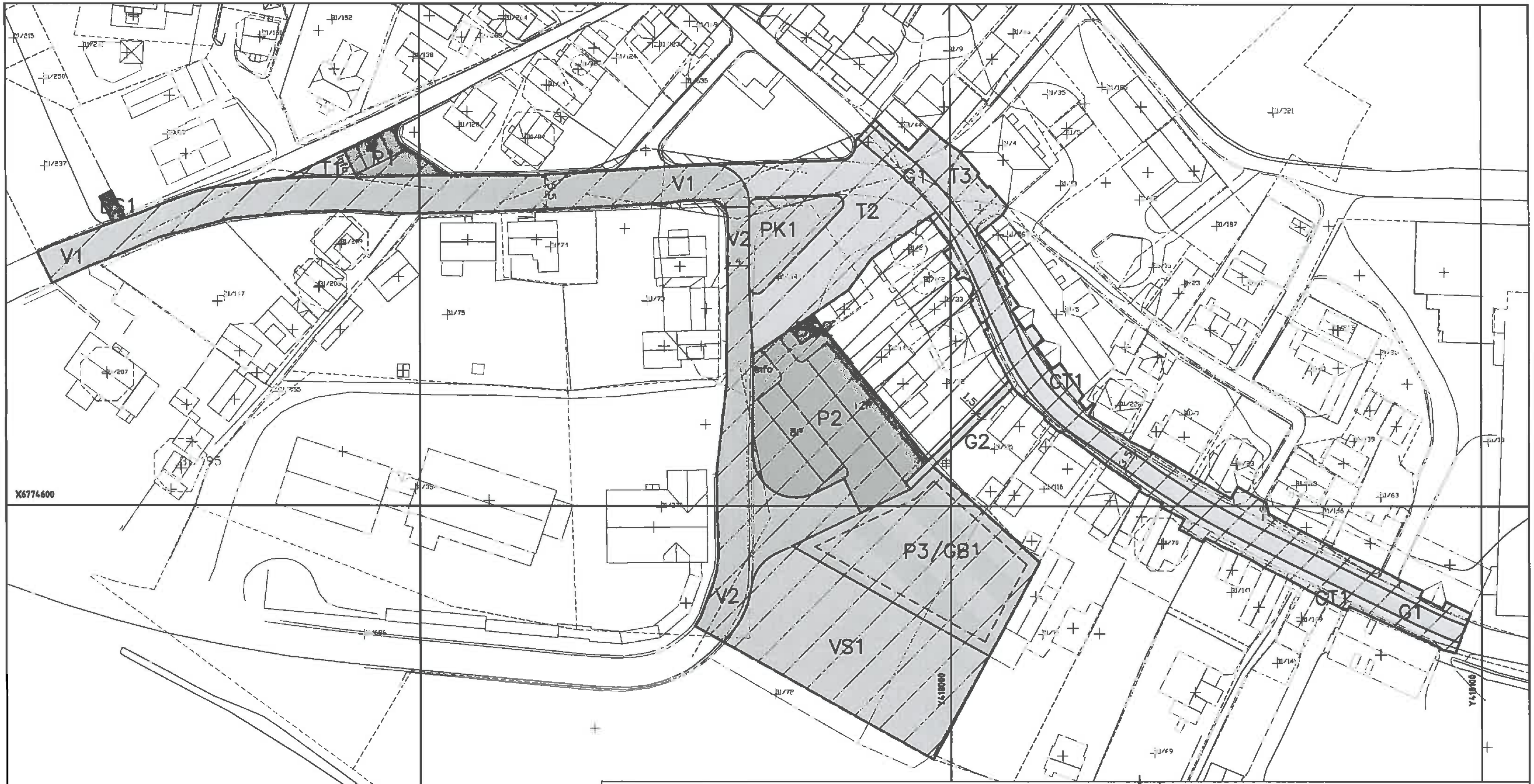

TEIKNFORKLARING

PBL. §12-5 REGULERINGSFØREMÅL

BUSETNAD OG ANLEGG
- GASASJEANLEGG FOR BUSTADER, GBS1
- BOSSOPPSTILLINGSPLASS, BS1-2

SAMFERDSLESANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR
- KØYREVEG – OFFENTLEG, V1-2
- GÅGATE – OFFENTLEG, G1-2
- GATETUN – OFFENTLEG, GT1
- TORG – OFFENTLEG, T1-3
- PARKERINGPLASS – OFFENTLEG, P1-2
- PARKERINGPLASS – PRIVAT, P3

GRØNNSTRUKTUR
- PARK – OFFENTLEG, PK1
- VEGETASJONSKJERM – OFFENTLEG, VS1

SIKRINGSSONE
- FRISIKTSONE

OMSYNSSONE
- BYGNINGSVERN

STREKSYMBOL M.V.
- PLANGRENSE
- GRENSE FOR REGULERINGSFØREMÅL
- BYGGEGRENSE
- TOMTEGRENSE
- SENTERLINJE REGULERT VEG
- FRISIKTLINJE
- PLANLAGT BEBYGGELSE
- BEBYGGELSE SOM INNGÅR I PLANEN
- BEBYGGELSE SOM VERT FJERNA

KOORDINATSYSTEM: EUREF89
EKVIDISTANSE: 1m
MÅLESTOKK: 1:500

5 25

REV	ENDRING	DATO	SIGN

DETALJREGULERINGSPLAN MED FØRESEGNER FOR:

KARTBLAD:

LÆRDAL KOMMUNE
DETALJPLAN FOR ØYRAGATA, LINDSTRØM - ESSO

	DATO	SAKSHANDS.
	19.11.2010	HFH

SAKSHANDSAMING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVA (2008):	DATO	SIGN.
HANDSAMING, 1. GONG I DET FASTE UTVAL FOR PLANSAKER, sak 185/10:	30.11.2010	ML
HANDSAMING, 2. GONG, FUP: SAKNR.		
UTLEGGING TIL OFFENTLEG ETTERSYN I TIDSROMMET:		
HANDSAMING, 3. GONG, FUP: SAKNR.		
EVT. NYTT OFFENTLEG ETTERSYN		
VEDTAK I KOMMUNESTYRET , SAKNR.		
KUNNGJORT:		

PLANEN UTARBEIDD AV: FASIT

TEIKN. NR. 0909-100

INDEKS

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 10/2013 Oppfølging av skriv til kontrollutvalet om økonomireglement

Sakshandsamar	**Møtedato**	**Saknr**
Richard Nesheim	10.04.2013	10/2013

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Kontrollutvalet viser til skriv frå Arne Sanden om økonomireglement.

I punkt 9.9.4 i økonomireglementet går det fram at det skal utarbeidast sluttrekneskap for prosjekt som er gjennomført. Sluttrekneskapen skal handsamast av kommunestyret. Det går og fram at sluttrekneskapen skal leggjast fram for politisk handsaming seinast eit år etter at overtaking har funne stad.

Kontrollutvalet vil be om at administasjonen tek ein gjennomgang av prosjekt som er ferdigstilt siste fire år og legg fram for kommunestyret dei sluttrekneskapane som kommunestyret ikkje har handsama og som etter økonomireglementet skal leggjast fram for kommunestyret.

Kontrollutvalet vil til neste møte be om ein status på oppfølginga av punkt 9.9.4 i økonomireglementet.

VEDLEGG

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	10.02.13	Arne Sanden	Økonomireglement

Bakgrunn

I punkt 9.9.4 i økonomireglementet går det fram at det skal utarbeidast sluttrekneskap for prosjekt som er gjennomført. Sluttrekneskapen skal handsamast av kommunestyret. Det går og fram at sluttrekneskapen skal leggjast fram for politisk handsaming seinast eit år etter at overtaking har funne stad.

I skrivet frå Arne Sanden går det fram at det i førre periode vart handsama rekneskap for 2 prosjekt, renovering av LØS og ombygging/renovering Lærdal Rådhus.

Sekretariatet har bedt administasjonen om å få ei oversikt over status på området. Administrasjonen har sett i gang ein gjennomgang på området. Men sekretariatet har ikkje motteke denne oversikta før sakspapira vert sendt ut.

SAK 10

VEDLEGG 1

Økonomireglement.

Kommunen sitt økonomireglement har eit eige avsnitt som omhandlar investeringar. Punkt 9.9.4 i reglement omhandlar rådmannen si plikt til å legge fram eit sluttrekneskap for kvart prosjekt som vert gjennomført. I reglementet heiter det:

> ***9.9.4 Sluttrekneskap***
>
> *Det skal utarbeidast sluttrekneskap som skal handsamast av kommunestyret etter framlegg frå rekneskapsansvarleg. Sluttrekneskapen skal attesterast av revisjonen dersom kommunestyret finn at det er trong for det. Sluttrekneskapen skal leggjast fram for politisk handsaming seinast eit år etter at overtaking har funne stad.*

Reglementet må tolkast slik at det seinast eit år etter at investeringa er gjennomført og ferdigstilt, skal det leggast fram eit revisjonsgodkjent prosjektrekneskap som kommunestyret skal behandla og godkjenne.

Eg vil tru og meiner at kontrollutvalet har mange og viktige oppgåver, og at ei av dei viktige oppgåvene er å sjå til at rådmannen og administrasjonen følgjer opp økonomireglementet til kommunen.

Eit prosjektrekneskap, saman med ein prosjektleiar sin sluttrapport bør vere av stor interesse for å dra lærdom av gjennomførde investeringar, med tanke på planlegging av nye prosjekt.

I førre periode vart det utarbeida rapportar og rekneskap for 2 prosjekt, renovering av LØS og ombygging /renovering av Lærdal Rådhus. Etter det eg kan sjå er det ikkje behandla slike saker i denne perioden så langt.

Lærdal 10. feb 2013

Arne Sanden